

Torsdag den 14. oktober 1999 kl. 16.00

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): God eftermiddag. Mødet er åbnet.

Jeg skal indledningsvis meddele, at jeg har modtaget meddelelse om, at Marlene Krogh på grund af sygdom er forhindret i at deltage i mødet her i dag, og at SF's Gruppe i den anledning har anmodet om, at Bjarne Petersen indkaldes som stedfortræder for Marlene Krogh. Jeg skal høre, om der er bemærkninger hertil? (Ophold). Det er der ikke.

Så vil jeg bede Bjarne Petersen velkommen til dagens og til aftenens arbejde. Velkommen.

(Forsamlingen rejste sig)

Vi skal i aften måske mere behandle kommunens budgetforslag for år 2000. Der er til mødet i dag udsendt en dagsorden med i alt 3 punkter. Som jeg adviserede i det brev, der blev udbragt til medlemmerne i går, vil jeg foreslå, at forsamlingen, såfremt Økonomiudvalgets ændringsforslag i indstillingen om valg af selvbudgettering – det er sag 422/99 under punkt 1 på dagsordenen – godkendes, ændrer fristen for fremsættelse af underændringsforslag hertil til kl. 18 i aften, det vil sige torsdag den 14. oktober 1999 kl. 18.00.

De underændringsforslag, som er modtaget inden fristens udløb til dette ændringsforslag, vil i givet fald blive indarbejdet i det afstemningsprogram, vi i daglig tale kalder »gymnastikprogrammet«, som medlemmerne modtog sammen med brevet i går, og som tillige ligger om-delt på medlemmernes pladser.

Sammen med disse underændringsforslag var der et revideret afstemningsprogram. Det vil blive om-delt til medlemmerne, inden vi slutter forhandlingerne om sag 350/99, som er punkt 2 på dagsordenen, og vi går derefter over til selve afstemningen om det.

Jeg skal høre, om der er bemærkninger til forslaget om at ændre fristen for fremsættelse af underændringsforslag til ændringsforslaget i Økonomiudvalgets indstilling om valg af selvbudgettering til torsdag den 14. oktober 1999 kl. 18.00, forudsat at Økonomiudvalgets indstilling om selvbudgettering tiltrædes? (Ophold). Det er ikke tilfældet.

Så skal jeg høre, om der i øvrigt er bemærkninger til dagsordenen .... (Afbrudelse). Er det en bemærkning til dagsordenen? Det er et spørgsmål, om det er en bemærkning til dagsordenen.

(Ophold) Det er ikke en bemærkning til dagsordenen, skønner jeg, fordi jeg har en fornemmelse af, hvad Lars Hutter vil sige. Så dagsordenen er godkendt.

Jeg påskønner naturligvis, at Peter Skaarup sikrer, at Lars Hutter får mulighed for at tage ordet her, inden mødet går i gang, og det vil Lars Hutter også få her lige om få sekunder. Jeg går også ud fra, at Lars Hutter har delagtiggjort Peter Skaarup i temaet.

Som meddelt i brevet af 4. oktober, som er vedlagt dagsordenen, vil jeg ved starten af for-handlingerne om 2. behandling af budgettet for år 2000, punkt 2 på aftenens dagsorden, først gå-ve ordet til partiernes ordførere, hvorefter forhandlingerne vil fortsætte med indlæg fra med-lemmerne af forsamlingen. De medlemmer, som ønsker at få ordet, kan trykke sig ind i afstem-ningssystemet, når budgetordførerrunden er afsluttet. Jeg vil selv tage ordet umiddelbart efter budgetordførerrunden.

Så kan jeg oplyse, at der ud over de mere teknisk betonedede ændringsforslag er modtaget i alt 115 ændringsforslag. Der er modtaget 52 hensigtsbetragtninger og indtil nu 6 ændringsforslag, så vi skal i aften nå igennem i alt ca. 175 afstemninger, inden mødet er slut.

Så har Lars Hutter bedt om ordet, værsgo.

Lars Hutter (L): Jeg takker for, at formanden, overborgmester Jens Kramer, har givet mig ordet.

Det er jo vidunderligt, når københavnere har en så stor interesse i, hvad der foregår af for-handlinger i Københavns Borgerrepræsentation. Det er jo ikke det, vi altid er udsat for. Jeg har jo bemærket, at det er utrolig svært at komme herind i dag, fordi der er så mange borgere, der gerne vil ind og overvære forhandlingerne.

De siger til mig, at det ikke rigtigt har været muligt at komme herind, fordi der ikke er pladser. Jeg kan jo se, at der i hvert fald ovre i det hjørne er yderligere nogle tilhørerpladser, og jeg synes da, at jeg vil medvirke til, at så mange som overhovedet muligt kan komme ind, så jeg skal til formanden stille forslag om, at der bliver åbnet adgang til, at der også derovre i det høj-er-ne gives mulighed for, at borgerne kan komme ind og høre denne utrolig spændende debat og afgørelse om vores år 2000-budget. Så det stiller jeg forslag om.

København Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelson): Jeg forstår fuldstændig hensigten bag Lars Hutter's forslag, nemlig at så mange som muligt får mulighed for at blive delagtiggjort i det, der drøftes her.

Jeg vil bare sige, at antallet af pladser på tilhørerpladserne er jo begrænset, og de er ikke udvidet siden sidste møde i forsamlingen, og begrænsningen, dimensioneringen af, hvad der kan komme ind af tilhørere, medlemmer af Presseløgen, embedsmænd osv., er et anliggende, som jeg vil vurdere ligger ud over, hvad vi træffer beslutning om ved et mødes begyndelse, så det forslag vil jeg ikke kunne følge ... (Afbrydelse af Lars Hutter). Jamen det giver ingen mening, Lars Hutter, at stille forslag om mod brandvæsenet, som vi skal tilkalde og alt muligt andet, at få vurderet, om alle pladser kan opfyldes. Det er lidt ud over kanten.

Så jeg vil tillade mig at sige, at dagsordenen er godkendt, og vi går i gang med selve mødet ... (Afbrydelse af Lars Hutter). Jamen jeg har ikke noget imod, at vi tager en afstemning om, at vi fylder de sidste tilhørerpladser op, men det giver mindre mening, hvis det er det, der er tilfældet.

Ifølge hvad jeg får oplyst her fra Borgerrepræsentationens Sekretariat, så er alt fyldt op på tilhørerpladserne... (Afbrydelse af Lars Hutter). Jamen Lars Hutter, vi kan ikke beslutte, at de sidste sæder skal besættede af mennesker, som deltager i embedsapparatet og måske sidder bagved. Det kan man ikke. Jeg vil ikke sætte forslaget under afstemning, og vi vil gå i gang med dagsordenen ... (Afbrydelse af Lars Hutter). Der er jo kanaler for, hvordan man kan viderebringe sine protester over dette.

Altså ud over fra tilhørerpladserne, som selvfølgelig i sagens natur er begrænsede, så er der mulighed for at følge mødet på nettet, men jeg forstår, det ikke er det, som Lars Hutter giver udtryk for. Der er muligheder for at tilkendegive de synspunkter, som Lars Hutter ... (Afbrydelse af Lars Hutter). Vi kan ikke beslutte, at alle sæder skal være besat hele tiden, hverken oppe på tilhørerpladserne eller i salen, og det tror jeg vi vil erfare i løbet af aftenen. Vi går i gang med selve mødet.

1) 421/99

København Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Indstilling om tekniske ændringsforslag til budgetforslag 2000.
(Økonomiudvalget)

og

422/99

Indstilling om Københavns Kommunes valg af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag eller selvbudgettering i budgetforlaget for 2000.
(Økonomiudvalget)

Sagerne behandlede under et.

Borgmester Bo Asmus Kjeldgaard: SF kan bakke op om selvbudgetteringen, fordi det stiller os i en helt ny situation med 90 mill. kr. ekstra, som giver os en sidste chance for at rette op på den brøler, som Socialdemokratiet har begået ved at indgå forlig med Søren Pind og de borgerlige partier, og som indebærer, at der skal spares 4 pct. på daginstitutionsområdet.

Det er en besparelse, der efter SF's mening er helt uforståelig og ganske talentløs, fordi der har været 400 mill. kr. til fordeling, og så kan ingen forstå, hvorfor der skal spares på daginstitutionerne, men også fordi Jens Kramer både før og efter regnefejlen har meldt ud, at nu skal københavnerne forkæles, og i øvrigt at man gerne vil holde på børnefamilierne i København, fordi de er rige skatteborgere.

I SF synes vi, at forligspartierne har udvist stor mangel på demokratisk sindelag ved ikke på nogen måde at tage forældrenes protester alvorligt. Forligspartierne har stået urokkeligt fast på, at de nu har fordelt 400 mill. kr. og ikke ændret holdning, uanset hvad københavnerne siger.

SF har i hele dette forløb vendt sig imod 4 pct.s besparelsen, og vi vil til det sidste arbejde for, at den nulles tilbage, og det er der nu en ekstra mulighed for med den sag, som vi behandler her.

Man kan sige, at der er opstået en helt ny situation, fordi vi helt overraskende har flere penge, end vi regner med, hvis vi går over til selvbudgettering. Alt i alt har vi nu 90 mill. kr. ud

over de 400 mill. kr., der var i puljen til fordeling, og her er det, at SF gerne vil give forligspartierne en chance til.

De 90 mill. kr. fordeles sig, så der straks i år 2000 ryger ekstra 11 mill. kr. i kassen. De resterende 79 mill. kr. afregnes i år 2002. Men det ændrer ikke ved, at vi alt i alt får 90 mill. kr. ekstra i relation til år 2000-budgettet.

Vores ændringsforslag indebærer, at man bruger en del af de 90 mill. kr. til at fjerne 4 pct. s besparelsen. Rent teknisk skal man lave et kassetræk i perioden fra år 2000 til år 2002 på en del af beløbet. Men det kan kassen rigeligt bære, der er i forvejen ca. 1 mia. kr. i kassen, og vi ved, at indtægter fra tilbagekøbsrettighederne er underbudgettet.

Så i stedet for at vælge en løsning, hvor vi lægger de ekstra penge i kassen, der før vi fik sagen om selvbudgettering var stor nok, mener SF, at vi skal gribe den nye chance, vi her har for at fjerne 4 pct. s besparelsen.

Det har vi lavet et ændringsforslag om, som jeg hermed skal aflevere, og det er et forslag, som nu også Enhedslisten er medforlagsstiller til.

Jeg håber, at de mange flotte frødreaktioner har gjort indtryk på forligspartierne, så at de vil vise demokratisk sindelag og tage bestik af den nye situation og stemme for dette forslag om at fjerne 4 pct. s besparelsen. Det er nu, vi har muligheden med de ekstra 90 mill. kr., som ingen kendte til, da der blev indgået budgetforlig.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jeg forstår, at det forslag, som Bo Kjeldgaard har indleveret, er et ændringsforslag til punkt 2 på dagsordenen, ikke punkt 1, men Bo Kjeldgaard har så holdt sin ordførertale her – næsten, forstår jeg.

Lars Huffters (U): SOL har i drøftelserne om selvbudgettering sluttet op om, at Københavns Kommune valgte dette, og som SF's ordfører udmærket godt ved, så sættede SOL varmt under Økonomiudvalgets behandling ændringsforslaget fra SF, at selvbudgettering med den økonomiske vurdering, der var, bibragte yderligere 90 mill. kr. til Københavns Kommune.

SOL støttede varmt, at disse 90 mill. kr., som er en helt unik politisk ændring i situationen, blev anvendt til at fjerne nedskæringerne på daginstitutionerne, at Borgerrepræsentationen poli-

tisk kom i den situation, at den dialog, som beklageligvis på nuværende tidspunkt ikke er gennemført over for de mange velargumenterende forældre, kom i stand.

Jeg vil egentlig spare Borgerrepræsentationen for at gennemføre min stærke kritik af disse nedskæringer, fordi som sagt foreligger der en ny politisk situation, og jeg vil egentlig gerne, at de forskellige partier, efter at det nu er kommet til Borgerrepræsentationens kendskab, at der er en ny politisk situation, så skal jeg stille forslag om, at formanden afbryder mødet her i Borgerrepræsentationen med henblik på, at de politiske partier kan overveje, om ikke man allerede på nuværende tidspunkt kan konstatere, at disse 90 mill. kr. med god fornuft kan anvendes til at fjerne nedskæringerne.

Jeg er altså med på det forslag, og ikke mindst vil jeg da appellere til i en pause her i forhandlingerne, som jeg vil anmode formanden om at diktere, at forligspartierne, Socialdemokratiet, Venstre, De Konservative, Det Radikale Venstre og CD, sætter sig sammen og kommer til fornuft omkring det her og konstaterer allerede på nuværende tidspunkt, før vi går ind i de reelle budgetforhandlinger, at der er denne nye situation, og at de pågældende forslag til nedskæring på daginstitutionerne bliver fjernet.

Altså forslag til formanden om at der kommer en afrydelse i forhandlingerne, så forligspartierne og andre partier i øvrigt kan drøfte den nye politiske situation.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jeg skal bare sige, at det er velkendt for Økonomiudvalget såvel som for resten af forsamlingen, at den sag, der er på her, er tekniske ændringsforslag til budgettet, og det er indstilling om at selvbudgetter skatter og tilskud og udlicensing i år 2000. Jeg beder også de øvrige ordførere, som har markeret på denne sag, om at erindre, at debatten om selve budgettet for 2000 kommer på næste punkt på dagsordenen.

Peter Skaarup (O): Denne sag er, kunne man sige, en teknisk ting, men det kan også godt være en ting, der får meget stor betydning for kommunens økonomi for det kommende år. Derfor er det vigtigt også for Dansk Folkeparti at markere, at vi ikke er særligt tilfredse med den måde, som man har valgt at gøre det her på fra flertallets side, også fra de budgetforligspartiers side, der har været fremme og støttet det her.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Problemet, som vi ser det, med selvbudgettering i forhold til statsgarantien er, at det er en gambling med de midler, vi har i kommunen. Det kan være, det går godt, det kan være, vi får flere penge ud af det, men det kan altså også godt være, at det går skidt, og at vi kommer til at tabe penge på det.

Derfor synes vi, at den usikkerhed, der er omkring det, skal man altså ikke kimse ad. Den skal man bruge til at sige, vi må hellere vælge det sikre. Hvis man er i tvivl, skal man jo vælge det sikre, og vi må hellere vælge det sikre, der er at sørge for, at vi ikke gambler med skatteborgeres penge, som der er tale om her.

Derudover skal vi være opmærksomme på, at der er forbindelse med behandlingen af sagen, i hvert fald i forhold til Økonomiudvalget, har været en hel del fejl, manglende informationer, som vi ikke har modtaget. Derfor er det altså en beklagelig sag i det hele taget så sent i forløbet at begynde at ændre budgetteringsform.

Endelig vil jeg sige, at der jo er inde i det her, at man kommer til at opleve en lille skattestigning, nemlig på kirkeskatten, på 0,04 pct. svarende til 13 mill. kr. Det kan godt være, det er små penge, men det er alligevel et brud med det, som man har fortalt skatteborgerne, nemlig at vi skal sørge for, at skatten holdes i ro i år 2000.

Så vores forslag i Dansk Folkeparti er, at vi, hvis det her vedtages, under alle omstændigheder friholder skatteborgerne for den ekstraregning, der er inkluderet i selvbudgetteringen, og derfor foreslår vi, at skatteborgerne friholdes for den skattestigning, der er forbundet med ændring af budgetteringsformen. Det vil jeg godt overgive som et ændringsforslag.

Derudover skal jeg sige med hensyn til det forslag, som Bo Asmus Kjeldgaard og SF er fremkommet med og bakket op af Lars Hutterers fra Solidarisk Alternativ, at vi selvfølgelig er enige i, at det beløb, der kommer ud af det her – eller forhåbentlig kommer ud af det, vi kan håbe på, at gambllingen giver et beløb, og hvis der kommer et beløb ud af det – skal gå til at hjælpe de daginstitutioner, der er udsat for meget kraftige nedskæringer via budgetforliget.

Det er klart, at vi ikke kan være sikre på, at det beløb kommer i hus, men når forslaget stilles på den måde, det gør, så støtter vi selvfølgelig, at hvis pengene kommer i hus, så går de bl.a. til at sørge for, at daginstitutionerne friholdes for besparelser.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Morten Købell (Ø): Enhedslisten er for overgang til selvbudgettering. Det betegner et tidspunkt, hvor vores økonomi er på en måde, hvor der faktisk er mulighed for, at vores egne budgetteringer er så gode, at vi ikke er nødsaget til at overgå til at tage imod statsgarantien og dermed lade staten være garant for kommunens økonomi. Det er alt andet lige meget positivt.

Det er også derfor Enhedslisten naturligvis kan være med på at gennemføre denne overgang. Men så kommer der jo ekstra penge ind i kassen. Vi har ca. 90 mill. kr., lyder forvaltingens bud indtil videre. Det er 90 mill. kr., som man kan sige: Nå ja, fint. De kan vel bare indgå i den samlede kassebeholdning. Det kunne også være muligt, hvis ikke det var på grund af to ting.

For det første, at der gennemføres meget store nedskæringer på budgetet 2000, som jeg vil sige, vi af al kraft skal forsøge at forhindre.

For det andet, fordi kommunens kassebeholdning allerede i øjeblikket ligger og ringer oppe omkring 1 mia. kr. Det er også en sjat penge, og det er faktisk mere end det, der egentlig er strengt nødvendigt for kommunen at have som kassebeholdning.

Også derfor er det vores forslag, for vi er medforlagsstillere med SF til forslag om, hvordan vi skal benytte de 90 mill. kr., der kommer ind. Nogle af de penge er vi udmærket godt klar over, at vi måske kun får i hånden i 2000. Resten får vi ind ved regulering af tilskuddene i 2002. Det kan ordnes ved hjælp af et kassetræk. Som sagt er kassen i dag så højt oppe, at det ikke er nødvendigt.

Det er vores pligt som ansvarlige borgerrepræsentanter at sørge for den bedst mulige by at bo i. Derfor giver vi på denne måde Socialdemokratiet og de øvrige forligspartier en mulighed for, selv om de ønsker at holde fast i deres øvrige forlig, at stemme for at få fjernet de 4 pct. i besparelse. Det skylder vi all andet lige de københavnerne, der bor i denne by, de københavnerne der kan forvente, at de skal have en ordentlig service både i skoler, i daginstitutioner og andre steder.

Derfor vil jeg indtrængende anmode forligspartierne om: Stem for det ændringsforslag, der er afleveret af SF og Enhedslisten. Stem for det og sørg for at vise Københavns forældre og borgere og personale, at det faktisk nytter noget, at demokrati er noget, man tager seriøst, også når man får flere penge i kassen, end man havde regnet med fra starten.

Mødet 14. oktober 1999

Borgmester **Søren Phind**: Man bliver jo en anelse forundret.

Det er jo korrekt, når det siges, at man ved selvbudgettering vil få omkring 90 mill. kr. yderligere ind, i hvert i forhold til de beregninger, der foreligger. Men det er jo også sandheden, at de 11 mill. kr. vil komme til udbetaling i år 2000, og først i år 2002 vil vi se de resterende 79 mill. kr.

Ikke desto mindre hører jeg partier som SF, Enhedslisten, og jeg er lidt uafklaret på, hvad Dansk Folkeparti egentlig sagde, men jeg forstod, at hvis der var flertal for selvbudgettering, så ville man også stemme for forslaget om at bruge 90 millioner her og nu, 90 millioner, hvoraf vi altså først får udbetalt de 79 mill. kr. i år 2002. Det er for mig et meget, meget udmærket eksempel på usammenhængende politik, usaglig politik og urimelig politik.

For så vidt ser jeg problemet under en lidt anden synsvinkel end det, der er fremført her. Det fremgår af de tal, der er fremlagt for Økonomiudvalget og nu således også for Borgerrepræsentationen, at man, hvis man havde brugt selvbudgettering i 1997, ville have haft yderligere 128 mill. kr. i 1997 at gøre godt med. Formodningen må også gælde for, at vi i 1998 havde fået yderligere penge, og formodningen peger vel også i den retning, at vi i 1999 også havde haft yderligere penge.

Det betyder jo på mange måder, at de prioriteringer, vi står over for at skulle foretage ved det næste punkt på dagsordenen, kunne have været anderledes, sjovere og mere spændende.

Derfor er det selvfølgelig nødvendigt for Borgerrepræsentationen at få en afklaring af, hvorfor man har truffet de dispositioner, man har, hvilke oplysninger der har foreligget hvornår.

Det må rimeligvis siges, at når man regner hele perioden med tilbage fra 1994, ja så har Københavns Kommune haft et solidt og flot overskud på at vælge den statsudkrevne garanti, men alligevel må det være nødvendigt at få denne sag undersøgt til bunds, for som sagt kunne vi i 1997 have tjent 128 mill. kr. mere.

Venstre kan tilslutte sig, at vi nu i sagens natur går over til selvbudgettering. Det er det fornuftigste at gøre med den økonomiske og menneskelige udvikling, der sker i København i øjeblikket.

Inger Marie Bruun-Vierø (B): Jeg må sige, at Det Radikale Venstre anser ikke denne sag for at være teknisk, og jeg vil prøve lige at kaste et kort blik tilbage til tiden før 1994.

Mødet 14. oktober 1999

Da var det sådan, at man hvert år fortalte os, at vi ville få højere indtægter, end vi rent faktisk fik, og det blev så modsvaret af, at man også disponerede, som om man fik de høje indtægter. Det betød, at udgifterne aldrig nogen sinde svarede til de indtægter, der kom ind. Det betød, at kommunen blev mere og mere forældet. Det betød, at vi fik et økonomisk råderum. Det betød, at vi blev sat under administration af regeringen.

Så kom perioden 1994-1995-1996, hvor vi benyttede os af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag. Det var i den tid, hvor vi fik rettet vores økonomi op igen. For mig er den tid, der lå forud for 1994, et rædselsscenario.

Jeg kan da også høre på debatten i aften, hvordan man nu igen allerede ønsker at bruge penge, man overtovedet ikke har i hånden. De findes ingen steder, og jeg vil meget, meget kraftigt advare imod, at man begynder at tro, at dette er en realitet. Det er luttet prognose.

Alene af den grund, vil jeg næsten sige, så er jeg imod, at vi går over til selvbudgettering, fordi der er fra mange sider ikke den fornødne ansvarlighed til veje. Man er fuldstændig indstillet på, at lige så snart man begynder at lave et indtægtsgrundlag, der ser ud af en vis størrelsesorden, så kan man bruge pengene. Det er i hvert fald en af grundene til det.

Dernæst mener jeg ikke, at der er en sikkerhed bag, som gør, at vi behøver at skifte over til selvbudgettering allerede nu. Jeg vil godt have meget mere fast grund under fødderne, inden vi tager det næste skridt, fordi det samme vil jo ske igen. Viser det sig, at vi ikke får pengene i kassen, så har vi et økonomisk problem, og så ved vi jo også, at de penge, vi ikke får yderligere ud af statskassen, de bliver dog til gavn for befolkningen i al almindelighed, så det er jo ikke penge, der sådan i al almindelighed vil blive spildt.

Så ud fra en tryghedsbetragtning, ud fra en økonomisk betragtning er Det Radikale Venstre imod dette forslag, og vi vil som sagt stemme imod, at vi går over til selvbudgettering.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Jeg erindrer om, at der er 2 sager her, og at det ændringsforslag, som SF har stillet, bliver behandlet under punkt 2 på dagsordenen.

Borgmester **H. Thustrup Hansen**: Kommunens embedsmænd i Økonomiforvaltningen har beregnet sig frem til, at kommunen kan tjene 90 mill. kr., hvoraf de 11 mill. kr. vil falde i år

2000, og resten vil fælde på et senere tidspunkt, 2002, hvis vi går over til det, der hedder selv-budgettering.

Det er jo noget frygtelig teknisk og noget frygtelig udviklet noget, men faktisk har det været sådan, at Københavns Kommune siden muligheden for at få statsgaranteret en række budgetstørrelser har valgt denne fremgangsmåde. I de første år tjente vi ved det. Meget peger i retning af, at vi i de sidste 3 år, fra 1997 og frem til dette år, har tabt ved at vælge de statsgaranterede budgetskøn.

Hvis man selvbudgetterer, så betyder det, at hvis det går lidt bedre i kommunen på forskellige områder, så får man selv lov til at beholde hele gevinsten. Går det lidt dårligere end i det øvrige land, ja så taber man ved det.

Men altså, alt peger i retning af, at vi i det sidste par år havde haft fordel af selvbudgettering, og kommunens embedsmænd, de folk, der har forstand på de ting, kommer nu og fortæller os, at vi kan tjene 90 mill. kr. ved at gå over til selvbudgettering.

Vi bliver nødt til at regne med, at når kommunens dygtigste økonomer beregner sig frem til, at hvis vi benytter selvbudgettering som princip i stedet for statsgaranti, så tjener vi 90 mill. kr., så står det til troende.

Derfor vil Den Konservative Gruppe støtte, at vi går over til selvbudgettering nu. Vi ærgres os lidt over, at vi ikke allerede gjorde det for et par år siden. Det kunne vi have tjent ganske mange penge ved at gøre, men bedre sent end aldrig. Vi støtter altså, at vi går over til det fra og med år 2000.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det er Lars Hutter's ... (*Afbrydelse*). Det er korrekt. Der er problemer med rækkefølgen i øjeblikket i det tekniske system. Det er regulært Jens Johansen, der skal på først.

Jens Johansen (F): Det underændringsforslag, som Bo Asmus Kjeldgaard afleverede heroppe til overborgmesteren om anvisning af anvendelse af det merprovenu, som kommer ved selvfinansieringen, er et underændringsforslag til punkt 1. Man skal anvise anvendelsen af pengene, samtidig med at man anslår dem, det er helt klart. Så det er vores opfattelse, at det må

skulle til afstemning i forbindelse med behandling af punkt 1 på dagsordenen. Det er den eneste ting, som jeg vil konstatere.

Det andet, jeg vil konstatere ved at have hørt de ordførere, der har været heroppe, er, at det er altså ikke er forligsstof. Jeg håber, alle Socialdemokrater hører, hvad det er, jeg siger: Det her er ikke forligsstof, spørgsmålet om selvfinansiering og den merindtægt på 90 mill. kr., som her kommer til Københavns Kommune.

I er altså i forligspartierne – og her taler jeg især til de socialdemokratiske medlemmer af Borgerrepræsentationen – ikke bundet af noget forlig på de her 4 pct., fordi det er uventede penge, som kommer ind i budgettet. Hvis I var bundet af et forlig, så havde forligspartierne jo stået ved det heroppe og sagt, at det her er forligsstof, og sådan skal det være, men det gør de ikke.

Jeg hørte Inger Marie Bruun-Vierø sige helt tydeligt og klart, at det her er lutter prognose, og det kan De Radikale ikke bakke op om. De Radikale mener, at vi skal gå efter statsgarantien. I øvrigt hæfter jeg mig i den forbindelse ved, at De Radikale også er det eneste af forligspartierne, der faktisk står ved den del af forliget, som handler om, at skatten skal holdes i ro, for det her betyder skattestigninger næste år i København. Det betyder en stigning i kirkeskatten fra 0,78 til 0,82 pct. Det er en skattestigning.

Altså allerede hermed er forliget brudt af de partier, som var heroppe før og sagde, at de ville gå ind for selvfinansiering, nemlig Venstre, Konservative og den socialdemokratiske ordfører, som ikke har været her, men som jo ganske tydeligt i vores Økonomiudvalg har stemt for selvfinansieringen.

Der er altså et paradoks i det her. For det første skal borgerne betale mere i skat næste år, i hvert fald de af dem, der er medlemmer af folkekirken. De skal betale mellem 13 og 15 mill. kr. mere. Kommunen får 90 mill. kr. mere i kassen af en selvfinansieringsmodel, som den her fremlægges, og som vi også synes ser fornuftig ud.

Så er det med kirkeskatten en biting, men det er altså en ting, som er i strid med det forlig, som er indgået, at skatten stiger næste år, og det er en konsekvens af selvfinansieringen.

Der kommer altså 90 mill. kr. mere i kassen. Den bugner i forvejen. Derfor er det sundt fornuft at bruge de penge på at fjerne 4 pct.s besparelsen. Vi har tydeligt hørt heroppe, at lige netop de her penge ikke er forligsstof, ellers havde forligspartierne jo stået sammen om det. Det gør de ikke nu.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Vi glæder os til afstemningen om anvendelsen af pengene, således at vi kan se, hvem der mener noget med tingene herinde.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Den afstemning finder sted under punkt 2 på dagsordenen som nævnt tidligere.

Lars Engberg (A): Vi må naturligvis tage en afstemning om brug af penge under det punkt på dagsordenen, hvor man i øvrigt tager afstemninger om brug af penge. Det kan der overhovedet ikke være nogen tvivl om.

Når jeg har bedt om ordet, så er det, fordi det er lidt træls at høre hele tiden, at der er 90 mill. kr., når det, der er faktum, er, at der er 11 mill. kr. De sidste er et lån, man kan tage. Men vi kan jo tage masser af lån, så hvorfor kun 79 mill. kr., så man når op på de 90? Hvorfor ikke tage et par hundrede millioner oveni, når det er det, det drejer sig om? De sidste 79 mill. kr. får vi først i år 2002. Det, der er her nu i cool cash, er 11 mill. kr. Det synes jeg bare lige skal siges.

Så vil jeg i øvrigt sige, at det er rigtigt, at i Økonomiudvalget stemte bl.a. Inger Marie Bruun-Vierø fra De Radikale imod selvfinansieringen. Det har ikke noget med budgetforliget at gøre, men jeg kan garantere Jens Johansen for, at brug af pengene naturligvis har med budgetforliget at gøre.

Lars Huffers (L): Vores økonomiforvaltning har regnet sig frem til, at der vil komme 90 mill. kr. mere i kassen ved valg af selvbudgettering. Vores økonomiforvaltning har bekræftet, at hvis vi havde valgt selvbudgettering også tidligere, i de andre år, som den konservative ordfører, Thustrup Hansen, var inde på, så havde vi også haft flere millioner kroner i kassen.

Altså det, som denne drøftelse drejer sig om, og det siger jeg ikke mindst til fru Inger Marie Bruun-Vierø fra De Radikale Venstre, er, at vores økonomiforvaltning efter at have været hårdt trængt, ikke mindst fra undertegnede og andre, som har været kritiske over for det her, bekræfter, at det, som overborgmester Jens Kramer Mikkelsen tidligere har meldt ud, og som gjorde, at vores overborgmester tidligere i forløbet sagde, at nu skal københavnerne forkæles, at den forbedring af den økonomiske situation med opbygning af næsten 1 mia. kr. i vores kasse holder.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Det er ikke papirpenge, det er en reel økonomisk situation, der forbedrer Københavns Kommune.

Jeg forstår da ganske udmærket, at hvor vores by næsten har været fyldt med aktiviteter overalt i de sidste 14 dage på grund af, at der er indgået et budgetforlig her på Københavns Rådhus, så vil det da være den rene, skære ufornuft ikke på nuværende tidspunkt så at drøfte, når der er en reel forbedring af vores økonomi, hvad den skal anvendes til.

Jeg vil indrømme, at jeg er en lille bitte smule forbløffet over Inger Marie Bruun-Vierø fra Det Radikale Venstre, som alle i Borgerrepræsentationen ved, at jeg sætter umådelig højt. Når vi har en forbedring af vores økonomi, hvorfor så ikke begynde at fundere lidt på, om ikke vi skal begynde at gøre noget af det, som vores borgere egentlig gerne vil have? Og som vi har råd til, det vil jeg godt have lov til at sige fast. Hvorfor skal vi være så halsstarrige, at vi skal gå imod?

Inger Marie Bruun-Vierø og Det Radikale Venstre står jo sammen med SOL om, at vi vil have en god by, hvor vi bevarer vores skatteborgere. Hvorfor skal vi tvinge dem ud af byen på grund af et eller andet? Jeg ved ikke, hvad det er, der er sket, for jeg har ikke været til stede, beklageligvis, ved de der budgetforhandlinger, for jeg har ikke været indbudt.

Men lad os da bruge denne her gode politiske situation. Så derfor beder jeg anstændigt om, at man tænker meget grundigt over det, fordi det vil være en utrolig flot gestus og i øvrigt i overensstemmelse med både sund fornuft og den hjertemæssige opmærksomhed, vi skal give vores forældre og vores børn, at man holder en pause i vores møde, hvad jeg nu har bedt vores formand om, og får det drøftet igennem, så vi får fjernet den ubehagelige knast, så vi faktisk kan lægge op til et fantastisk godt budget for år 2000, en ny begyndelse ved vores årtusindskifte.

Det vil jeg egentlig godt bede om, at man udtrykkelig tænker over. For min skyld må forligspartierne gerne sætte sig sammen. Jeg skal ikke blande mig i, hvad der er forligsstof eller ej. Jeg appellerer mest til fornuften, til at man hører på, hvad vores borgere siger, og konstaterer, at der er økonomi til at imødekomme forældrenes krav. Det synes jeg er det centrale i denne diskussion.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Peter Skaarup (O): Jeg fik at vide af Søren Pind, at han var sådan lidt usikker på, hvad Dansk Folkeparti mente, og det er klart, at vi jo ikke kan have, at der er nogen herinde i Borgerrepræsentationen, der er usikre på det.

Derfor vil jeg lige sige til opklaring, at det jo er sådan, at man med selvbudgetteringsmodellen efter forvaltningens opfattelse tjener 11 mill. kr. næste år, hvorimod man om 2 år vil tjene 79 mill. kr. Men det, jeg så siger, er ... (Borgmester Søren Pind: Kan vi ikke få lukket vinduerne til Rådhushallen? Det er helt umuligt at høre noget) ...

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Peter Skaarup har ordet, værsgo.

Peter Skaarup (O): Jeg prøver så godt jeg kan.

For at fortsætte det, så er det sådan, at man til gengæld næste år kommer til at miste 13 mill. kr., hvis man ikke forhøjer kirkeskatten på baggrund af den vedtagelse, der formentlig kommer om lidt.

Vores opfattelse i Dansk Folkeparti er, at man har meldt ud over for borgerne, at dette budgetforlig, den budgetsituation, vi har stået i, indebærer en skat på det nuværende niveau, og så kan det ikke være rigtig, at man kommer her i ellefte time, samme dag budgetforliget skal vedtages, og udskriver en ny skatteregning på 13 mill. kr. til borgerne.

Derfor mener vi altså, at hvis man skulle have gennemført det her, så skulle man have kompenseret for den ekstra skatteforhøjelse, der kommer ud af det.

Derfor mener vi altså også, at man med det sene tidspunkt, der er lagt ind i det, helt sikkert for SF's og Lars Hutter's vedkommende med fuld ret kan sige heroppefra, at man kan bruge nogle af de her penge, som forvaltningen siger kommer ind, på at hjælpe de børnefamilier, der kommer i klemme på grund af besparelserne i budgetforliget.

Derfor mener vi også godt, at vi kan støtte det forslag, der er fra SF og Lars Hutter's og andre gode folk, der går på at friholde for de besparelser, der er tale om her. Vores vurdering er, at det er muligt, at det beløb, der kommer ind ...

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Det er Peter Skaarup, der har ordet, og jeg vil bede om, at vinduerne bliver lukket. Peter Skaarup fortsætter, værsgo.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Peter Skaarup (O): ... Afslutningsvis mener vi som sagt, at det, det drejer sig om, er at sikre borgernes penge, og det gør vi altså bedst muligt ved ikke at gamble med dem. Det ville svare til, at vi i kommunen pludselig begyndte at købe aktier og håbede på, at F.L. Smidtt's aktier er stod godt næste år og kommende år. Det gør vi altså netop ikke af den grund, at man ikke skal gamble med borgernes penge.

Jeg tror, jeg slutter her. Jeg tror godt I ved, hvad jeg mener.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Må jeg godt bede Morten Kabell og andre, der mener, at det er vigtigere, hvad der foregår nede i hallen, om at lukke vinduerne. Må jeg bede de betjente om at lukke vinduerne.

Jens Johansen (F): Det var den socialdemokratiske ordførers bemærkninger, der fik mig herop, da Lars Engberg sagde, at der er et budgetforlig ikke om finansieringen, men om brug af penge. Det er jo interessant nok, fordi hvis man læser budgetforliget, og det har jeg så her, så fremgår det, at der er nogle aftaler, og der er noget enighed mellem parterne om for det første, at skatten skal holdes i ro. Det bliver den ikke, hvis vi vælger selvfinansieringen, så vi må konstatere, at her er i hvert fald 3 forligspartier, der er rendt fra forliget og er årsag til, at skatten stiger i København.

For det andet er der enighed om at fordele en pulje på 397 mill. kr. Det er de 397 mill. kr., der bliver tilovers, når man på det statsgaranterede finansieringsgrundlag regner ud, hvad der vil være i budgettet.

Nu kan vi så konstatere, at der ved selvfinansiering er 90 mill. kr. mere. Jeg synes, det er synd og skam, at man ikke griber denne her chance, som er enestående, og som ligger uden for de aftaler, som er indgået mellem budgetparterne. Det kan vi jo høre, fordi den aftale, der handler om at holde skatten i ro, er brudt, og for det andet at fordele 397 mill. kr. De sidste 90 mill. kr. skal altså bare gå i kassen.

Jeg synes, det er bedre at investere i fremtiden og i børnene og i kvaliteten i deres hverdag. Hvorfor og med hvilke argumenter vil jeg vende tilbage til i min ordførertale under punkt 2.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Lars Hutter (L): Det er jo med en ekstrem interesse, vores borgere følger de her punkter i behandlingen på dagsordenen. Det tror jeg, man kan høre bl.a. nede fra Rådushallen.

Nu har jeg trods alt visse år på bagen her i Borgerrepræsentationen, og jeg vil godt i denne sag have lov til at tale fornuftens sag, at man virkelig tænker sig om.

Jeg vil også godt med dette indlæg opfordre vores overborgmester til under alle omstændigheder at foretage en mødeaflydelse og så prøve engang at undersøge, om ikke nogle af de embedsmænd, der sidder oppe på tilhørrækkerne, eventuelt kunne gå ned på deres kontorer og høre forhandlingerne der og så lade nogle af de mange tilhørere, som i øjeblikket åbenbart er utilfredse med, at de ikke kan høre forhandlingerne, komme ind.

På en eller anden måde kunne det altså være fornuftigt, at der kom en god og positiv reaktion her fra formanden for Borgerrepræsentationen omkring de her ting, så ikke det her kommer til at gå over i nogle ting, som vi alle sammen vil komme til at fortryde.

Så jeg beder virkelig indstændigt formanden for Borgerrepræsentationen om at overveje, om ikke vi skal tage en rimelig kort mødeaflydelse og få det her på plads, som det skal.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Der er ikke flere, der har begeret ordet i disse sager. Jeg vil henstille til såvel Charlotte Wieh-Klitgaard som 1. næstformand, Hellen Hedemann, at de sætter sig på deres pladser, og at medlemmerne i øvrigt sætter sig på deres pladser, idet jeg fornemmer, at der skal være afstemning om denne sag, og det vil foregå på følgende måde: Først tager vi stilling til Lars Hutter's forslag om aflydelse af mødet med henblik på at drøfte situationen på baggrund af de 11 mill. kr.

Jeg har forstået på Peter Skaarup, at hans ændringsforslag bliver konverteret til en protokolbemærkning, og jeg kan tilkendegive, at forslaget fra SF og Ø vil blive behandlet under punkt 2 på dagsordenen.

Forslaget af Lars Hutter, L, blev forkastet med 25 stemmer mod 23.

For stemte: F, Ø, O, P og L.

Imod stemte: A, V, C, B og D.

Ændringsforslaget af Peter Skaarup, O, blev konverteret til en protokolbemærkning.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Ændringsforslaget af SF og Ø vil blive behandlet under punkt 2 på dagsordenen.

Udvalgets indstilling blev godkendt med 40 stemmer mod 8.

For stemte: A, F, Ø, V, C, L og D.

Imod stemte: O, B og P.

2) 350/99

2. behandling af Københavns Kommunes budgetforslag for 2000 samt budgetoverslag for 2001-2003.

(Økonomiudvalget)

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Jeg vil gerne bede om, at såvel 1. næstformand som andre lader være med at åbne vinduerne, med henblik på at sikre, at de, der har ordet her i salen, får mulighed for at tale, så alle kan høre. Det er lidt i strid med, vil jeg sige, god kulture i forhold til det at kunne afvikle et møde på en ordentlig måde.

Lars Engberg (A): Vi diskuterer meget velfærdssamfundet i disse år. Vi bekymrer os om de svage og om dem, der har behov for en særlig indsats. Vi kan konstatere ... (*Lars Hutter*): Altså enten foregår forhandlingerne, eller også er mødet afbrudt) ...

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Lars Engberg har ordet ... (*Lars Hutter*): Han siger jo ikke et kuk). Lars Engberg har ordet, og det bliver sådan, at vi gennemfører mødet, selv om der er den støj og larm ved siden af. Jeg beder om, at man respekterer, at den, der står heroppe, er den, der har ordet. Der er taleret. Derfor har Lars Engberg ordet fortsat.

Jeg har modtaget et forslag fra et medlem om, at de, der sidder på tilhørrækkerne nu, forlader dem for at give plads til nogle andre. Det vil jeg ikke imødekomme. Det synes jeg ville være en mærkelig måde at gøre det på. Derfor har Lars Engberg ordet.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Lars Engberg (A): Vi kan konstatere, at der hvor vi bruger flest penge på de offentlige serviceydelser, har vi svært ved at nå dem, som har størst behov.

At dømme efter den offentlige debat og efter, hvad der bliver sagt fra denne talerstol, så er der nærmest 100 pct. enighed om, at vi skal bruge flere ressourcer på at hjælpe og støtte disse svage grupper.

Så egentlig er det jo mærkeligt, at der ikke er fuld enighed om budgetforliget, for det er faktisk her, vi har prioriteret de svageste, ikke kun i ord, men også i kroner og øre.

Sidste år vedtog vi en udbygningsplan for nye botilbud til de voksne handicappede, og i år er der i budgetforliget tilsvarende en udbygning med botilbud til psykisk syge og andre med særlige behov.

På daginstitutionområdet har forligspartierne prioriteret at skaffe plads til dem, der ikke har en plads. I Socialdemokratiet mener vi, at velfærdssamfundet er for alle og ikke kun for dem, der kommer først til mølle. Derfor bruger vi i forliget ganske mange penge til at sikre pladsgarantien. Det kræver en massiv udbygning, og den skal selvfølgelig finansieres, ligesom udbygning på andre områder, f.eks. skoleområdet, skal finansieres.

I flere år er finansieringen sket ved et generelt sparekrav på alle kommunens områder. Dette generelle sparekrav har også ligget på daginstitutionområdet i flere år, men indtil i år har daginstitutionerne undgået sparekravet, og pengene er i stedet bragt til veje ved at afskaffe det kommunale tilskud til foreldrelov, ved at forhøje taksterne og ved at spare mere på andre områder.

I år har det været nødvendigt at lade daginstitutionområdet finansiere 50 mill. kr. i form af besparelser. Der er i budgettet for næste år afsat 120 mill. kr. til en udbygning af daginstitutionerne. Det vil altså sige, at besparelserne udgør kun en del af det, der er nødvendigt for at holde pladsgarantien.

Men det skal da nævnes, også i lyset af de mange protester, at daginstitutionområdet har flere penge til rådighed næste år, end det har i år. De flere penge går til anlæg og nybyggeri af nye daginstitutioner. Vi har i budgetforliget klart prioriteret, at der skal bygges flere institutionspladser, og vi har skønnet, at daginstitutionerne også må bidrage til en del af den udbygning

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Det er ikke let, og jeg vil ikke bagatellisere 4 pct.s besparelsen. Men på den anden side vil jeg fastholde, at der er plads på institutionernes budgetter til at tilgodese københavnernes særlige forhold, og der er plads til et fortsat højt kvalitetsniveau.

Jeg har hørt, at der er nogle, der siger, at de foretrækker kvaliteten frem for kvantitet. Det lyder jo fint og rigtigt, især hvis man hører til dem, der har en plads. Jeg mener, at kvaliteten også har noget med kvantitet at gøre. Spørg blot ventelisteførelserne om det. For ventelisteførelserne har kvaliteten i kommunens serviceydelser ganske bestemt noget at gøre med, om der er daginstitutionspadser nok.

Jeg står ved, at velfærdssamfundet i København skal være for alle, også selv om prisen er, at de, der har, skal dele med dem, som ikke har.

Problemet er prioritering. Selv om det går godt i København, så er der selvsagt ikke ubegrænsede midler, der må prioriteres, og det er det, man har folkevalgte politikere til, til at foretage en overordnet vurdering af, hvilke behov man ud fra sin politiske overbevisning mener bør prioriteres. Og det er det, som er det svære.

Man kan jo som nogle nægte at tage et ansvar for de ubehagelige konsekvenser af en prioritering eller som andre lave et budgetforlig, som indeholder en klar prioritering til fordel for de grupper, som ikke er så stærke, men som har behov for støtte. Jeg vil godt sige, at den prioritering har jeg det personligt ret godt med.

Det forlig, der er indgået, indeholder prioriteringer med anvisninger på fremtiden, men det er også udtryk for økonomisk ansvarlighed. Skatteprocenten er ændret til næste år, det er også højt nok, vil nogle måske sige, men faktisk er København ikke længere en dyr skattekommune.

Det er på lang sigt af betydning for byens udvikling, at folk ikke flytter ud af byen på grund af høje skatter. Gælden bliver bragt ned med 280 mill. kr. Det giver færre renteudgifter i de kommende år. Jeg tror, at kommende generationer ikke vil takke os, som sidder her i dag, hvis vi i en periode, hvor økonomien går godt, lader være med at nedbringe kommunens gæld.

Og så skal der igen bygges almene boliger i København, ikke så mange, ca. 60 stk. om året, men det er et signal om, at vi mangler gode familieboliger her i byen, og det er et signal til pensionskasser og andre investorer om, at vi gerne ser, at de igen begynder at bygge boliger i København, gerne i samarbejde med de almene boligselskaber.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Omstillingspuljen på 218 mill. kr. er også et tegn på økonomisk ansvarlighed. I lyset af de mange protester mod besparelserne på daginstitutionerne kunne man fristes til at spørge: Kan vi lade være med at spare de 218 mill. kr.? Ja, vi ville i så fald have 180 mill. kr. tilbage til omstilling og ikke de små 400 mill. kr.

Og så spørger jeg: Hvad er det for dele af forliget, som vi så ikke skulle gennemføre? Er det pladegarantien? Den syntes SF og Enhedslisten jo ikke var så vigtig, at de havde den med i deres fælles budgetudspil. Det er vi ikke enige i i Socialdemokratiet. Eller er det skoleudbygningen på i alt en kvart milliard kroner, eller er det de 2 nye skoler på Skoleholdervej og på Østerbro, vi skal undvære? Eller skal vi måske undvære de nye idrætsanlæg, eller skal vi undvære udbygningen med flere klubpladser?

Der er også penge i budgettet til miljøforanstaltninger for slet ikke at glemme den nødvendige udbygning af psykiatrien med et nyt hospital på Amager og med penge til hjerteoperationer og til kræftbehandling.

Hvis ikke alle kommunens områder havde bidraget med effektiviseringer på i alt 218 mill. kr. til omstillingspuljen, så havde kun en brøkdel af de ting, jeg lige har nævnt, kunnet lade sig gøre.

Budgetforliget er propfyldt med gode initiativer, og vi vil ikke undvære et eneste af dem, de er nødvendige alle sammen, ikke mindst oven på den økonomiske smalhals, der har været igennem de sidste 10-15 år. Vi trænger til den genopretning, der er tale om med dette forlig, og vi trænger til de nye tiltag.

Igen: Hvis vi ikke bruger disse økonomisk gode år til genopretning af det, vi ikke havde råd til, dengang kommunen var fattig, så ville kommende generationer med rette bebrejde os vores kortsyn. Er det nu igen de forkælede 68'ere, som rager til sig uden tanke på næste generation?

Så én ting mere om de 218 mill. kr.: Alle store systemer, og det gælder private koncerner, og det gælder store kommuner, sender til og går i stå, hvis der aldrig er nogen, der stiller spørgsmålet, om tingene kan gøres anderledes, end de altid har været gjort. Det er det spørgsmål, der bliver stillet, når forvaltningerne bliver bedt om at effektivisere for i alt 218 mill. kr.

For i næsten alle tilfælde vil en så beskeden besparelse ikke føre til forringelser, men til effektiviseringer med bevarelse af det hidtidige kvalitetsniveau.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Det hører så også med i billedet, at effektiviseringen jo ikke er en besparelse forstået på den måde, at pengene ryger ned i kommunekassen for at dække et underskud. Nej, pengene bruges igen, og de deles ud til nye tiltag, nye initiativer, nødvendig genopretning, som ellers ikke ville ske.

Effektiviseringen sikrer en omstilling, som er nødvendig og ønskelig for, at kommunen kan imødekomme borgernes forventninger om kvalitet og service.

Må jeg til sidst sige, at vi gik i Socialdemokratiet til forhandlingerne om budgettet med et ønske om at indgå et egentligt forlig. Det sagde vi allerede under førstebehandlingen af budgettet. Som jeg sagde dengang, har vi gode erfaringer med forlig, og det sikrer stabilitet i kommunen både økonomisk og politisk. Det blev så et forlig med CD, De Radikale, De Konservative og Venstre.

Må jeg sige til SF og Enhedslisten, at jeg synes, vi havde nogle gode møder, flest med SF, men vi var i realiteten ikke i nærheden af enighed om den økonomiske ramme. Der manglede jo penge både til det ene og det andet, og det erkendte de 2 partier jo også.

For at blive ved forhandlingerne: Vi lovede ved førstebehandlingen at forhandle med alle partier. Det holdt vi næsten. Vi har i Socialdemokratiet et klart ønske om at behandle alle partier lige ordentligt, også de partier, vi forhandler med, men hvor forhandlingerne ikke fører til forlig eller aftale. Det bestræber vi os på, og jeg mener også, det lykkedes og lykkedes bedre i år end måske sidste år. I hvert fald tilstræber vi i de her forhandlinger åbenhed og ærlighed.

Lad mig slutte med at anbefale, at budgetforliget vedtages. Det er både økonomisk ansvarligt, og det giver anvisninger på fremtiden.

Jeus Johansen (F): Først vil jeg konstatere, at vi nu så ikke længere holder møde under politibevogtning i lokalerne her. Jeg synes ellers, det er skammeligt at iagttage, at det tilsyneladende findes nødvendigt at gennemføre en demokratisk proces med politi helt inde i Borgerrepræsentationens egne lokaler.

For det andet vil jeg, kære formand, konstatere, at jeg i dag på tilhørpladserne ser mange gode, kendte ansigter. Det er nu ikke de børneforældre, som protesterer imod, at der bliver sparet på deres børn. Det er måske snarere bedsteforældre- og oldeforældregenerationen.

Mødet 14. oktober 1999

Jeg ser en Bodil Jensen, som jeg har haft et godt og fint samarbejde med og meget glæde af, og som er en kær gammel ven, og jeg ser Peter fra Vesterbro, som jeg har haft mange gode timer med, også før han blev socialdemokrat. Jeg ser, at man kryber sammen, man kan endnu være her, og man sætter sig på huset her, som om det var jeres.

Så ser jeg mange kontorchefer fra Økonomidirektoratet. Jeg håber, de er her på fritid og ikke på betalt tid, fordi ellers tror jeg, vi skal til at trimme Økonomidirektoratet lidt. Det må koste en masse lønkrone at have dem siddende her på tilhørpladserne.

Jeg synes, der er et demokratisk problem ved det møde, der finder sted i dag. Det konstaterer jeg, samtidig med at det glæder mig at se, at gamle venner stadig har interesse for processen herinde. Der er sket meget.

For nogle år siden kunne vi nemlig konstatere, at et nyt fænomen var opstået i det politiske liv i København, nemlig Kramerpartiet. Det havde dengang vist sig ved 4 lejligheder:

Ved kommunevalget i 1997, hvor partiets kandidat trak læsset for den socialdemokratiske valgkampagne.

Anden gang, da Kramerpartiet blev synligt, var ved konstitueringen, hvor partiet havde sin egen valggruppe og sandelig scorede overborgmesterposten. Det var flot gået.

For det tredje under udliciteringsdebatten i Socialdemokratiet for godt et år siden, hvor partiet stod bag et oplæg om den gode udlicitering, som blev pure afvist på Socialdemokratiets kongres sidste år og sandelig også igen i år.

Og så vi partiet fungere sidste år som katalysator i forbindelse med budgetforliget mellem Socialdemokratiet og de borgerlige partier, det forlig, som i høj grad handlede om den udlicitering, som Kramerpartiets parti-program handlede om.

Sidste år kunne vi konstatere, at Socialdemokratiet havde et problem med Kramerpartiet, først og fremmest et ideologisk problem. Dengang var det en analyse, der førte frem til den konklusion.

I dag kan vi konstatere, at vi ikke tog fejl, for Socialdemokratiet har fået et problem med Kramerpartiet, og problemet er, at byens borgere, som står dernede, er utilfredse med den politik, som Kramerpartiet og Socialdemokratiet fører. Lad os blot for klarhedens skyld pege på et par eksempler ...

Mødet 14. oktober 1999

_____

Mødet suspenderedes kl. 17.15.

_____

Mødet genoptoges kl. 18.15.

Jens Johansen (F): Jeg må oplyse, at jeg i pausen er blevet korrigeret af økonomidirektøren, og det vil jeg gerne bringe frem her, nemlig at der sidder ikke nogen af hans chefer oppe på tilhørpladserne deroppe. De sidder derovre, hvis de sidder her.

Jeg skal beklage, at jeg sagde, at de alle sammen var økonomidirektører, undskyld, direktører, nej, det hedder det ikke, kontorchefer i Økonomiforvaltningen. Jeg skal beklage, at jeg sagde, at de kommunalt ansatte, som før sad på tilhørpladserne, var kontorchefer. Det er de ikke. Jeg har også fået oplyst fra tilhørpladserne, at de havde fri, så jeg skal ikke stille nogen spørgsmål.

Og så vil jeg rekapitulere indledningen af min tale.

For et år siden kunne vi konstatere, at et nyt fænomen var opstået i det politiske liv i København, nemlig Kramerpartiet, som dengang havde vist sig ved 4 lejligheder:

For det første ved kommunevalget, hvor partiets kandidat trak læsset for den socialdemokratiske valgkampagne, og ved konstitueringen, hvor partiet havde sin egen valggruppe og sandelig scorede overborgmesterposten. Og under udliciteringsdebatten i Socialdemokratiet for godt et år siden, hvor partiet stod bag et oplæg om den gode udlicitering, som blev pure afvist på Socialdemokratiets kongres både sidste år og igen i år.

Og så vi partiet fungere som katalysator i forbindelse med budgetforliget mellem Socialdemokratiet og de borgerlige partier, som i høj grad handlede om den udlicitering, som Kramerpartiets parti-program handlede om, nemlig det om udlicitering.

Sidste år kunne vi konstatere, at Socialdemokratiet havde et problem med Kramerpartiet, først og fremmest et ideologisk problem. Dengang var det en analyse, der førte frem til den

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

konklusion. I dag kan vi konstatere, at vi ikke tog fejl i analysen sidste år, for Socialdemokratiet har fået et problem med Kramerpartiet, og problemet er, at byens borgere er utilfredse med den politik, som Kramerpartiet og Socialdemokratiet fører.

Lad os blot for klarhedens skyld pege på et par eksempler, 3 skal man altid kunne nævne, ellers er der ikke hold i sagen.

Det første er, at Kramerpartiet og Socialdemokratiet sammen med de borgerlige partier indfører SFO-ordninger i København med det formål bl.a. at spare penge – det har vi fra en kær socialdemokrat – og det gør Socialdemokratiet, til trods for at mere end 200 høringsvar fra de berørte parter siger nej til SFO-ordninger.

For det andet, det er det andet eksempel, gennemtrumfor Kramerpartiet og Socialdemokratiet byggeri på grønne områder på Nørrebro, til trods for stærke protester fra borgerne og fra byrådsrådet på Indre Nørrebro.

Meget tyder på, det vurderer politiet i hvert fald, at arbejdet må gennemføres under politibevogtning, og at det vil koste mange mandtimer, hvad dette møde givetvis også har gjort, hvad der har fået byggefagernes faglige organisationer til at melde ud, at de ikke vil arbejde under politibeskyttelse, hvorefter Kramerpartiets sleepingspartner, den ansvarlige borgmester for byggeriet, Søren Pind, offentlig har erklæret, at så kan entreprenøren blot ansætte skruetrækkere og uorganiserede.

Man ser en faglig blokada af byggeriet tone frem i horisonten, og intet hører man fra Socialdemokratiet, selv om man dog ville have ventet en afstandtagen.

Så det tredje eksempel, det sidste eksempel, det, som optager mange her i salen i dag og også i byen, ja i hele huset her og ude foran på Rådhuspladsen, nemlig 4 pct.s besparelsen på daginstitutionerne. Det er mange penge, når de tages af institutionsbestyrelsernes budgetter, rigtig mange penge. Det har affødt store protester gennem de seneste uger.

Ved begyndelsen af forhandlingerne meldte overborgmesteren ud, at 6 pct.s besparelsen, som var foreslået i oplægget fra Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget med vores, nejsjernes ordlydretes forbehold, var for meget, og så sagde han nogle bløde ting om, at den måtte man finde ud af at fjerne. Så blev den til 4 pct., og protesterne fortsætter helt til i dag, ja, og helt herind i salen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Der er næppe nogen tvivl om, at der er et kommunikationsproblem, for lovede overborgmesteren ikke at fjerne besparelsen, da vi startede på forhandlingerne om budgettet? Sådan hørte jeg det. Det er vi nogle, der kan huske eller mener at kunne huske, og nogle, der synes, at vi hørte.

Der er et problem her, som bliver synligt i de 3 eksempler, og problemet består i, at Kramerpartiet tilsyneladende tror, at man kan regere mod borgerne og deres ønsker.

Heidignis har det så vist sig, at ikke hele Socialdemokratiet har glemt, at bystyret er til for befolkningen, men noget tyder på, at Kramerpartiet er ved at tro, at man kan regere mod folket, at man kan slippe fra at overhøre og tilside sætte høringsvar, der går en imod, fejle berettigede protester af hørte og ignorere demonstrationer og protester mod nedskæringer på det allerkæreste, vi har, nemlig børnene.

Egentlig står vi her med et paradoks, for sidste år producerede Kramerpartiet et partiprogram, et papir, det er det her, som handlede om den gode udlicitering. Nu er det ikke udliciteringen, der er interessant i denne forbindelse og i denne tale, det vender vi tilbage til, det har vi talt om før. Nej, det er noget helt andet. Det er nemlig, at papiret indeholder nogle principielle overvejelser om den nutidige borger. Jeg vil gerne citere fra papiret. Det hedder under overskriften »Borgernes tilfredshed i centrum«:

»Velfærdssamfundet udfordres af en ny borger, som er individuel, ressourcestærk, relativt mere veluddannet, selvbevidst og kritisk i forhold til sine omgivelser end borgere med meget lidt tro på autoriteter.«

Det hedder videre:

»Den nye borgers forventninger, krav og ressourcer er markant anderledes end tidligere.

Det allervigtigste er, at kvaliteten er i orden.«

Videre hedder det så:

»Pointen og gevinsten« – det står der – »for Socialdemokratiet er, at den nye borger er vores egen succes. Den selvstændige borger med kritisk indstilling til omgivelserne har altid været vores ønske. Det er derfor, vi stadig investerer milliarder og atter milliarder i uddannelse, fordi vores mål bl.a. er frie og selvstændige borgere, som altså også er kritiske.«

Nyt citat fra det samme papir:

»Derfor ser vi også kritiske, selvstændige og individuelle borgere som et samfundsgode.«

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

»Samfundsgode« står hernede.

Og så tror jeg egentlig, at det er unødvendigt at læse mere. Men det var egentlig også kun for at friske hukommelsen op hos Kramerpartiet, for nu er spørgsmålet: Hvorfor i alverden vil I så ikke lytte til de kritiske og selvstændige forældre, der kræver kvalitet i deres børns hverdag? Hvorfor i alverden vil I forringe kvaliteten, når I godt ved, at det er kvaliteten, der er i højsædet hos forældregenerationen, uanset hvem der varetager opgaverne?

Jeg sagde for et år siden, at Socialdemokratiet har et problem, nemlig Kramerpartiet og dets politiske træk mod højre. Dengang var det noget, vi mente at kunne forudsige. I år må vi konstatere, at det er noget, vi kan konstatere. Det er noget, som tusinder af forældre i denne kommune har konstateret.

Når man nu godt ved, hvordan den nye borger ser ud, og at den nye borger er kritisk, selvstændig og vil have kvalitet, hvordan kan man så tro, at man kan regere mod de borgere? Hvordan kan man tro, at man kan tilside sætte den kritiske borgers krav og overløve? Det går simpelt hen over min forstand, simpelt hen. Hvordan kan man vende det døde øre til befolkningen, når man nu godt ved, at den kritiske borger har forventninger og krav til kvaliteten? Det er et spørgsmål til Socialdemokratiet i dag: Hvor længe vil Socialdemokratiet køre denne kurs mod befolkningen?

»Nye borgere«, »Nye socialdemokratiske muligheder« står der på forsiden her. Det hed Kramerpartiets oplæg fra sidste år. Jeg synes ærlig talt, at Socialdemokratiet har tabt muligheden på gulvet noget så eftertrykkeligt.

I SF må vi konstatere, at hvis det her fortsætter, så bliver I mindre efter næste valg. I er allerede ved det, og vi andre bliver større, for borgerne stemmer nu engang på partier, som hører på dem, og som sætter deres tilfredshed og deres mening og synspunkter i centrum.

Men nok om Kramerpartiet for denne gang. Føjletonen kan jo fortsætte til næste år. Og nu så til budgettet.

Det var et interessant forhandlingsforløb, det er efterhånden længe siden, og forløbet er i dag stort set kun interessant for dem, der deltog i det. Især har vi hæftet os ved, at De Radikale fuldstændig løb fra den gensidige forståelse, som SF og De Radikale havde opnået inden forhandlingerne, da det endelig gjaldt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Om resultatet vil jeg blot sige, at det er som en pose bolcher: Der er nogle, man kan lide, og andre, man ikke kan lide. Sådan er det, når man fordeler 397 mill. kr.: Nogle rammer rigtig, andre ikke så godt. I SF stemmer vi for de ting, vi vil være med til, og imod de ting, som vi ikke vil være med til, og så stiller vi i øvrigt vores egne forslag, dem vi gik til forhandling på, og de havner så på det samme tal, nemlig 396 mill. kr. Det vil ordførerne alle sammen uddybe senere.

Der er dog én ting, vi her må sige, nemlig at forældrene, borgerne, de selvbevirkede, som kræver kvalitet, har fuldstændig ret, når de siger, at det er vanvittigt, at kommunen sparer 4 pct. på daginstitutionerne, når den har råd til at lade være.

Nu har den endnu mere råd til at lade være, for vi får nu 90 mill. kr. mere ved selvfinansiering af vores budget, end vi hidtil har regnet med. Og så er det endda ikke engang forligsstof, som vi har kunnet konstatere, så vi regner med, at i hvert fald Socialdemokratiet vil være med til at stemme for, at 4 pct. s besparelsen fjernes.

Der er i forliget 2 ting, som jeg vil berøre. Det ene er boligområdet, det andet er trafikområdet.

I SF synes vi, at 60 almene boliger er lige lovlig uambitiøst, helt ærligt. Det er 5 opgange, det er altså småt, men lad os så komme i gang med at bygge almene kvalitetsboliger igen, det vil vi godt. Ligeledes vil vi godt være med til at drøfte en fremtidig byfornyelsesstrategi, ligesom boligpolitikken og spørgsmålet om boliger ved havnen eller på andre tidligere erhvervsarealer interesserer os. Vi er dog ikke interesseret i at lægge ryg til boliger ude ved siden ved Lynetten.

På Østamager skal vi henvise til tidligere indgåede forlig, når det gælder afgrænsning af boligområderne og af bygningshøjder ved Amager Strandpark. Vi vil bestemt ikke bygge højere end det tæt-lave byggeri, der nu er i gang.

Trafikforliget kan vi ikke tilslutte os, sådan som det præsenteres af Søren Pind. 20 pct. flere biler på vejene og væk med alle hindringer for bilen er ikke SF's trafikpolitik. SF vil en trafikpolitik, der regulerer biltrafikken og begrænser den yderligere gennem indførelse af en betalingsring.

Vi vil forbedringer for de bløde trafikanter, cyklister og fodgængere, og vi vil en styrkelse af den kollektive trafik. Vi er til rådighed for drøftelse af trafikpolitiske spørgsmål til enhver tid.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

men vi kan ikke tilslutte os et trafikforlig, som det er udlagt af Søren Pind, igen uden socialdemokratisk modsigelse.

Alt i alt er det rigtig skidt for København, det her sorte forlig. Det er flerårigt, konstaterer vi, og det henviser så os i SF til en oppositionsrolle, som vi bestemt ikke havde ønsket, fordi vi gerne havde set et andet forlig, som kunne sikre en miljørigtig og socialt ansvarlig og demokratisk udvikling i Københavns Kommune.

Morten Kæbell (Ø). Jeg skal vanen tro selvfølgelig gøre det kort, det plejer jeg at gøre. Jeg skal oven i købet gøre det kortere end ved førstebehandling.

Der er jo meget, der er tydeligt i aften. For Enhedslisten er det ret tydeligt, at Socialdemokratiet er bange, bange for vælgerens reaktion, bange for at møde folket, så bange at det har været nødvendigt, som Jens Johansen også kommenterede det så glimrende, at fy/de tilhørrapladserne med medlemmer og det, der så åbenbart ikke er korthøjefer, men så i hvert fald fuldmægtige fra forvaltningen. Tisk-tisk ville man sige, hvis man havde været en figur i et Anders And-blad.

Men Socialdemokraterne viste sig igen i år med dette års budgetforlig at være et borgerligt parti. I stedet for at give en bedre service, at fjerne forringelserne, slog København ind på en anden vej, valgte de socialdemokratiske forhandlere at fortsætte efter devisen »mere af samme skuffek.

Jeg kan godt forstå, at Søren Pind klapper, for det er vel også i bund og grund Søren Pind og de borgerlige, der har haft teten i det her, der har formået at dreje Socialdemokratiet over i en borgerlig retning, hvis Socialdemokratiet ikke allerede var der i forvejen.

Men behøvede det at gå sådan med budgettet for næste år? Svaret er meget enkelt: Nej, der var et alternativ. Alternativet hed Enhedslisten og SF, og det var et alternativ, der var præcis så afbalanceret, som det kunne forlænges. Men det var et alternativ, der var uden forringelser. Der har været over 400 millioner, næsten en halv milliard, i spil fra slutningen af august og så til i aften, hvor Borgerrepræsentationen vedtager budgettet. 400 millioner er trods alt også en sum penge.

Det er faktisk første gang i næsten 30 år, at kommunen i den grad har overskud på sit budget, og så skulle man jo tro, at overskuddet skulle kunne bruges fornuftigt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Man kunne jo tro, at pengene skulle bruges sådan, at de sidste 30 års nedskæringer på daginstitutioner, på skoler osv. kunne fjernes. Måske ikke på én gang, men lige så stille. Man kunne tro det. Det var tydeligvis det, som københavnerne har troet, men det var desværre ikke det, som Socialdemokraterne ville.

Som sagt har der været et alternativ, et alternativ uden de nedskæringer og forringelser, som vi ser i dag, og som borgerne meget naturligt, på en måde, vi måske nok ikke alle er enige i, skal guderne vide, men dog alligevel forståeligt, at de kæmper imod.

Det er ikke, det vil jeg så sige, fordi alting i budgetforliget er skidt. Det er det ikke; der er, med et folkeligt udtryk, både lort og lagkage.

Enhedslisten fremlagde i samarbejde med SF et forslag til, hvordan kommunens økonomi skulle skrues sammen næste år. Det ville heller ikke være blevet paradiset på jord, men det ville være blevet, som udspillet også hed, et lille skridt i den rigtige retning. Det var et alternativ, som balancerer med de samme midler som det borgerlige budgetforlig. Det var et alternativ, der ikke engang kunne beskyldes af regnedrengene i forvaltningen for at være ufinansieret og uansvarligt.

Men vores alternativ havde ingen besparelser på vuggestuer og daginstitutioner. Det ville koste 100 mill. kr. af puljen på de 400 mill. kr., men det ville have været pengene værd. Der er nemlig ikke brug for nedskæringer på daginstitutionerne, på børnehaverne og vuggestuerne, tværtimod. Efter så mange års nedskæringer er der brug for at styrke dem, men Socialdemokraterne ville ikke. Enhedslisten og SF blev ikke mødt med andet end et »nå«.

Og når Lars Engberg taler om forhandlingerne mellem Socialdemokratiet og SF og Enhedslisten, så er det jo nærmest ynkeligt, for forhandlingerne var der jo ikke tale om. Et møde blev det til i starten, hvor vi, om jeg så må sige præsenterede det oplæg, Socialdemokratiet kendte, hvor Socialdemokratiet ikke fremkom med noget som helst. Og det var så det. End ikke mulighed for at drøfte en ny dato kunne det blive til.

Så det er Socialdemokratiets eget valg, når de gennemfører besparelserne i aften. Der er ingen, der har tvunget dem til det.

På daginstitutionssområdet med 4 pct.s besparelsen har man ikke engang nosser – undskyld, nødvendige primære kørsogancer – nok til at gennemføre besparelserne selv.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Fra flertallets side kunne man have været så reel, så ærlig, at man havde fortalt daginstitutionerne, fortalt forældrebestyrelserne: Vi synes ikke, der er brug for bleer. Vi synes ikke, børnene har brug for at komme på koloni. Det er ikke nødvendigt at give børnene mad. Men nej, man gemmer sig bag selvforvaltningsideen og siger, at det må institutionerne selv klare. Hvad er dog det for en måde at føre politik på?

Der er ikke brug for besparelser på daginstitutionsområdet, som jeg sagde, og det er vel også derfor flere og flere socialdemokrater selv indser det og anbefaler et nej til 4 pct.s nedskæring.

At Socialdemokratiet så generelt piber over, at de bliver presset og kritiseret, har jeg ikke meget tilovers for. Når Kramer siger, at kritikken bliver personlig, så må mit naturlige modspørgsmål være: Hvad så? Var det ikke Socialdemokratiet selv, der kørte hele sidste valgkamp på »Sæt kryds ved Kramer«? Ikke et ord om Socialdemokratiets holdninger. Dem bekymrede man sig egentlig ikke meget om.

At Hanne Nielsen ikke kan sove om natten, fordi nogle forældre har været forbi hendes opgang og hængt halloner og et par skilte op, er nærmest tragikomisk, for tror Hanne Nielsen måske, at det er for sjov? Tror Hanne Nielsen måske, at forældrebestyrelserne vil nyde at gennemføre besparelserne og de mange andre forringelser, Socialdemokratiet gennemfører sammen med de borgerlige? Det tror jeg nemlig ikke, det er blodig alvor. Hvis Hanne Nielsen ikke kan sove om natten, så vil mit gæt være, at det er hendes samvittighed, der forsøger at vække hende.

Fri mig for klynkeri og hykleri. Det er ikke Socialdemokratiet, der er ofre i denne sag. Det er børnene i vuggestuerner, børnene i børnehaverne, det er børnefamilierne, og det er personalet. Klynkeriet vidner om, at Socialdemokratiet ikke har skygge af respekt for dem.

Det er decideret usmageligt fra socialdemokratisk side at tage de handicappede børn som gidsler i denne sag. Det burde være for lavt for Socialdemokratiet, for der er jo ingen, ingen i SF eller Enhedslisten, der har ønsket andet end at gavne forholdene for handicappede børn, for specialundervisning osv.

Vi stillede forslag om det sidste år i budgetforhandlingerne. Dengang gad Socialdemokraterne end ikke høre på det. I er nogle hyklere. Det giver mig ærligt talt kvalme at høre på Socialdemokratiets ordføreres og borgmestres pludselige omsorg for de handicappede. De har raget en pinde indtil nu.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Men så til nogle af de øvrige budgettemer, der er her. Københavns ældste medborgerhus, Gimle, er i stor fare for at forsvinde med dette budgetforlig. Svulmende byggeplaner om hotel-, kontorbyggesi, biografer, boliger på Ny Tøjhus-grunden vil jævne Islands Brygges medborgerhus med jorden. Det er for Enhedslisten at se intet mindre end en skandale, at budgetparterne ingen tanke har tænkt om en alternativ placering, ej heller afsat en øre til et sådant projekt. Selvfølgelig skal der være et medborgerhus på Islands Brygge, som kan rumme beboernes kulturelle og fritidsmæssige aktiviteter.

Også forholdene for de bildende kunstnere bliver stærkt forringet. Tilskuddet til Kulturfabrikken på Amager er sparet væk, og dermed vil der ikke være et finansielt grundlag for en fortsat drift. Det betyder, at 25 ateljærer og fælles værktøjsfaciliteter må lukke. Kulturfabrikkens rolle som inspirerende fødselsjæper, medspiller for ny kultur rundt om byen, forsvinder. Det sker i en situation, hvor det er et stigende problem for kunstnere at finde egnede lokaler til en rimelig pris.

I en storby som København er det altså en væsentlig kvalitet, at der findes rum til den skabende kunstneriske udfoldelse. Det har jo ofte været et socialdemokratisk ønske at vise, at København er en storby. Beslutningen om at lukke et sted som Kulturfabrikken virker nærmest som om København er den yderste provins, og at Socialdemokratiet vil føre byen længere ud. Støtten, når vi bliver ved kulturområdet, til de små kvalitetsbiografer bortfalder helt. Ifølge forligspartierne vil det kun være interessant at støtte de store biografer, der viser de samme film som alle de andre.

Det kan betyde, at Vester Vov Vov, Park, Gloria og Posthusteatret må lukke. Forligspartierne satses på den laveste kulturelle fællesnævner i stedet for at satses på kvaliteten. Det viste sig jo også, da man sidste år gennemførte, at Egmontkoncernen skulle have et millionbeløb i støtte indirekte fra Københavns Kommune, i stedet for at man havde opkrævet de penge, det havde været naturligt der, så kunne man måske have brugt pengene i år på noget ordentlig kultur.

Socialdemokraterne og de borgerlige ønsker at skifte Københavnerne ud. Hver enkelt, der sidder i denne sal, kan stille sig selv spørgsmålet: Er jeg en bæredygtig borger, eller bør jeg flytte? For Københavnerne generelt er jo for fattige og skal erstattes af velhavere, der betaler mere i skat. Derfor ønsker disse partier at fjerne så mange små lejligheder som muligt for at få de fattige skiftet ud.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Med budgetforliget fortsætter den sociale udrensning, man kalder boligpolitik. Nu skal der med offentlig støtte bygges almennyttige boliger i byen, men de skal udlejes til folk med masser af penge. Det skal ske ved, at der laves regler for udlejningen, som sikrer, at kun mennesker med særdeles godt arbejde kan få en bolig i de nye almennyttige byggerier.

På denne måde bryder man med ånden fra almennyttigt byggeri. Man bryder med mange års god tradition, også socialdemokratisk tradition, for at skaffe alle borgere en bolig i byen. Det er ynkeligt, det er forkasteligt.

Enhedslisten ønsker at tage udgangspunkt i de mennesker, der bor her. Vi vil sikre gode boliger til alle uanset indkomsten. Vi vil lave byfornyelse for beboerne, og vi vil give de nedslidte områder ressourcer til at løfte sig selv. Vi vil ikke løfte folk ud af byen.

Fortsætter vi på den sociale side, så har de københavnske lokalcentre, det, der tidligere var kendt som socialcentre, i mange år oplevet nedskæringer. Det har medført stor personaleflugt. Behøver jeg at nævne, at gennemsnitsansættelsestiden i øjeblikket for en sagsbehandler er 8 måneder? Det alene siger meget om personalepolitik og økonomisk politik i denne kommune.

Det betyder dårligt arbejdsmiljø, det betyder alt for meget arbejde til personalet. Men det betyder, at breve og telefonopkald til lokalcentrene ikke bliver besvaret. Det betyder, at det er meget svært at komme i forbindelse med en sagsbehandler.

Er man ikke så heldig, at man kender nogen på en tv-station og kan få ens situation bragt i fokus, så er man ladt i stikken, ladt i stikken af et asocialt Socialdemokrati. Det er dårlig service over for de københavnere, der har brug for hjælpen. Det er generelt i forvejen ikke de stærkeste i byen.

For os var det vigtigt ved de her budgetforhandlinger, at lokalcentrene får tilført de midler, der var nødvendige overalt i byen, således at alle københavnere, der henvender sig på et lokalcenter, får en hurtig, effektiv og ordentlig behandling.

Jeg har umådelig respekt for de ansatte på lokalcentrene, de gør et ufattelig godt stykke arbejde, men jeg er meget glad for rent egoistisk, at det ikke er mig, for sådanne vilkår synes jeg ikke, man kan byde noget personale i Københavns Kommune. Desværre er det det, der er tilfældet, og desværre betyder budgetforliget, at det skal fortsætte.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Det bliver sværere og sværere at få en plejehjemsplads i København, hvis overborgmesteren og hans borgerlige venner får magt, som de har sagt. De næste 4 år nedlægges en række plejeboliger, næsten 300 i år 2000, 370 i år 2001, 250 året efter og 230 i år 2003.

Demografien er nøgleordet, siger man. Der kommer jo færre ældre, jamen så skal der også være færre plejeboliger. Det kunne for så vidt også være korrekt, det har Enhedslisten også sagt, at demografien kunne vi godt leve med.

Men ikke alle nedlæggelserne kan forklares med det faldende antal ældre københavnere. Budgetforligspartierne har aftalt, at der skal nedlægges 60 plejeboliger mere om året, end faldet i ældrebefolkningen retfærdiggør. Det betyder, at det bliver sværere for ældre københavnere at komme på plejehjem.

Enhedslisten har gentagne gange igennem lang tid ønsket at få en redegørelse for, en bevisførelse for, at man giver folk den mulighed, som Borgenrepræsentationen har vedtaget, nemlig at man skal kunne visitere sig selv til en plejebolig. Vi har stadig ikke fået den redegørelse.

Derfor er det ynkeligt at se, at man bare fortsætter med nedskæringspolitikken også på plejeboligområdet. Efter Enhedslistens mening skal de ældre københavnere, som ikke kan klare sig selv, have lov til at bestemme, om de vil på plejehjem, eller om de vil blive i egen bolig med hjælp fra hjemmeplejen. Forligspartierne giver dem ikke noget valg.

På trafikområdet har man brydet sig af, at man nu påbegynder at arbejde hen imod at få færre biler i byen. Men læg mærke til, hvem der er den socialdemokratiske budgetpartner. Det er en af initiativtagerne til Trafikforum, et forum, som jo mildest talt er kendt i øjeblikket for at ønske flere biler i byen, at skabe yderligere trafikkaos, at skabe endnu dårligere forhold for den offentlige trafik, på trods af at en del af forum udgøres af en person, hvis virksomhed, Magasin du Nord, i den grad bliver forkælet med nærmest sin egen metrostation.

Det er i sig selv hykleri og dårligt. Men det er tankevækkende, at det er sådan et parti, Socialdemokratiet vil bygge sin trafikpolitik på også i fremtiden.

Over en halv million biler passerer hver dag kommunegrænsen. Det tal nævnte jeg også ved førstebehandlingen, det gælder stadig. Hver dag kommer der nye biler på de københavnske gader. Det er i stik modstrid med Trafik- og Miljøhandlingsplanen fra 1997, der havde som mål, at trafikken ikke måtte stige. Men trafikken stiger med flere procent om året. Om få år er der

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

ganske simpelt ikke plads på de københavnske veje til bilerne. Det betyder lange køer, trafik-sammenbrud, hvis ikke der gribes ind.

Men Socialdemokratiet og de borgerlige ønsker ikke, at der skal gøres noget effektivt ved trafikproblemerne. I budgetforløbet er der mange ord om kapacitetstilpasning på indfaldsvejene, og der skal laves endnu en handlingsplan for trafikafviklingen. Men der er ingen konkrete indgreb over for den voksende trafik. Mens Socialdemokraterne og de borgerlige lader stå til, så vokser trafikken.

Som jeg nævnte det i starten, så er alt trods alt ikke skidt. Vi vil også tillade os at tage æren for noget af det her. Det er venstrefløjens fortløeneste, som vi ser det, at puljen blev udvidet med 100 mill. kr. til gavn for borgerne. Det var et Enhedsliste-SF-forslag, at det skulle ske, fordi likviditeten var så høj, og det er trods alt gennemført.

Det er også Enhedslisten og SF, der gentagne gange har råbt højt om, at der skal være flere penge til anlæg på specialundervisningen. Det kvitterer vi for.

Jeg kvitterer også for, at der nu gives tilsagn om, at der skal bygges 2 nye skoler, på Østerbro og på Skolehøldervej. Det har været venstrefløjens politik. Socialdemokratiet har smølet, men vi er da glade for, at man endelig er kommet med.

Men at bruge udbygningen som undskyldning for, at der skal spares 4 pct. på daginstitutionerne, holder ikke. Uddannelses- og Ungdomsforvaltningen og -udvalget har sagen glimrende kørende og har haft den i snor, og egentlig har der ikke været behov for at fremrykke lige de investeringer. Her har der været penge, der kunne være blevet brugt til at fjerne besparelserne.

Vi vil i Enhedslisten på kulturrådet, ikke mindst sammen med beboerne på Indre Vesterbro, tillade os at tage æren for, at medborgerhuset på Hålmortvej kom med i dette budgetforløb. Det er ikke den optimale løsning, der er fundet, den er bedre end ingenting, og Enhedslisten støtter den derfor.

Men uden det stærke pres, som venstrefløjen og beboerne på Indre Vesterbro har øvet de seneste år, så ville huset igen have været glemt.

Det er venstrefløjens mål, at Københavns forholdsvis gode økonomiske situation ikke bruges til udelukkende at aftrænge gæld og til at sætte skatten ned. Vi kom igennem med, at den økonomiske ramme blev udvidet med 100 mill. kr. De penge skal da også bruges til fornuftige investeringer.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Fremkudt skolebyggeri er på trods af de bemærkninger, jeg sagde før, ikke så nødvendigt, men deinstitutioner, idrætsanlæg m. v. til en begyndende forbedring af den stærkt forsumede vedligeholdelse, men noget for alvor sker der ikke.

Enhedslisten ønsker, at en større del af summen går til at fjerne de værste nedskæringer og en begyndende genopretning efter de katastrofer, der er fulgt i kølvandet på 2 årtiers nedskæringer. Det ønsker Socialdemokratiet åbenbart ikke, det er svært at forstå.

Politik handler for os om andet en penge, politik handler også om byens udvikling. I venstrefløjens udspil stiller vi kravet om et politisk kursskifte. Vi ønsker at sløjfe indførelsen af SFO'er, vi ønsker at stoppe udlieferingen, vi ønsker at fremme byfornyelse og boligbyggeri for andre end mennesker med topindtægter.

Men Socialdemokratiets højredrejning i de seneste år betyder, at partiet i dag fører politik for andre end københavnerne, generelt ønsker københavnerne skiftet ud. Jeg vil gentage mine ord fra førstebehandling: Så flyt dog til Gentofte! Der gennemføres jeres politik allerede. Det viser sig, når man gennemfører unødvendige nedskæringer, der rammer københavnerne, laver trafikpolitik, der tilgodeser pendlerne og ønsker københavnerne skiftet ud.

Enhedslisten ønsker en by, hvor vi tager udgangspunkt i de mennesker, der bor her, udgangspunkt i de behov og ønsker, københavnerne har, udgangspunkt i at lade mennesket være i centrum. Det København vil vi arbejde og slås for. Desværre er der for få samarbejdspartnere. Det bliver anderledes efter næste kommunevalg, så langt er jeg sikker.

Derfor skal jeg da også slutte af med at overrække overborgmesteren 2 madkasser. Den ene kan passende gå til hans yngste barn, der jo fremover skal have mad med i vuggestuen. Den anden skal gå til ham selv, når han bliver overlærer igen på sin skole efter næste kommunevalg. Det trenger han til.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Tak for det. Men der er ikke noget i.

Peter Skaarup (O): Ja, jeg har desværre ikke nogen madkasse med herop, men hvis jeg havde haft det, så havde der været noget i, det er der ingen tvivl om.

Med hensyn til budgettet skal jeg også lige komme ind på, hvad Dansk Folkepartis opfattelse er i forhold til det, det er lagt frem.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Grundlæggende mener vi, lige så vel som der har været andre ordførere oppe og sige det, at det er et problem i en tid, hvor der faktisk er en del penge i kassen, det har vi jo alle sammen været enige om, det har vi jo hørt over hele sommeren, at nu kunne man uddele julegaver til plejehjemsområdet, til de ældre, til hjemmehjælp, til daginstitutioner, til skoler og til, ja det hele har faktisk været fremme i løbet af sommeren.

Så er der altså sket det lige over sommeren, at der var den her lille budgetfejl, der gjorde, at man måtte neddosere en lille smule. Men stadig væk er det altså opfattelsen hos os, at det er problematisk, at kommunen i en situation, hvor der er råd til det, skærer ned eksponentvis over for børnene.

Vi er ikke enige i alle de demonstrationer, den måde, demonstrationerne har været på, bl.a. i dag. Det synes vi ikke alt sammen er foregået helt, som det skulle. Men der er helt sikkert grund til at protestere fra forældrenes side over, at man skærer ned, og specielt i en situation, hvor man altså har råd til det, hvor man har penge i kassen, og det er 25 mill. kr., det drejer sig om, bare for at tage de 2 pct. væk. Hvis man skulle tage de 4 pct., er det 50 mill. kr. Med den omstændighed, vi har i Københavns Kommune, på 30-40 milliarder, så er det altså småpenge, vi taler om.

Derfor undrer det os, når der har været det store pres, der har været, det må vi erkende, på daginstitutioner og andre, at man ikke kan tage det her af bordet. Det ville være så lidt, det ville være så stort af en politiker at kunne indse, at man måske her har begået en stor fejl.

Det har man ikke villet, og derfor står vi i den situation, vi stadig væk står i i dag, og derfor står vi i en meget beklagelig situation i virkeligheden for Københavns Kommune, fordi det nu over det ganske land står fast, at i Københavns Kommune skærer man ned på børnene, man skærer ned over for ordninger, som har været gode hidtil, men som ikke bliver så gode fremover.

Det er egentlig ærgerligt, fordi vi har jo netop fra kommunens side prøvet at udsende det signal til omverdenen, at vi gerne vil have børnefamilier hertil, vi vil gerne have nogle af de skattestungede folk hertil med børn, der kunne sørge for, at vi fik flere penge i kassen, så vi senere hen kunne hjælpe nogle af de grupper, som vi gerne vil hjælpe. Den eneste måde at få gang i hjælpen i København på, er netop, at vi får nogle af de, kan man sige, pendlere, der rejser udenbys og bor og betaler skat der, ind til København og bo og betale skat herinde.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Det projekt, som bl.a. Socialdemokratiet ligesom har brytet sig af, og også Venstre og Konservative, at nu er det vigtigt at få bygget nogle boliger herinde, og nu er det vigtigt at få skabt tilstrækkeligt gode vilkår for borgerne, så vi kunne få nogle af de familier, der rejser udenkommunal, ind til byen og betale skat, er jo faldet fuldstændig til jorden.

Det er jo et problem, hvis de besparelser, man laver, dels ikke får ekstra indtægter ind i kassen fra skatteborgerne, dels måske endda får folk til at flygte fra kommunen og bo i andre kommuner, fordi daginstitutionerne er bedre der.

Det er et problem, og derfor er det måske i virkeligheden noget, der kommer til at betyde ekstra omkostninger for kommunen i stedet for at hente nogle penge ind i kassen, som budgetforligspartierne åbenbart gerne ville.

Så har det været fremme i debatten, at det her med daginstitutionerne er helt forkert, fordi nu er det jo sådan, at standarden i Københavns Kommune er langt højere end alle andre steder, og vi giver børnene en rigtig god fremtid i kommunen, vi giver dem masser af gode muligheder set i forhold til andre kommuner, man bruger flere penge her i København på det.

Der skal vi altså bare tænke på, at i Københavns Kommune er der mange børn, der har det sværeste end i andre kommuner. Der er mange svagstillede forældre og børn, der kræver ekstra omsorg, der kræver ekstra penge, og der er mange omkostninger ved at være i København, der er højere, også for daginstitutionerne, end de er i andre kommuner. Så derfor kan man altså ikke rigtig bruge den der sammenligning.

Samtidig må vi sige, at bl.a. i forbindelse med det foretræde, som forældreorganisationen havde i Økonomiudvalget, pegede man altså på, at nogle af de puljer, f.eks. til bleer, madpakker og hjælpemidler, bliver man nødt til at skære utrolig meget i. Det eneste svar, de kunne give fra forældreorganisationerne, var, at de var nødt til at skære ned på nogle af de grimme ting eller de svære ting over for børnene.

Det er altså grotesk, at man så ikke fra politisk side siger, nå men o.k., vi vil lave de her besparelser, men så siger vi altså også, hvor de skal være. Nu giver man ligesom sorteper videre og siger til forældrene og børnene: Værsgo, nu må I selv finde ud af, hvor I skal spare, på en helt urimelig måde.

Vi synes altså det er ærgerligt, at i en tid med opgang for København, flere penge i kassen, mulighed for at hjælpe de svage grupper bedre, ja der vælger man altså at skære ned. Det virker

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

altså ulogisk, det må jeg indrømme. Jeg synes, budgetforligspartierne må sidde med en meget dårlig smag i munden, og de burde nok, når vi nu skal trykke på knapperne lidt senere i dag, overveje det en ekstra gang. Altså hvis man er lidt i tvivl, så undlad da trods alt at stemme. Det ville da være det mindste, man kunne gøre. Nå, vi må se, om det hjælper.

Samtidig har vi nogle andre, der ved dette budget bliver ramt meget grimt, og det er altså de ældre. Selv om meget af debatten har kørt på daginstitutioner og besparelser på daginstitutioner, så må vi altså erkende, at det står mindst lige så galt til med forholdene for de ældre, fordi budgetforliget indebærer, at man i løbet af en periode skal nedlægge en række plejehjem, godt nok mindre og måske ikke altid utrolig velfungerende og fantastiske, men vel at mærke præget af den holdning, at de skal hjælpe mennesker, hvad der kan være svært i de omgivelser, som man har på de her meget store plejehjem, man prøver at sætse på fra kommunens side.

Der må vi indrømme, at vi er meget modstandere af i Dansk Folkeparti, at man vil nedlægge de her 11 plejehjem, som vi taler om, 5 inden for kommunen og 6 uden for kommunen. Det virker igen bagvendt, at i en tid med mange penge i kassen, man vil uddele julegaver fra budgetforligspartiernes side, vælger man så at skære ned over for nogle af dem, der virkelig har det svært, nemlig de ældre.

Så er der et emne, der også skal berøres, og det er i forbindelse med plejehjemmene. Det kan godt være, at et af argumenterne for at ville nedlægge plejehjem er, at ældrebefolkningen bliver mindre. Det kan godt være, at det sker, men det kan også godt være, at det ikke sker. Det er meget svært at spå om en række ting og specielt om fremtiden.

Det har vist sig, at de beregninger, man f.eks. har lavet for, hvordan udgifterne ville være i år, har jo ikke holdt. Der er jo ikke blevet færre udgifter til de ældre, som man havde regnet med, og derfor er man kommet anstigende til Økonomiudvalget for at få ekstrabevillinger, og det samme kan meget vel ske i det kommende år.

Så siger man, at ventetiden for at få en plejehjemsplads ikke er så graverende stor i København, så det er nok ikke sådan det store problem. Men der må vi så igen sige, som også andre ordførere har været inde på det, at den visitation, man giver, altså er meget, meget stram.

Jeg talte forleden dag med en 86-årig kvinde ude fra Btønehøj, som sagde, at hun ikke havde fået hjemmehjælp siden 5. maj. Der er masser af ældre mennesker, der ikke får en plejehjemsplads på samme måde, som de gerne vil have, fordi de ikke kan blive visiteret til det. Det

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

er altså også mennesker oppe i den aldersgruppe, vi taler om her, oppe i de 80 år, der ikke kan få en plejehjemsplads, selv om de egentlig gerne vil have det.

Så kan man jo opstille meget, meget flotte ventelister. Hvis det er sådan, så de personer, der gerne vil ind på ventelisten, ikke kan komme det og ikke figurerer på ventelisten, så er det jo meget, meget nemt at opstille nogle flotte tal. Det er altså det, man efter vores mening fra forvaltnings side og fra budgetforligspartiernes side har gjort.

Jeg vil ikke holde en lang, lang tale om alle de ting, som vi har af kommentarer til budgettet i dag, det har vi gjort under første behandling, men jeg vil komme ind på nogle af de ting, som vi på baggrund af budgettet og budgetforligspartiernes forslag, som er kommet frem som ændringsforslag, der vil jeg lige fortælle lidt om, hvad vi har haft af ændringsforslag, som vi kommer til at stemme om lidt senere i dag.

Ud over at bevare de 11 plejehjem, som vi stiller forslag om, så ønsker vi altså også, at sygeafdelingen på Forsorghjemmet Sundholm bevares. Vi synes igen, det virker totalt urimeligt, totalt ulogisk, at man i en tid, hvor man har mulighed for det inden for rammerne af økonomien, det er det, vi har hørt hele sommeren, vælger altså lige pludselig at nedlægge sygeafdelingen på Sundholm, -som af mange bliver betragtet som et rigtig godt sted og et sted, der giver en utrolig god pleje til nogle af de allersvageste grupper, vi har her i Københavns Kommune.

Det er igen noget, der giver København rigtig dårlig pr. havde jeg nær sagt, eller rigtig dårlig omtale i resten af landet, at et hæderkronet hjem, det har været oppe i Folketinget, og Folketinget har sagt, de vil give ekstra penge osv., og alligevel vælger man altså at lukke det fra budgetforligspartiernes side. Det er forkert, og det er en urimelig fremgangsmåde at vælge og vel at mærke fra nogle partier, der i høj grad prøver på at få deres medlemmer til at blive banket på plads. Det er altså ikke en rimelig måde at gøre det på.

Vi har også stillet andre forslag. Vi vil gerne, som jeg nævnte, give nogle flere timer til de ældre. Det er sådan noget som tøjvask, rengøring, indkøb. Af de undersøgelser, der hæfter sig ved, hvad de ældre vil have ekstra, fremgår, at det er de ting, de gerne vil have flere timer til.

Der er en generel holdning blandt de ældre, at man ikke synes, man får nok hjælp.

Så har vi også nogle ting omkring Øresundsforbindelsen. Vi synes altså, at når man 1. juli næste år får en direkte forbindelse til Sverige, så nytter det ikke noget, at København, landets hovedstad, står fuldstændig uforberedt på den situation. Vi mener, og derfor har vi stillet en-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

dringsforslag om det, at man skal sætte en pulje af til at undersøge, hvad der skal til for, at vi kan konkurrere med Sverige på det tidspunkt.

Vi skal altså være opmærksomme på, at i Sverige kan man handle om søndagen, der er skatterne på hoteller lavere. Der er sådan, at i Sverige er man ikke bange for at lave storecentre. På den måde kan der meget vel være en situation, hvor mange københavnere vælger at tage søndagsudflugten til Sverige og lægge alle deres kroner derovre, hvis ikke bl.a. Københavns Kommune er parat til at gøre noget.

Jeg ved godt, at vi ikke her i kommunen kan sætte skatterne ned f.eks. på nogle af de områder her. Men vi kan rette henvendelse til regeringen med nogle gode argumenter og sige: Pas lige på. Det er altså danske skattekroner, der forlader Danmark og København, omegnskommunerne, hvis ikke vi sørger for at gøre noget på dette område.

Hvis det er lobbyarbejde, der skal til for at få regeringen til at ændre ved de her ting og få et fælles krav fra Danmark til at ændre ved forholdene efter 1. juli, jamen så må vi gøre det. Vi må sørge for at redde nogle kroner her til området, det siger sig selv.

Så har vi også et forslag om havnen. Vi synes, at man ligesom i andre storbyer skal gøre det, at man i højere grad lader borgerne komme ned til havnen. I København er havnen præget af rodd og skidt og møg, kontorbygninger og den slags ting, og det er faktisk kun meget, meget få steder, at man kan komme ned og nyde den friske luft og de åbne arealer, der er nede ved havnen.

Der bør man altså sørge for, at det kan lade sig gøre at få noget af den tunge trafik, f.eks. fra Osloåderne, ud, langt ud, væk fra den centrale bydel. Det kan ikke være rigtigt, at vi skal have den forurening og det svineri omkring havnen, som vi har i dag. Vi må sørge for, at der bliver åbnet derned til, og at man får renset op i kanalerne, så der ikke ligger gamle cykler og mærkelige genstande nede i kanalerne, som borgerne ikke synes om, og turisterne heller ikke kan lide.

Så har vi nogle ting omkring idrætsanlæg. Vi må nok erkende igen, at selv om man har fået lidt hul på det med budgetforliget, så mangler der at blive renoveret en række ting omkring idrætsanlæggene. Vi kan lide det eller ej, men vi kan meget vel stå i en situation som med Østerbro Svømmehal for kort tid siden, hvor det lige pludselig er sådan, at det hele slet ikke kan bruges til noget. De få millioner kroner, der skulle til for at rette op på de der idrætsanlæg, vil

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

være godt givet ud. Desværre har man valgt ikke at afsætte tilstrækkelige midler i budgetforliget, og det kan godt undre os.

Så har vi også en række hørsigterklæringer. Vi er inde på, at skadestuen på Rigshospitalet selvfølgelig skal bevares. Vi er inde på, at hospicophold skal være bedre, der skal gives flere penge til det område. Der skal være alternativ behandling. Hvorfor går Københavns Kommune ikke i gang med nogle projekter på dette område? Lad os da lyse byen lidt mere op, næb-lysning ved slotte, vigtige steder, hvor der kan foregå vold og overfald. Lad os da bruge nogle kroner på det og sikre borgernes tryghed lidt bedre.

Vi er inde på, at man skal, påbegynde i hvert fald, at overdække banegraven ovre ved Hovedbanegården. Det er altså grint for københavnerne, men også for turister at se på de gamle, rustne spor, som ligner sådan en gammel Anden Verdenskrig-losseplads, der er omkring Vestport Station bl.a. Det skal vi have gjort noget ved. Lad os sætte noget i gang på det område i stedet for at træde vande, som vi synes, bl.a. overborgmesteren har lidt tendens til nogle gange.

Så er vi selvfølgelig også parate til at finde de penge, der skal til for at finansiere nogle af de her udgiftsposter, som jeg erkender koster penge. Vi synes ikke, det er nødvendigt, at kommunen i den grad er ejer af forskellige ting. Hvorfor dog ikke afhænde aktierne i Bella Center? Hvorfor ikke komme af med aktierne i Renoflex? Jeg ved godt, det er vedtaget, men det bliver ikke realiseret i år, efter al sandsynlighed.

Hvorfor ikke sørge for, at de vandrehjem, som kommunen er dybt involveret i, overgår til private? Det er da ikke nødvendigt, at kommunen skal drive vandrehjem. Det er da ikke nødvendigt, at vi er medejere af et slot, at vi er medejere af en skov, at vi er medejere af strande rundt omkring i området. Hvad skal vi dog det for? Det kan jeg simpelt hen ikke få ind i mit hoved.

Vi synes også, der er nogle ting omkring sådan noget som modersmålsundervisning, hvor man i Københavns Kommune har valgt nogle meget, meget små holdstørrelser, hvor man sagtens kunne gå lidt op, fordi loven rummer mulighed for det.

Vi synes også, man godt kunne betale lidt, når man går på museum, lidt mere end man gør i dag. Og hvorfor kan museerne ikke begynde at sælge lidt bøger, sælge lidt sodavand og øl, markedsføre sig lidt bedre, så der kan komme nogle indtægter ind på den måde?

Hvorfor kan vi ikke sørge for at betale selv, hvis vi skal i Vega og høre musik? Det er da ikke et kommunalt anliggende, at vi skal stikke 100 kr., eller hvor meget det nu er, i lommen på hver borger, der går ind og skal høre lidt musik.

Der er altså nogle ting her, vi sagtens kunne finde nogle besparelser på, så vi kunne finde nogle penge til de ældre, til børnene og til de svage.

Kulturen er et af de områder, hvor der bliver givet utrolig mange penge. Lad os da tage nogle af de penge til dem, der virkelig trænger. Vi, der går i teatret eller i biografen eller går på museum, jamen vi kan da sagtens betale det selv, de fulde omkostninger. Lad os da bare give de penge til de ældre og børnene og dem, der virkelig trænger, i stedet for at sørge for, at vi, der godt kan betale, bliver friholdt for de små omkostninger, det trods alt er.

Vi har listet nogle ting op, og vi lægger det åbent frem, vi har stillet ændringsforslag om det hele, det hænger sammen, indtægter stemmer med udgifter, så det er bare med at trykke på de rigtige knapper lige om et øjeblik. Lad os da også sørge for at hjælpe både de ældre og børnene ved hjælp af den afstemning, vi kommer til om et øjeblik. Jeg synes, at når vi har råd til det, så lad os bruge det råderum til at hjælpe, hvor vi kan.

Borgmester Søren Pind: Det har været bevægede dage. Man skulle være et skam, om ikke man har følt sig påvirket af de sidste dags turbulens, de sidste dages ulykkelige henvendelser, de sidste dages opbud af forældre, pædagoger og børn.

Men jeg spørger mig selv, om ikke vi har glemt nogen på vejen. I budgettet er der lagt op til lukning af en række plejehjem, hvor ældre færdes i dag i trygge rammer, hvor plejen er nær og personalet vedkommende.

Af de samme årsager, som vi ikke kunne finde 50 mill. kr. ekstra til daginstitutionsområdet, det område, der i modsætning til ældreområdet friholdes de næste 3 år for den generelle 2 pct.s besparelse, måtte vi vedstå og vedtage lukning af en række plejehjem. Men der er ingen, der går på gaden for de ældre, ingen, der marcherer, ingen, der skriver mails, ingen, der skriver brev-kort. Der er kun tavshed.

Jeg har tænkt meget over, om det mon skyldes, at vi har gjort noget, som alle kan se er rigtigt. Det tvivler jeg på. Jeg har tænkt meget over, om det mon skyldes, at de ældre ikke har

kræfterne til det. Jeg tror det. Jeg har tænkt meget over, om nogle grupper har glemt de svageste og kæmpet for de stærkeste. Jeg er overbevist om det.

Vi oplever i dag, at folk har glemt, hvilken situation København stod i for blot ganske få år siden, hvor alvorlig den økonomiske situation egentlig var. København var dengang under administration, vi lå under det lovpligtige niveau for kassebeholdning, vores gæld var eksploderet til 15 mia. kr., og kun ved salg af arvesølv fik vi reddet stumperne og vendt skuden.

Men til dem, der tror, at skuden er bragt flot, vil jeg sige, at der er lang vej igen, der er uendelig lang vej igen. Vores gæld er stadig på over 10 mia. kr., selv om vi i år nedbringer den med 280 mill. kr. Hver borger i København er gældsat for godt og vel 25.000 kr. Vores befolknings-sammensætning er stadig skæv. De velhavende flygter stadig ud af byen, og de skæve, lidt svagere eksistenser flygter hertil, hvor man kan gemme sig bag de mørke mure og den barske beton.

Vi har stadig et utal af rå og ubarmhjertige sociale problemer, som hober sig op foran os. Hvem husker ikke den fortvivlende historie om forældreparret med et halvandetårigt fysisk og psykisk handicappet barn, der ikke kunne få pasning? De grædefærdige forældre, der ubarmhjertigt måtte betro deres kvide til et rullende tv-kamera, fordi det var deres sidste udvej efter en lang, lang kamp mod myndighederne?

Vi har med dette budget valgt at gøre noget for den lille pige. Det svar, jeg hører herom, er, at nogle løfter de handicappede børn op foran sig. Til dem er mit svar. Hvor fattige i ånden kan man egentlig være, hvis ikke man vil hjælpe her? Hvis ikke engang de svageste i vores samfund skal kunne regne med hjælp, hvad kendetegner så jer, os og mig?

Til de psykiatriske patienter tilføres der nu 75 mill. kr. til en udbygning på Amager. Skulle vi have taget midler herfra og omprioriteret? Måske. Men også her rives familier fra hinanden, også her er det en anden verden, også her finder vi afgrunde af fortvivelse mennesker imellem, som vi har en moralsk forpligtelse til at hjælpe.

Noget af det mest ubehagelige ved politik er, at man skal prioritere. I kommunalpolitik skal man ikke bare prioritere. Man kan også dag for dag, minut for minut, sekund for sekund, se det usminkede resultat af prioriteringerne.

Mødet 14. oktober 1999

Resultatet af prioriteringerne ser vi her, vi har set det på Rådhuspladsen, på bagsiden af Rådhuspladsen, og vi har set det på tilskuerspladserne: Fortvivlede foreldre side om side med pædagoger, der ser deres job blive sat på spil.

Vi har som politikere været nødt til at spørge os selv: Hvor skal vi prioritere, hvor skal vi hjælpe, hvor skal den hånd, vi har en forpligtelse til at række vores svageste, rækkes hen? Vi har set på daginstitutionerne, vi har set, at de er landets dyreste, at vi har store normeringer, at vi har en række uforklarlige udgifter, og vi har set samfundets svageste, vi har set atfægtige ældre, vi har set handicappede børn. Vores svar er: Vi måtte vælge.

Jeg forstår godt de foreldre, for hvem deres børn er centrum i tilværelsen, blive betænkelige. Trøst jer dette år med, at der ikke kommer yderligere besparelser på området i denne valgperiode. Jeg forstår godt de foreldre, der siger: De er sindssyge inde i kommunen, de vil ikke passe vores børn. Trøst jer med, at andre har brug for og får en håndsrekning, der kan gøre en afgørende forskel, og at børnene nok skal blive passet alligevel.

Jeg forstår ikke de foreldre, der siger, at de vil flytte fra byen, for hvor får de billigere daginstitutioner end i København? Ingen steder, heller ikke efter besparelserne.

Jeg forstår ikke de foreldre, der ved alt om det her og konstaterer, at nu vil de stemme på Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti. Resultatet vil nemlig blive, at det gamle kaos vil vende tilbage. Det højeste kor vil igen overdøve det svageste. Det kan ingen være tjent med.

Venstre kan være dette forlig bekendt. Alt kan gøres bedre af dem, der kigger på. Det sværeste er at være med, og vi vil være med, for vi føler et ansvar for byen, for dens borgere og for dens børn. Det ansvar vil vi igen og igen kæmpe for at forvalte så godt vi formår.

Borgmester **H. Thustrup Hansen**: Må jeg indlede med at gøre noget, jeg aldrig har prøvet før, nemlig at sige tak til tilhørerne for en meget disciplineret adfærd, når I uden at foretrække en mine bliver kaldt for »kommunaldirektører«, senere rettet til »kommunale kontorchefer«. Disciplinen holdt sig hele vejen igennem. Det er flot gjort midt under al denne tumult, som nok kan skabe forvirring.

Budgetforliget sidste år mellem Socialdemokratiet, Venstre, De Konservative, De Radikale og Centrum-Demokraterne, er gentaget i år. Det er Den Konservative Gruppe meget tilfreds

Mødet 14. oktober 1999

med. Det er lettere for et politisk parti at stå uden for et budgetforlig end at påtage sig ansvaret, det er en gammel erfaring.

Også i år har de partier, der har lagt tryk til budgettet, haft det svært op til 2. behandlingen. Alligevel er jeg som nævnt glad for, at mit parti har medvirket til det forhandlingsresultat, som vi i aften skal tage stilling til.

Under de sidste ugers mediestorm har ingen af de 5 forligspartier skæjet ud og frasaet sig helt eller delvis ansvaret for dette eller hint budgetpunkt. Det er klart, at når 5 partier indgår et omfåttende forlig, er det enkelte parti mere glad for visse dele af indholdet end for andre. Derfor er der altid en fristelse til at fortælle omverdenen, at denne plante ikke er dyrket i egen partihave, hvis medievinden blæser den vej.

Falder et forligsparti for fristelsen til at profilere sig på denne måde, føler de andre partnere sig klemte og vil så være tilbøjelige til også at føre sig frem på andre forligsområder. En ond cirkel er startet.

Så samtidig med at jeg takker vore forligspartnere for en god og sej samarbejdsvilje under forhandlingerne, vil jeg også gerne takke for, at det er lykkedes at stå fast og brast om det samlede budgetresultat.

Hvad er min gruppe særligt tilfreds med ved budgetforliget? Vi er glade for, at skatteprocenten forbliver uændret, til trods for at grundskyldspromillen nedsættes med 2, og at kommunens gæld nedbringes med over 200 mill. kr.

Det er også meget tilfredsstillende at være med til at prioritere, hvorledes 400 mill. kr. anvendes på fornuftig vis. Her vil jeg gerne fremhæve, at der er afsat 3½ mill. kr. til første fase af realiseringen af kultur- og idrætsplanen for Holmladsgadekvarteret. Der er også afsat penge til de resterende faser i planen, nemlig 14 mill. kr. i 2001, 12,9 i 2002 og 9 mill. kr. i 2003. Som formand for Kultur- og Fritidsudvalget er jeg meget glad for denne indsats i et kvartersløftområde.

Den afsatte pulje på 53 mill. kr. til ekstraordinær bygningsvedligeholdelse er også meget tilfredsstillende. I dårlige tider er man tilbøjelig til at renoncere på bygningsvedligeholdelse ud fra tæsen: Hvad du evner, kast af i de nærmeste krav. Derfor er det vigtigt, når konjunkturerne vender sig til det bedre, at indhente det forsømte på vedligeholdelsen.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Kultur- og Fritidsudvalgets ønske om anlæg af en skøjtebane på Kongens Nytorv med en årlig driftsudgift på 1½ mill. kr. har forligspartierne tilsluttet sig. Det glæder mig på samme måde som enighed om afsættelse af en pulje på 5 mill. kr. til etablering af et nyt, mindre, fleksibelt og lokalt idrætsanlæg.

Denne pulje videreføres i øvrigt i 2001 med i alt 20 mill. kr., og udmøntningen skal foretages på baggrund af en redegørelse fra Kultur- og Fritidsudvalget senest i foråret 2000.

I den idrætspolitiske diskussion fremhæves i disse år, at idrætsanlæg skal være lokale og fleksible, hvis man gerne vil tiltrække børn og unge. Altså hellere mange små fleksible anlæg i beboelseskvarterer end få store, centrale anlæg.

Som det vil være Borgerrepræsentationen bekendt, har staten opsagt lejekontrakten for Sydvestkvarterets medborgerhus, der før øvrigt er Københavns ældste af slagsen. Forligspartierne har afsat 3½ mill. kr. til etablering af et medborgerhus i Karens Minde, og det finder jeg er en tilfredsstillende udgang på en meget vanskelig sag.

Hvis man som jeg har haft sin gang på Rådhuset i mange år, har det været trist at iagttage det tiltagende forfald. Jeg er derfor meget glad for, at der er blevet afsat 9,7 mill. kr. til en første fase af renovering af Rådhuset. Ud over etablering af 1-2 håndicapelevatoreer rækker beløbet til nyt gulv i festsalen, renovering eller nyanskaffelse af gobeliner, tapeter, stolebetræk m. m.

På folkeskoleområdet har forligspartierne afsat 65 mill. kr. til fremrykning af skoleinvesteringer. Vi forestiller os bygning af 2 nye skoler, en på Skoleholdervej i Nordvestkvarteret og en overbygningsskole på Østerbro.

Endvidere indgår renovering af nogle af de ældste skoler. I den forbindelse er det vel også værd at nævne, at der til restaurering og ombygning af Det Kongelige Opfostringshus er afsat 10 mill. kr.

Forligspartiernes prioriteringsønsker på Sundheds- og Omsorgsudvalgets område, på Familie- og Arbejdsmarkedsudvalgets område og på Bygge- og Teknikudvalgets område vil jeg overlade til de respektive udvalgsformænd, som alle er udgået fra forligspartiernes kreds.

På Miljø- og Forsyningsudvalgets område synes jeg, der er grund til at fremhæve forligspartiernes ønske om øget indsats til oprensning primært af daginstitutionensgrunde. 17 mill. kr. er afsat som rådighedsbeløb i år 2000.

Af forligspartiernes mange hensigtsklæringer vil jeg gerne fremhæve nogle enkelte.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Nr. 2 omhandler fortsat effektivisering med 218 millioner pristatsregulerede kroner årligt i overslagsåret 2001-2003. Det vil på almindeligt dansk sige: Fortsat omstillingspulje. Det er vi meget tilfredse med.

Hensigtsklæring nr. 3 omhandler yderligere gældsmedbringelse i perioden 2000-2003, hvis indtægterne fra ejendomssalg og tilbagekøbsrettigheder overstiger 125 mill. kr. årligt. Også herligt.

Hensigtsklæring nr. 5 omhandler bl.a. 4 mill. kr. til klargøring af grund på Holmen i forbindelse af beslutning i Budget 99 om at etablere idrætsanlæg på Holmen.

Hensigtsklæring nr. 8 omhandler afsættelse af et stærkt stigende beløb 2001-2003 til byfornyelse.

Hensigtsklæring nr. 9 omhandler en særlig indsats for at lette unges adgang til det københavnske boligmarked.

Hensigtsklæring nr. 12 omhandler udarbejdelse af en boligpolitisk handplan til drøftelse i 2. kvartal 2000. Økonomiforvaltningen udarbejder i samarbejde med de relevante forvaltninger det nødvendige udkast.

Hensigtsklæring nr. 47 er den sidste, der skal have et ord med på vejen. Denne hensigtsklæring udtrykker århundredets kompromis, idet forligspartierne her udtaler, at der inden for rammen af de afsatte midler til trafikinvesteringer på 20 mill. kr. og byudviklingspuljen på 5 mill. kr. kan anvendes op til 5 mill. kr. til en arkitektkonkurrence og yderligere foranstaltninger i forbindelse med terminalbygningen på Rådhuspladsen. Jeg vil afstå fra folkning heraf, men jeg er glad for denne hensigtsklæring.

Lad mig slutte til god ordens skyld sige, at min gruppe af principielle grunde ikke stemmer for forslag fra partier, der ikke er med i budgetforliget. Enkelte forslag, enkelte hensigtsklæringer synes gruppen fornuftige, men vi har altså den principielle holdning, at vi stemmer ikke for andre forslag og for andre hensigtsklæringer end dem, der indgår i et forlig, vi er med i.

Inger Marie Bruun-Vierø (B): Et kompromis er et resultat af kunsten at dele en kage, så alle tror, de har fået det største stykke. Sådan er dette budgetforlig. Det Radikale Venstre følger,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

at vi fik det største stykke, men det skulle ikke undre mig, om de andre partier, som også har været med i forliget her, har den samme opfattelse, og derfor er det et godt forlig.

Det rummer forbedringer på 396 mill. kr., det rummer gældsafvikling, og det rummer en uændret skatteprocent. Men selv om der er indarbejdet forbedringer på 396 mill. kr., har det alligevel været nødvendigt at prioritere.

Det har på ingen måde været muligt at imødekomme alle de velbegrundede ønsker, der har været fra forskellige udvalg og fra Hovedstadens Sygehusfællesskab. Jeg er ikke overrasket over, at der protesteres over nedskæringer. Sidst vi så et folkeligt oprør, handlede det om efterlønnen. Næste gang bliver det hjemmeplejehen eller nye behandlingsformer og ventelister på hospitaler, det kommer til at dreje sig om.

Forleden sad jeg til et møde, hvor der også var et par forældre, der havde været ude og protestere og lave blokade. Her fik jeg endnu en gang lejlighed til at redegøre for mine prioriteringsovervejelser i anledning af 4 pct.s besparelsen på daginstitutionsområdet.

Så var der en af de andre mødedeltagere, en pædagog, der fortalte, at på den ene side var hun ked af besparelserne, men på den anden side var hun taknemmelig over, at hun fik livsvigtig medicin for 125.000 kr. om året. Hun var glad for, at der var nogle, der turde påtage sig de her prioriteringer.

Forældrene har ret til at være egoistiske. Om nogle år er det nogle andre sager, de vil demonstrere for. Men det er ikke gadens parlament, der skal styre vores land, det er de folkevalgte. Derfor må vi gå foran og håndtere vanskelige prioriteringsproblemer, og det er ikke et krav, der vil blive mindre i fremtiden, fordi borgernes forventningspres vil øges i de kommende år.

Beklageligvis har det ikke været muligt at få en ordentlig dialog med forældrene, og pædagogerne har ikke prøvet at være brobyggere. Jeg er fortsat overbevist om, at prioriteringen er rigtig. Der bliver tilført 70 mill. kr. til nye pladser. Forligspartierne har valgt at prioritere, at pasningsgarantien bevares og udbygges. Vi tror, at hvis forældre ikke kan få deres børn passet, når de har brug for det, så flytter de.

Samtidig mener vi, at der fortsat er så mange ressourcer på området, at det er muligt at give et ordentligt pasningstilbud. Jeg har spurgt de protesterende forældre, hvor de vil flytte hen, hvor de tror, de mener, de vil få et bedre tilbud. Det har jeg ikke fået svar på, og det overrasker mig ikke, for København ligger fortsat i top også efter besparelserne. Ikke alene hvad angår ud-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

giften pr. barn i børnehave er vi helt i top, men også hvad angår udgiften pr. vuggestueplads, der ligger vi på en 6. plads, og det er på landsplan, jeg taler her.

Men jeg har i forløbet fået en fornemmelse af, at der er noget galt med kvaliteten i institutionerne, og at vi får for lidt for pengene, og at det måske derfor er baggrunden for, at vi møder så massive protester.

Jeg kan illustrere det ved at referere til et indlæg i JP København i går, hvor en mor beskriver 2 grove forsømmelser, som hendes børn i vuggestuen har været ude for. Den ene handlede om, at barnet var lagt til at sove uden sele. Det andet af spædbørnene sad i bagende sol uden solhat. Vuggestuen begrundede forseelserne med, at de ikke havde personale nok. Hertil kom, at personalet var åndsfraværende i forhold til børnene, således at de ikke blev stimuleret.

Institutionen lå på Vesterbro, og en sagkyndig vurdering af institutionerne på Vesterbro mandede ud i, at kun 2 institutioner kunne passere elementære kvalitetskrav.

Der er ikke noget at sige til, at forældre, der i forvejen får dårlig kvalitet, bliver bekymrede over en besparelse på 4 pct. Men hvis den pågældende mor har ret, handler kvalitetsproblemerne ikke om ressourcer, men om ledelse og personaleuddannelse.

Det er vigtigt, at Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget efter de her drøftelser kigger nærmere på kvaliteten i daginstitutionerne ud fra denne indgangsvinkel.

Men ikke mere om daginstitutioner. De har fået rigelig opmærksomhed. Dog skal det siges, at jeg bliver bekymret, hvis byen bliver styret ud fra populistiske overvejelser, for så taber vi de svage. Børnefamilier er ikke svage, i hvert fald ikke hovedparten af dem, skal jeg hilse og sige.

Jeg vil trække nogle flere punkter fra forliget frem, som Det Radikale Venstre har lagt stor vægt på.

Indledningsvis vil jeg sige til SF og Jens Johansen, at ud af de 4 punkter, som SF og Det Radikale Venstre var enige om at arbejde for, er de 3 kommet med i budgetforliget. Selvfølgelig er det med lidt ændrede formuleringer, men de fremadrettede fingertryk er sat takket være Det Radikale Venstre, der ikke vender ryggen til.

Det drejer sig om trafikken. Der skal nu udarbejdes en trafikplan indeholdende kapacitets-tilpasninger på indfaldsvejene, en samlet busprioriteringsplan, terminalforbedringer, handlingsplan for cykelstforbedringer samt en styrkelse af mulighederne for park & ride. Endelig skal der ses på den praktiske gennemførelse af road pricing.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Det drejer sig om bedre vilkår for hjemløse og psykisk syge. Udgiften til sikring af sygeplejefunktionen for hjemløse øges med 2,5 mill. kr. og fordobles via et statslån til 5 mill. kr. Og der bevilges 75 mill. kr. til et nyt psykiatrisk hospital på Amager.

Det drejer sig om ekstra midler til oprensning af forurenede grunde. Her er afsat yderligere 17 mill. kr., primært til oprensning af daginstitutioner.

Det Radikale Venstre havde også gerne set, at forsøgsbydelenes fællesbudget var øget med 20 mill. kr. Det kom ikke med i budgetforliget. Men det er også mit indtryk, at SF hykler temmelig meget her. Jeg skal minde om afstemningen, da vi tog stilling til den nye tilskudsforordningsmodel. Så vidt jeg erindrer, lod SF som om de ikke engang var til stede i salen. Jeg har aldrig set noget lignende.

Konklusionen er, at Det Radikale Venstre aldrig løber fra løfter. Vi lovede SF, at vi ville arbejde for de 4 punkter i budgetforhandlingerne. Det gjorde vi, og det gav resultater.

Det er mit indtryk, at SF ikke vil tage et ansvar, når der er en lille risiko for, at man skal stille sig op mod vinden. Et flag er som bekendt smukkest i modvind, og det ville også klæde SF en gang imellem at stille sig op og argumentere, selv om nogle befolkningsgrupper er imod.

Ud over de nævnte punkter skal følgende radikale mærkesager i budgetforliget fremhæves:

Der skal bygges 2 nye skoler, der er afsat øgede midler til renovering af skolerne, og der er afsat ekstra penge til undervisningsmidler. Der sker en betydelig forøgelse af indsatsen for udsatte grupper. Ud over øgede midler til hjemløse og psykisk syge tilføres flere penge til foranstaltninger for handicappede og svage børnefamilier.

Hjemmeplejen bliver styrket, og Dronning Ingrid's Plejehjem bevares. Det har været helt afgørende for Det Radikale Venstre, at dette plejehjem blev bevaret, således at det ikke i overmorgen bliver nødvendigt at bygge et nyt i Kongens Enghave.

Der sker en forbedring af idrætsfaciliteterne, og Holmbladsgadokvarteret får et idrætshus. Der skal formuleres en samlet boligpolitisk handleplan, der er afsat yderligere midler til kvartersløft. Træplantningen fremskyndes. Der er afsat yderligere 8 mill. kr. til uddannelse og udvikling af kommunens ledere og medarbejdere. Nu bliver der også – det er selvfølgelig en mindre ting i den store sammenhæng, men alligevel også vigtig – råd til at renovere nogle af Rådhusets historiske klenodier.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Der er mange positive takter i det budgetforlig. Jeg kunne komme ind på endnu flere, men jeg vil slutte her.

Det Radikale Venstre er meget tilfreds med den retning, forliget har, og vi er parate til at tage et medansvar for forliget. Det er vores opfattelse, at de partier, der vil gøre alle tilfredse, ender med ikke at gøre nogen tilfredse.

I morgen har de demonstrerende forældre en møt, der står på venteliste til en kræfteroprættelse. Hvad vil man så gøre, fordi nu har man jo brugt alle pengene til forbedringer på et andet område? Så vil piben gå en anden lyd. Sådan ser verden nemlig ud.

Derfor bør man ikke som politisk parti melde sig ud af indflydelse, men sådan er vi så forskellige. Nogle af os er parate til at tage et medansvar. Vi ønsker at se resultater af det politiske arbejde, og vi har også denne gang konstateret, at det er anstrengelserne værd. Jeg vil sige til jer, der aldrig har prøvet det. Prøv det!

Preben Møller Hansen (P): Jeg må sige, at jeg var yderst taknemmelig og yderst glad for den aktion, der var herinde i denne sal. Det var et festligt indslag, men også et indslag, der gjorde sig gældende på værdig vis. For hvad var det egentlig, de ville? De ville kun gøre opmærksom på, at man skulle tage vare på deres børn, og det er vel ganske naturligt, at man har den opfattelse som forældre.

Hvad var så egentlig grunden til det? Det var, at man i det budgetforlig, der er indgået mellem 4 eller 5 partier, har besluttet at skære ned på tilskuddene til disse institutioner med 4 pct. Så vidt jeg er orienteret, drejer det sig om skide 50 mill. kr. Det er såmænd alt. Her i denne kommune opererer vi med en indkomst på 40 mia. kr. Så skulle der altså være råd til at ofre de 50 mill. kr., det drejede sig om.

Hertil kommer noget, som har interesseret mig. Det er vores overborgmester, Jens Kramer Mikkelsen. Han var en overordentlig glad mand her for 4-5 måneder siden, hvor jeg så ham i fjernsynet gøre opmærksom på, at der var over 400 mill. kr. i overskud i kassen. Godt nok havde embedsmændene lavet en lille regnefejl på 111 mill. kr., men der var alligevel 296 mill. kr. ekstra i kassen.

Jamen herre du mildeste gud. Hvorfor skulle man så fratage institutionerne 50 mill. kr.? Så ville der jo alligevel være 246 mill. kr. i overskud. Det er sådan set, som det så ud.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Men hvis man deltager i dette foretagende, som hedder Borgerrepræsentationens møder, og hvis man læser lidt aviser, så finder man jo ud af: Hold kæft, næste år bliver den rigtig fed. Man laver selvbudgettering, det giver 90 mill. kr. ekstra i kassen, i stedet for den statslige garanti. Så kommer der 1.500 flere borgere til København. De kommer jo også med lidt kroner i kassen. De skal betale skat, de øger omsætningen i butikkerne, og alt sammen giver penge til kommunen.

Ment det er jo ikke nok. Næh, så forhøjer man prisen på elektricitet og jeg ved sgu ikke hvad. Alt sammen skal bare have en lille slat mere.

Som jeg ser det med mine evner til at kalkulere, vil jeg mene, at op mod 1 mia. kr. vil være i overskud i den københavnske kasse efter år 2000. Så skulle det være fuldkommen idiotisk at spare de 50 mill. kr.

Men nu er det ikke alene det, de sparer. Næh, det er vores plejehjem. Jeg ved, eller jeg har i hvert fald ladet mig fortælle, at der er nogle i denne by, der agter at indgive politianmeldelse mod dem, der stemmer for det, for medvirken til mord.

Der er jo en hel del af vores ældre, der ikke kan tale at blive flyttet, og vi har nu engang et ansvar for vores ældre, og vi skylder dem en usigeelig stor tak. Hvem er det, der har bygget dem ne by? Hvem er det, der har lagt veje og hvad ved jeg? Det er vores ældre og deres forældre igen. Vi høster kun frugterne af det enorme arbejde, som de har udført. Derfor har vi et ansvar for hver eneste ældre i denne by, og vi kan ikke tillade os overhovedet at nedlægge et eneste plejehjem overhovedet.

Nu har jeg lagt mærke til, at der er nogle i denne sal, der har samme opfattelse. Men det er ligesom om det kun er på den måde, de har et lille forsvar for de ældre og dem, der er ramt hårdt. Når det drejer sig dem selv, så er der ingen sparemuligheder. Hvorfor skal vi i København have 7 borgmestre med knap 500.000 indbyggere? I byer med 12 mill. har man kun én.

Og de rager til sig alle sammen. Hvad gør de, når de skal ud og rejse? De rejser til New Zealand, de rejser til Spanien, England, USA og andre lande på skatteborgernes bekostning. Der er ikke noget med, at der skal spares overhovedet. Næh, de rager til sig, så guderne må sig forbarne.

Det er det, vi skal se på, det er det, der er afgørende. Så skal man ikke alene rette et angreb på overborgmesteren. Næh, fjern hele det borgerlige slæng. Så er der en anden sammensætning i

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

denne Borgerrepræsentation, og så kan det godt være, man vil anvende de midler, der kommer i kassen, på en anden måde.

Det er her, vi skal sætte ind, og ikke ved at angribe dem. Selv om de laver noget lort en gang imellem, så er det måske baseret alene på den omstændighed, at de ikke kan finde et flertal på den anden side.

Det, det drejer sig om for os arbejdere, er, at det er den borgerlige front, vi skal angribe, og kun dem, og fjerne dem fra enhver form for indflydelse i de respektive organer. Gør vi noget sådant, så er vi vindere af morgendagens kampe, men hvis vi tror, vi skal angribe hinanden på arbejdssiden, så tager man unøgtelig fejl. Så åbner man op for det værste af det allerværste, man overhovedet kan åbne op for.

Nu har jeg kun været her i denne omgang, siden der var valg sidst, og det vil sige, at mine muligheder for at bryde igennem faktisk er lig nul, men jeg har evnen til at forklare det, der skal forklares, og jeg har evnen andre steder end i denne sal til at gøre mig gældende.

Jeg deltager i en lang række lokalradioer, og jeg deltager i en lang række møder rundt omkring i landet, hovedsagelig her på Sjælland på det sidste. Der er ingen tvivl for mig om, at her forstår det enkelte individ, der deltager i disse møder og hører disse udsendelser, jeg deltager i, udmærket godt, hvad det drejer sig om.

Det, der er afgørende for os alle sammen, er, at vi forstår, at det er befolkningen, vi skal have med.

Nu har der været demonstration her i dag, og jeg ærgrer mig ad halvvedt til over, at jeg ikke har været med til at planlægge det foretagende. Så skulle der fandeme komme andre bolle på suppen, det kan I godt regne med. For jeg ved lige nøjagtig, hvordan man skal sætte ind og sikre, at skoen trykker så eftertrykkeligt, at de bliver nødt til at lytte til, hvad folket siger.

For det betyder jo ikke så vældig meget, at 20 forældre står i Nansensgade Børnehaven og drikker morgenkaffe. Jeg ærgrer mig ad halvvedt til over, at jeg ikke gav dem 40 stk. wienerbrød, det kunne jeg sgu godt have gjort. Jeg gik alligevel forbi og skulle hen til bageren. Det gjorde jeg altså ikke, men jeg havde sgu råd til det, så det kunne jeg godt have klaret.

Men det giver ikke det store resultat. Der skal meget mere aktive og også måske voldsomme aktioner til. Det er det eneste, de har respekt for. Jeg er stensikker på, at hele den borgerlige fløj siger: Nå ja, det var sgu da meget festligt med dem, der stod på Rådhuspladsen og råbte lidt,

og i overmorgen er det sgu glemt. Så fyrer vi en kanon af, så bliver folk lidt vrede over det, så glemmer de det, der lige har været aktioner for. Derfor skal man nu på en anden måde, end man ellers gør, tænke sig godt om, når man sætter aktionerne i værk.

Så praler man voldsomt af, at man skal bygge 2 nye skoler. Hold da helt ferie. Tænk sig engang, Københavns Kommune vil bruge 65 mill. kr. til et sådant foretagende. Vi diskuterede jo her i denne sal for ikke så lang tid siden en skole på Holmen til erstatning for skolen på Christianshavns.

Skolen på Christianshavn var jeg ovre og besøge, og jeg har aldrig troet, at vi ville byde vores forældres børn at gå i skoler af den art. Det er et gammelt hospital, som man nu bruger til skole. Lortet skulle rives ned, og så skulle man bygge en ny for de børn, der bor på Christianshavns. Men det er der ikke tale om. Næh, nu skal man bygge en ude i Nordvestkvarteret.

Hvis jeg var racist, kunne jeg godt sige hvorfor, men det er jeg jo ikke, men jeg kan forstå, at Peter Skaarup godt kunne have brændt den af, det er der ingen tvivl om, han ved godt, hvad det drejer sig om. Og så skal der bygges en på Østerbro. Men dér, hvor man også mangler – nå for helvede – det er altså på Christianshavn og andre steder.

Det var unægtelig bedre, at man brugte vores penge på den slags ting. Jeg ved jo godt, hvad den giver af kasse i år 2000. Det er op mod 1 mia. kr. ... (*Afbrydelse*). Nå, har jeg sagt noget af det, du ville sige, Lars? Nå, skide være med det, du fyrer den bare af.

Det, det drejer sig om, er, at vi vil få ca. 1 mia. kr. i ekstra indkomster, og de, der siger, de er venstrefløjen, har været med til at bestemme det. Det betyder igen, at det går ud over de københavnske borgere, når man øger udgifterne til dem, der har forretningerne, for de har kun ét sted at få pengene hjem: Det er ved at hæve priserne. Det vil sige, at det er en skat, der kommer ind ad bagvejen, men den kommer ind i kassen.

Derfor skal man tænke sig om og sige, at vi skal finde pengene der, hvor pengene er, og der er masser af penge i København, masser, men de findes ikke hos arbejderklassen. De findes hos alle dem, der rager til sig ad helvede til, og som har formuer ... og det har jeg. Der skal I altså ikke røre noget. Er I rigtig kloge!

Men altså kære venner, nu har jeg fyret mine kanoner af, og så er Lars sikkert den næste, og jeg er skide ked af det, hvis jeg har sagt noget af det, du ville sige. Men skide være med det. (*Uro i salen*).

2. næstformand (**Bente Frost**): Vi plejer ikke at bruge bifald herinde. Jeg vil lige sige til Preben Møller Hansen, at det var næsten rekord. Vi nøjedes med 16 eder i denne tale.

Lars Hutter (L): Det er da rigtigt, Preben Møller Hansen, du jo har sagt en hel del, som jeg gerne ville have sagt ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Ingen direkte tale, Lars Hutter.

Lars Hutter (L): Det er da rigtigt, hvis det må være tilladt for den ærede 2. næstformand, at sige, at Preben Møller Hansen, som var på talerstolen for lidt siden, meget klart udtrykte en hel del af det, som Lars Hutter og Solidarisk Alternativ også gerne vil sige.

Jeg må sige, jeg er utrolig ked af, at overborgmester Jens Kramer Mikkelsen fra Socialdemokratiet ikke var til stede, da denne opsang til det sorte budgetforlig blev holdt for lidt siden.

Inger Marie Bruun-Vierø fra Det Radikale Venstre sluttede sin tale af med, at hun ville ønske, at der var flere, der havde mulighed for at få indfyldelse. Det er jeg da helt enig med Inger Marie Bruun-Vierø i, men det forudsætter jo, at man overhovedet får lov til at deltage i budgetforhandlingerne. Jeg har i hvert fald ikke haft mulighed for det. Jeg ved ikke, om Preben Møller Hansen har haft det.

Men må jeg sige, at der var en ret god mulighed, hvis Jens Kramer Mikkelsen, overborgmesteren, og Socialdemokratiet havde villet forhandle med os og med SF og med Enhedslisten frem for Venstre og Konservative, CD og Det Radikale Venstre. Så havde det kommet til at se helt anderledes ud.

Dette bære for at understrege, at den politiske valgmulighed, der ligger her i Borgerrepræsentationen, har ene og alene overborgmester Jens Kramer Mikkelsen ansvaret for. Der har været råd til at skabe et andet forlig, et andet budget, og der er politiske stemmer her i Borgerrepræsentationen, der kan gøre det.

Det er ene og alene overborgmester Kramer Mikkelsen, der har bestemt, at økonomien ikke skal bruges til gavn for københavnerne, og at de politiske stemmer her i Borgerrepræsentationen ikke skulle bruges dertil.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Jeg kan ikke andet end lade være med at tænke på, hvordan budgettalen den 9. september sluttede af fra overborgmesterens side. Det var: »En menneskelig storby, hvor byens og borgernes ressourcer og muligheder udvikles maksimalt«.

Men har vi så med dette budget, som overborgmesteren jo mente, at budgetsituationen skulle bruges til, den menneskelige storby, hvor borgernes ressourcer og muligheder udvikles maksimalt? Har vi med det forslag til budget 2000 fået en menneskelig storby, hvor de forskellige, ikke mindst de svage mennesker, har fået de ganske klare betingede muligheder for, at de kan udvikle sig?

Ja, spørger vi forældrene og børnene her i København, hvoraf der var en del til stede her i Borgerrepræsentationen tidligere i aften, så er svaret entydigt nej. Spørger vi de syge på vores hospitaler, der er placeret på gange på de overfyldte hospitaler, og de mange borgere, som skal vente 8 timer på behandling på skadestuen på Bispebjerg Hospital, så er svaret nej.

Spørger vi de gamle, som har slidt og slæbt for at opbygge vores rige samfund, og som har følt sig sikre på, at deres børn som tak vil skænke dem en tryk alderdom med hjemmehjælp, når der var behov derfor, og med plejehjem, når det blev nødvendigt, spørger vi de ældre, der forbløffet må se til en ældrefjendsk magtdemonstration, hvor gode plejehjem bliver lukket, om det er en menneskelig storby, hvor borgernes ressourcer og muligheder udvikles maksimalt, så er svaret, det kender vi, det ved vi, det ved I alle, nej.

Er der overhovedet nogen her i Borgerrepræsentationen, som vil stå frem og hævde, at det budgetforlig skaber en menneskelig storby, hvor borgernes ressourcer og muligheder udvikles maksimalt? Det lille flertal, for det er et meget lille flertal, som på nuværende tidspunkt står bag budgetforslaget, vil vel ikke engang selv hævde det. Vil overborgmester Jens Kramer Mikkelsen hævde det?

Økonomisk er der store muligheder for at inadkomme københavnernes ønsker og behov. Hvad er årsagen så til, at borgernes muligheder i København så massivt bliver forringet ved det budgetforlig? Overborgmester Jens Kramer Mikkelsen skylder københavnernes et svar og skylder os alle sammen her i Borgerrepræsentationen et svar.

Tidligere har overborgmester Jens Kramer sagt, at økonomien i København er så godt, at nu er det på tide, at københavnernes bliver forkælet. Men overborgmester Jens Kramer er åbentbart ikke til at stole på, for københavnernes bliver ikke forkælet. Ved sidste valg gik overborg-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

mester Jens Kramer og Socialdemokratiet til valg på, at børnefamilierne skal tilgodeses. Svifter Jens Kramer nu sit valglofte til børnefamilierne i København?

Statsminister Poul Nyrup sagde i sin nytårstale, at regeringen og Socialdemokratiet vil føre en politik til gavn for børnefamilierne. Er budgetforslaget fra Socialdemokraterne m.fl., som indeholder markante forringelser for børnefamilierne, endnu et eksempel på, som Inger Marie Bruun-Vierø var inde på det, ligesom med efterlønnen, at statsminister Poul Nyrup og Socialdemokratiet kan borgerne, kan københavnernes ikke stole på?

Overborgmester Jens Kramer sagde også i sin budgettale den 9. september 1999: »Vi har brug for tid til en grundig debat, for at vi ikke skal træffe en tilfældig beslutning.«

Dialogen er det mest centrale og væsentlige i folkestyret, dialogen mellem de politiske partier, men ikke mindst dialogen mellem borgerne og folkestyrets repræsentanter. Uden en sådan dialog eksisterer det mest centrale ikke i et folkestyre, så har vi ikke et folkestyre.

Jeg vil gerne spørge Socialdemokratiet, Venstre, De Konservative og ikke mindst Det Radikale Venstre og CD: Har der været en dialog med forældre og pædagoger om de 4 pct.s nedskæringer på daginstitutionerne, en dialog, som jeg må gå ud fra, at forligspartierne mener er central, fordi de mener i øvrigt, som det også er frengået i aften af debatten, at det er forældrebestyrelserne, der skal gennemføre de 4 pct.s nedskæringer? Har der været en sådan dialog?

Som bekendt stillede Solidarisk Alternativ, SOL, under førstebehandlingen af budgettet forslag om, at der skulle indkaldes til en dialogkonference om nedskæringerne på daginstitutionerne. SOL's forslag om en dialogkonference blev desværre nedstemt af samtlige andre partier i Borgerrepræsentationen.

Alle ved på nuværende tidspunkt, at der ikke har været dialog med forældre og pædagoger. Alle ved, at der ikke har været nogen som helst seriøs argumentation over for forældre og pædagoger for, hvorfor der skal gennemføres 4 pct. nedskæringer.

Til Socialdemokratiet, til Venstre, til De Konservative og ikke mindst til Det Radikale Venstre og til CD: Hvorfor har der ikke været en dialog med forældre og pædagoger? Jeg synes, det er på tide, inden vi går til afstemning, at vi klart får et politisk svar fra Socialdemokratiet, fra Venstre, fra De Konservative og ikke mindst fra Det Radikale Venstre og CD, hvorfor har der ikke været en dialog med forældre og pædagoger. Hvorfor anvender Socialdemokratiet, Venstre,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

De Konservative, Det Radikale Venstre og CD ikke folkestyrets metoder? Hvorfor svækker man det mest essentielle i folkestyret ved ikke at gennemføre de dialoger, som er nødvendige?

Borgerne i denne by har jo hørt efter det. Det er jo rigtigt, hvad det er blevet sagt, det er jo rigtigt, hvad Søren Prind har været inde på: Vi er jo blevet bombarderet med henvendelser om, at de egentlig gerne vil i en dialog. Hvorfor har man så ikke villet det?

Det er ikke kun af hensyn til, at jeg stiller det spørgsmål, at man bør besvare det. Man bør først og fremmest besvare det spørgsmål, hvorfor der ikke har været en dialog, af hensyn til de mange mennesker, af hensyn til offentligheden, af hensyn til pressen, så man klart kan fortælle, om det er en fornuftig proces, der er foregået. Jeg synes det ikke, SOL synes det ikke.

Jeg kan ikke lade være med at tænke på, at når man ikke har villet den politiske dialog, og det vil jeg da meget gerne have, at ikke mindst Det Radikale Venstre svarer på, er det så, fordi der har været en skjult dagsorden, en skjult politisk og økonomisk dagsorden, hvor partierne med Socialdemokratiet i spidsen er enige om, at velfærdssamfundet bid for bid, skridt for skridt skal afvikles, selv om der netop i disse år er milliarder i overskud i den offentlige sektor?

Men det er muligt, jeg tager fejl, og det kan vi få afklaret ved, at der kommer et klart politisk svar fra Socialdemokratiet, fra Venstre, fra De Konservative, fra CD og ikke mindst fra Det Radikale Venstre, som jeg agter meget højt.

Men til trods for dette enorme svigt fra Socialdemokratiet, Venstre, De Konservative, Det Radikale Venstre og CD af folkestyrets idealer, så har borgerne her i København insisteret på, at folkestyret lever i folket.

Jeg har som alle andre været meget imponeret af de omfattede og engagerede, fantasifulde aktioner og happenings, som forældre og børn har iværksat for at få sat børnenes levevilkår, børnefamiliernes fremtid i København, på den politiske dagsorden. Det skal alle, som har deltaget i det, have tak for, ikke mindst set ud fra folkestyret og demokratiets grundlag.

Uden forældrenes og børnenes kæmpeindsats havde vi haft et stendødt demokrati og folkestyre i København. Det er takket være deres uralig levende engagement og energi, at vi er tæt på at forhindre, at en social uretfærdighed her i aften bliver begået over for det kæreste, som vi alle sammen trods alt er enige om, vi har, netop vores børn.

Indimellem kan man føle sig bange og usikker over for fremtiden. Men den indsats, som forældrene har leveret i disse uger, gør, at drømmen om, at vores børn i det næste årtusinde skal

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

volkse op i et samfund med plads til alle, at alle kan få et rigt liv, vil blive til virkelighed, når forældre så fantastisk godt og engageret fortsat kæmper og handler på så gennemført en solidrisk måde.

Der er her i aften lagt op til en meget, meget, meget hårfin afgørelse om nedskæringerne på daginstitutionerne. Overborgmesteren har i sit oplæg til Borgerrepræsentationen den 9. september sagt, at vi her i Borgerrepræsentationen skal undgå 28-27-afgørelser. Men sådan som mandaterne i øjeblikket ligger, så ligger det omkring 28-27.

Jeg vil godt sige, at i betragtning af den meget store modstand og mangel på forståelse blandt store dele, ja, jeg vil vove at påstå blandt den overvældende del af københavnernes, i betragtning af at der rent faktisk er økonomisk grundlag for, at vi kan fjerne nedskæringerne, i betragtning af at der ikke er gennemført en dialog med forældre og pædagoger, så skal jeg appellere til overborgmester Jens Kramer og til Socialdemokratiet, så skal jeg appellere til Venstre, til De Konservative, til CD og ikke mindst til Det Radikale Venstre om endnu en gang at fundere lidt over den politiske situation.

Nu er det selvfølgelig ikke min lod at give gode råd til mine politiske modstandere, men har Socialdemokratiet, har Venstre og De Konservative, CD og Det Radikale Venstre tænkt på, hvilken fantastisk politisk goodwill de pågældende partier vil få ved for en gangs skyld at handle med både hjertets og fornuftens stemme? Ved at trække nedskæringsforslaget af bordet, så fjerner Socialdemokratiet, Venstre, De Konservative, Det Radikale Venstre og CD det politiske grundlag for de proteststemmer, som Lars Hutter og SOL vil få, hvis man fortsat betragtningsløst hæfter sig fast på det.

Man vil få en enorm politisk goodwill, man vil endelig ude i København få noteret, der bliver lyttet. Og endnu en gang: Vi har jo råd til det. Det er selvfølgelig ikke min lod at give politiske råd, men jeg kunne ikke lade være med, hvis jeg sad i jeres situation, at tænke sådan.

Må jeg sige, at jeg er dybt, dybt imponeret over de engagerede mennesker, der er i de forskellige partier, som i øjeblikket overvejer, om ikke de skal lytte til fornuftens og hjertets stemme og stemme imod de nedskæringer. Det er Winnie Berndtson fra Socialdemokratiet, jeg tænker på, det er Jette Baurrup og det er Finn Rudaizky fra Socialdemokratiet, som elsker deres Socialdemokrati, og som jeg mener netop ved at gøre det, ved at stemme imod, står fast på de socialdemokratiske idealer.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Vi så gerne, at der var betydeligt flere. Der sidder her adskillige socialdemokrater og lytter. Jeg tror, at hvis I gør det, vil stå fast på jeres socialdemokratiske idealer, så tjener I både Socialdemokratiet en god sag, og I giver også indtryk af, at folkestyre's idealer ikke bare er til salg for hverken det ene eller det andet.

Og den tak vil jeg i hvert fald godt have lov til at sige, for jeg ved, hvor svært det må være at være i et parti og så alligevel stå fast på sine idealer og handle imod det, som man har besluttet.

Søren Pind var i sit indlæg inde på, at det var de stærke, man tog hensyn til, når man prioriterede spørgsmålet om daginstitutioner. Jeg vil sige til Søren Pind og Venstre. Jamen der er jo ikke nogen, der insisterer på, at I kun skal gøre det. Hvis Venstre og Søren Pind mener, det er forkert at lukke plejehjemmene, og det gør jeg, og det gør en lang række andre af medlemmerne i Borgerrepræsentationen, hvorfor insisterer I så på det?

Ligeledes med disse besparelser, der er på hospitalerne, der har været medlemmer oppe og fortælle om, hvordan de ældre bliver behandlet. Jeg kan også godt fortælle fra mit arbejde på et hospital bare her forleden dag, hvor jeg kommer over og skal tilse en ældre patient, en 89-årig på en anden afdeling, som er blevet flyttet ud fra den stue, som den pågældende ellers var blevet indlagt på, fordi der ikke var plads.

Jeg kan godt fortælle jer, at den pågældende var dybt, dybt ulykkelig, fordi den pågældende nu skulle være på en hospitalsgang. Hendes opfattelse var, at man havde straffet hende, og hun kunne ikke forstå, hvad det var, hun havde gjort forkert, siden hun skulle flyttes ud fra stuen.

Det kan godt være, der er nogle, der synes, det er en lille ting, men for den pågældende var det en fantastisk stor ting, som aldrig, aldrig nogen sinde bliver glemt, fordi det var en kæmpe ydmygelse.

Jeg synes også, at de pågældende forligspartier skal tænke på, at da man vedtog HS' budget, og man ville prioritere aktiviteter omkring hjertebehandling, omkring kræftbehandling og omkring det nye neurorehabiliteringscenter ude på Hvidovre Hospital, vedtog man sådan ca. kun 20 pct. af, hvad det dækker. Resten kommer til at blive taget bl.a. fra nogle af de ældre, som jeg her har omtalt.

Så vil jeg også sige – nu kan jeg heldigvis se, at borgmester Peter Martinussen er til stede – at skadestueproblemløsningerne overhovedet ikke er løst, der er fortsat en utrolig lang ventetid

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

ude på skadestuen på Bispebjerg Hospital. Jeg har selv været ude omkring det i dag. Det aller- værste ved det hele er, at personalet er ved at være dødhængende trætte og føler sig meget såret over den berettigede kritik, som borgerne giver derude, og overvejer rent faktisk at rejse derfra, så man kan risikere, man kommer til at lukke skadestuen på Bispebjerg Hospital.

Jeg synes, man skal gøre noget ved det, f.eks. vedtage den hensigtsklæring, der ligger i aften, om, at man genåbner Rigshospitalets skadestue.

Jeg kan også godt fortælle, at ude på Frederiksberg Hospital, hvor jeg selv er ansat, har jeg i dag fået oplyst, at der er adskillige timer, 3-4 timers ventetid på behandling, og at flere borgere går simpelt hen derfra. Og hvad det så fører til, hvis ikke deres skader og sygdomme bliver behandlet, kan enhver tænke på.

Så har jeg en problemstilling omkring kultur, fordi jeg er skuffet over, at man for 3 år siden kunne have Kulturby 96, hvor der kunne bruges adskillige millioner kroner til gode kulturelle aktiviteter, men lige så snart Kulturby 96 er glemt, så går man i gang med at hævle ned og skære ned på de kulturelle aktiviteter.

Spørgsmålet er jo: Kan vi overhovedet have et folkestyre, uden at man også har mulighed for kulturelle aktiviteter? Der ved jeg da, at en Lars Rinfalk Jensen fra Det Radikale Venstre har ligget meget hårdt i selen for at få bevaret Kulturfabrikken. Så derfor undrer det mig, derfor undrer det mig ...

2. næstformand (Bente Frost): Lige et øjeblik, Lars Hutter. Vi må have lidt mere ro på tilhørerpladserne. Man kan snakke udenfor, hvis man vil. Det er Lars Hutter, der har ordet, og ikke tilhørerne. Værsgo, Lars.

Lars Hutter (L): Jeg vil også godt bede om et svar fra Det Radikale Venstre på, hvordan man kan være med i et budgetforlig, hvor man lukker Kulturfabrikken, når vi alle sammen udmærket godt ved, at det er en af de radikale mærkesager, det kommer til at gå ud over. Det hørte jeg desværre ikke, at Inger Marie Bruun-Vierø fra Det Radikale Venstre berørte i sin tale.

Det politiske budgetforlig, Socialdemokratiet, Venstre, De Konservative, Radikale Venstre og CD i aften præsenterer, er, hvis det bliver gennemført, en politisk magtdemonstration, ikke mindst fra overborgmester Jens Kramers side.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Som jeg sagde indledningsvis, så kunne overborgmesteren have valgt, og for min skyld gerne have taget de samme partier med, hvis der havde været et andet indhold, økonomisk at gennemføre et budget for år 2000 og givet københavnere et løft frem i det nye årtusind, og have gennemført det, hvis det havde været nødvendigt, med SF's og Enhedslistens stemmer. Preben Møller Hansens fra Fælles Kurs og undertegnede. Det har man ikke villet.

Socialdemokratiet har altså med Jens Kramer som overborgmester i spidsen ført de her forhandlinger og indgået det, som jeg vil kalde for et forringelses- og nedskæringsforlig.

Så kan jeg ikke lade være med i en sådan politisk situation, hvor de gode kræfter for københavnere politisk ikke får lov til at blive talt med, at spørge: Hvorfor er Jens Kramer overborgmester? Hvem er det, der har valgt Jens Kramer Mikkelsen, som gennemfører imod københavnere, imod alle de forældre og børn, der har været i dag, dette budgetforlig, hvem er det, som har valgt Jens Kramer som overborgmester?

Er det Venstre, er det De Konservative, er det Inger Marie Bruun-Vierø og Det Radikale Venstre? Det er i hvert fald ikke SOL, det tror jeg, alle er klar over, det er ikke Solidarisk Alternativ. Og det er heller ikke Venstre, og det er heller ikke De Konservative, og det er heller ikke Det Radikale Venstre, der har gjort det, og det er heller ikke Dansk Folkeparti.

Det er, som alle udmærket godt ved, SF og Enhedslisten, der har valgt Jens Kramer som overborgmester, og som nu i 2 år har ført københavnere ud i sorte forlig.

Sidste år lukkede man Kommunehospitalet. I år hugger man ned på børnefamilierne, jager børnefamilierne ud af København. Uden overborgmester Jens Kramer ville dette nedskæringsforlig ikke være indgået.

Er SF og Enhedslisten, som gjorde Jens Kramer til overborgmester, tilfredse med overborgmester Jens Kramers indsats som overborgmester i det budgetforlig, der nu tegner sig? Har SF og Enhedslisten fortsat tillid til, at Jens Kramer som overborgmester vil gavne København og københavnere?

Nu har jeg bedt om politiske svar fra Socialdemokratiet, fra Venstre og De Konservative, Radikale Venstre og CD. Nu vil jeg gerne have nogle politiske svar fra SF og Enhedslisten, som bærer et centnertungt politisk ansvar for det, som Jens Kramer gør som overborgmester.

Kan Jens Kramer fortsat automatisk forventes støtte fra SF og Enhedslisten til at fortsætte som overborgmester? Hvis det havde været parlamentarisk muligt, så havde SOL i aften fremsat

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

en mistillidsdagsorden for at få fjernet overborgmester Jens Kramer, for jeg mener ikke, at Jens Kramer politisk har gavnat københavnere.

SOL er her ikke for at støtte det, som overborgmesteren og Jens Kramer fører igennem. SOL er kun i Borgerrepræsentationen for at kæmpe for københavnernes krav og behov, og har aldrig nogen sinde og vil heller ikke, så længe der bliver handlet på den måde fra Jens Kramers side, være parlamentarisk støtte for Jens Kramer som overborgmester. SOL vil fortsat ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Ja, Lars Hutter, bliv så færdig.

Lars Hutter (L): Ja ja, men overborgmester Jens Kramer ved udmærket godt, at det er vi altså ikke, og vi vil fortsat argumentere og kæmpe for, at København får en overborgmester, som reelt vil imødekomme og støtte københavnernes interesser.

Bliver disse 4 pct.s nedskæringer i aften ført igennem, så vil SOL gøre alt for, at denne nat, hvor det sker, aldrig nogen sinde bliver glemt. Hvad vil SF og Enhedslisten gøre for, at denne skændselsgerning, hvor man ikke lytter til borgerne, hvor man ikke lytter til forældrene, hvor man ikke engang evner at gå i dialog med forældrene på et tidspunkt, som både SF og Enhedslisten jo meget rigtigt ved starten af mødet i aften har sagt, at der er økonomisk råd til?

Det er en skændsel, en politisk skændsel ud over alle grænser, det er en magtdemonstration, hvor man træder på forældrene, på børnefamilierne. Der vil jeg gerne have, fordi det her drejer sig også om, hvad vi skal gøre, hvis vi i aften ikke får held til, at Naser Khader, Inger Marie Bruun-Vierø, Lars Rinfalk Jensen lytter til deres hjerte og til deres samvittighed og også ser på, at der er økonomisk råd til det og er med til at forkaste disse 4 pct.

Hvis det ikke sker, så står SF, Enhedslisten, Preben Møller Hansen og undertegnede i en situation, hvor vi skal gå ud til københavnere og sige: Det her vil vi ikke have gentaget. Hermed er der indledt en valgkamp, hvor de, der ikke vil lytte til københavnere, de, der ikke vil gå i dialog med københavnere, skaber en opposition, som er klar, som er tydelig, og som man kan regne med, og hvor man klart siger: Vi stiller med en anden kandidat til overborgmesterposten, en overborgmesterkandidat som vil lytte til københavnere, som vil gå i dialog med københavnere, og som vil gennemføre en helt anderledes politik her i Borgerrepræsentationen til gavn for københavnere.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Jeg synes, det er meget løfterigt, at vi har så engagerede borgere, som vi har oplevet i de her dage. Jeg tror, ja, jeg håber i hvert fald på, at inden vi er færdige her i Borgerrepræsentationen i aften, så har alle tænkt sig om og har truffet en anden beslutning end 28-27. Overborgmester Jens Kramer Mikkelsen har selv sagt, at en afstemning 28-27 kan være udtryk for en lidt for tilfældig løsning.

Så derfor skal min appel da også være til overborgmester Jens Kramer Mikkelsen: Følg dog, hvad du selv har sagt i din budgettale ved første behandling ...

2. næstformand (**Bente Frost**): Ingen direkte tale, Lars Hutterers.

Lars Hutterers (L): Ingen direkte tale, bliver der sagt, men

det er alligevel min henstilling og min opfordring og min appel til overborgmesteren.

Det politiske termometer indvarsler en vending i den politiske situation. Jeg synes, der er et godt grundlag for, at hvis borgerne i aften, den altovervejende, store del af borgerne i aften bliver svigtet af det politiske flertal herinde, så er der store muligheder for, at der kan komme et politisk skifte ved næste valg til Borgerrepræsentationen.

Jeg har bemærket, at der er en meget, meget, meget stor vrede blandt vælgerne over det, der sker, at der ikke bliver lyttet, at man ikke vil drøfte tingene med dem, at man ikke vil have indkaldt til dialogkonference, over, hvad der skete sidste år over for de ældre og med Kommunehospitalet, såvel som der vil ske, hvis ikke man skifter og man tænker sig om over for børnefamilierne og over for de mange ældre, som ikke vil kunne komme på plejehjem.

Jeg tror, at hvis SF, Enhedslisten, Preben Møller Hansen og undertegnede står sammen omkring det her, så er der altså også en mulighed for, at vi sammen med københavnerne kan skabe et helt andet politisk perspektiv, hvor det er københavnernes behov og ønsker, der står på dagsordenen, og ikke, hvad der bliver dikteret inde fra en Mogens Lykketoft eller en anden fra EU, som vil have afviklet velfærdssamfundet.

Men det kræver, at vi har en organisation, der vil noget, og det kræver, at der kommer nogle politiske svar i aften fra SF og Enhedslisten, politiske svar om de stadig væk er et politisk-parlamentarisk grundlag for den skalten og valten med københavnerens interesser, som vi har

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

oplevet, overborgmester Kramer Mikkelsen har udført i denne situation, ikke mindst til skade for børnefamilierne og de ældre.

Jeg håber, at vi i løbet af debatten får de svar, ellers skal jeg så sandelig minde SF og Enhedslisten om det.

Jeg håber også, at vi kan få et svar fra Venstre, fra De Konservative, fra CD og ikke mindst Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet, på, hvorfor man ikke har villet en dialog med forældrene, og hvorfor man partout skal have det her igennem, når vi som bekendt har råd til at få fjernet nedskæringerne på daginstitutionerne.

2. næstformand (**Bente Frost**): Lars Hutterers, jeg vil lige gøre opmærksom på, at overborgmesteren er valgt for den hele periode, og at vi ikke har parlamentarisme her, så man kan ikke stille mistillidsvotum.

A. Benhadidou (D): Jeg tror, at denne debat viser klart og tydeligt CD's fordomme, nemlig at beredningsrådet bliver styret af visse politiske faglige organisationer. Det er helt klart, at det ligger i hvert fald ikke i midten eller højrefløjen. Det kunne vi se tydelige tegn på her til aften.

Preben Møller Hansen sagde således, at han var da ked af, at han ikke kunne være med til at planlægge den demonstration, der var her i dag. Det behøver du ikke at være, Preben – undskyld at jeg taler direkte – det behøver Preben Møller Hansen ikke at være ked af, fordi man har set klare tegn på, at andre venstreorienterede partier har slået bag aftenens demonstration. Så det behøver Preben Møller Hansen ikke at være ked af.

Desuden lægger protesterne op til, hørte man i går, at danne en helt ny liste i protest imod besparelserne på daginstitutionsområdet. Jeg gentager, det behøver man ikke. Man kan bare melde sig ind i SF, Enhedslisten, SOL eller hos Preben Møller Hansen.

Dansk Folkparti ved man simpelt hen ikke, hvor man har, men man kan bare følge endnu en gang med i overskrifterne i Ekstra Bladet. Så ved man lige præcis, hvor man har Dansk Folkparti. Det er sammen med populisterne.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Så er jeg nødt til at kommentere venstrefløjen her, Enhedslistens og SF's pralen af, at de vil gøre så meget ud af så mange områder. De har lagt op til, det er rigtigt nok, et meget passende budget med det samme som det, vi er blevet enige om, nemlig kun at bruge de 397 mill. kr.

Men mange af de emner, som bliver omtalt her fra talerstolen, var slet ikke med i deres ønskeliste op til forhandlingerne. Så lad være med at prale heroppefra, tag kun de områder, man har haft med. Jeg kan nævne f.eks., at de bemandede legepladser blev slet ikke nævnt i venstrefløjens krav.

Og så er det jo lidt mærkeligt, man får en lidt mærkelig smag i munden over at høre Jens Johansens tale her om overborgmestertricket i sin tid. Han har helt glemt, at han selv var med til det.

Så sagde Enhedslisten heroppefra, at man var med til at påvirke budgetforligspartierne til at opprioritere skoleområdet. Jo tak, i deres krav stiller de op med 77 mill. kr. Vi har givet 94 mill. kr. til skoleområdet. Jo tak, vi er blevet påvirket af Enhedslisten. De har søreme fået os til at rykke i bukserne.

Så nævner SF og Enhedslisten biografierne og biografstøtten. Man kan igen se deres krav til budgetforhandlingerne, og de er slet ikke nævnt. Endnu et område, som ikke er med, i hvert fald ikke specifikt nævnt i de krav, der er stillet op til budgetforhandlingerne.

Og så nævnte man også ældreboligområdet. Man havde intet krav om bevarelse af nogen af plejehjemmene. Tværtimod har vores forlig betydet, at Dromming Ingrid Hjemmet bliver bevaret. Det havde man ikke på venstrefløjen.

Så lad være med at prale fra denne talerstol af, at man ville gøre så meget ud af ældreområdet. Hold jer inden for de områder, som I har lagt op til at gå til forhandlinger om.

Centrum-Demokraterne er tilfredse med det brede forlig med Venstre, Konservative, De Radikale og Socialdemokratiet. Vi er selvfølgelig kede af, at SF ikke kunne komme med, men det skyldes selvfølgelig, at de vil sammenkæde deres ideologiske krig omkring vores samtænkning af skole- og fritidsområdet, og det ødelagde jo selvfølgelig forhandlingssituationen.

Forligsresultatet indeholder overordnet langt de fleste af CD's ønsker og krav, som blev præsenteret i forbindelse med min tale. Bl.a. kan nævnes psykiatrien på Amager, som vil blive styrket med 75 mill. kr.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Som CD har ønsket, så bliver der tilført midler til nedtoning af daginstitutionsområdet. Så kan man så sige, det har åbenbart ikke været nok, at man har nedtonet det med 2 pct., men det kan vi selvfølgelig vende tilbage til.

CD er også tilfreds med, at de alternative pasningsmuligheder udvides i år 2000. Der bliver således udbetalt omkring 5.000 kr. til hver enkelt forælder, der er interesseret i at få passet sit barn i alternative pasningsmuligheder.

Vi er tilfredse med, at der er indgået en aftale om bygning af nye skoler i Husum og Østerbro. Inden for skoleområdet er der således afsat, som jeg nævnte før, omkring 94 mill. kr.

Desværre kunne Sundholm ikke bevares i sin nuværende form. Men CD er glad for, at forligspartierne er nået frem til at afsætte 2,5 mill. kr., der brutto udgør 5 mill. kr. med de 2,5, som bliver udløst fra statens støtte, således at nogle af sygeplejefunktionerne for de hjemløse bliver bevaret.

Politisk er jeg selvfølgelig meget glad på CD's vegne for, at inden for ældreområdet bliver teksten om bofællesskaber for ældre indføjet i vores forligstekst, og så vidt jeg ved, har man også så set som i forgårs vedtaget, at der skal oprettes bofællesskaber på længere sigt for folk med etnisk baggrund.

Jeg mener selv, at jeg på vegne af CD har været med til at tilføre nogle af vores børn nogle midler, og det kan jeg klart sige uden at prale med, at de bemandede legepladser har været CD's højeste ønske, og det har fået tilført 1,9 mill. kr. i de kommende 3 år, og således også at vores bemandede legeplads i Vanløse bliver bevaret.

Når det er sagt, er jeg klar over, at en besparelse på 4 pct. på daginstitutionsområdet er en stor mundfuld. Men man skal huske på, at de planlagte besparelser egentlig var på 6 pct., og ved kun at tage 4 pct. på én gang har vi således fredet området de kommende 3 år. Hvis man løbende, år efter år, tog 2 pct., så ville man faktisk komme til at tage mere, for jo højere beløbet stiger i de kommende 3 år, jo mere vil der blive taget, når man så tager 2 pct. af det.

Forligspartierne har forhandlet intet i løbet af de 14 dage, og jeg mener, at vi er nået frem til et resultat, der er meget fornuftigt.

Vores formål har på intet tidspunkt været at skade forældre og deres børn, selv om mange på venstrefløjen går rundt og siger det. Vi havde de 400 mill. kr. at kalkulere med i overskud, og hovedparten blev fordelt således:

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

107 mill. kr. er afsat til børnepassningsområdet, og det er daginstitutioner, legepladser, tilskud til privat børnepassning m.m.

94 mill. kr. blev som sagt afsat til skoleområdet, bl.a. bygning af de 2 nye skoler.

90 mill. kr. er afsat til sundhedsområdet, psykiatrien på Amager og så, som vi har også har hørt, til de hjerneskedede, kræft- og hjertebehandling.

10,3 mill. kr. er til udsatte grupper, de hjemløse og sygeplejefunktionen på Sundholm m.m.

27,25 mill. kr. er afsat til de ældre, bl.a. bevarelse af Dronning Ingrid Hjemmet.

Resten, det er 70 mill. kr., er fordelt på miljø, trafik, kultur m.m.

Som man kan se, er godt halvdelen af det forventede overskud på 400 mill. kr. blevet øremærket til skole- og børnepassning. Ældreområdet har til sammenligning trods store besparelser kun fået tilbageført 27,25 mill. kr. af overskuddet.

Man må også huske, at vi i år på grund af normeringsproblemer på socialcentrene eller lokalcentrene har friholdt dette område for besparelser, og samlet set påvirker det selvfølgelig det sociale område.

Spørgsmålet er derfor, hvor man skal tage de penge fra, som man skulle overføre til daginstitutionens område. Her er svaret mange gange, at man skal tage dem fra kultur- og idrætsområdet.

Men man kunne også høre her til aften, at der har været utrolig meget blæst omkring lukning af Kulturfabrikken, så når man ikke engang har kunnet få lukket Kulturfabrikken uden larm, hvordan kunne man så skaffe så mange millioner fra kulturområdet til daginstitutionens område? Jeg spørger bare venstrefløjten.

Det eneste, som måske er tilbage for at reducere besparelserne på daginstitutionens område, er, at man kan hæve skatterne. Men der må man så huske på, at vi i København har mange enlige borgere, og de vil i hvert fald ikke være med til at betale skat, som er øremærket til daginstitutionens område, for vi er jo trods alt kun interesseret i vores område. Således kan cyklisterne ikke fordrage bilisterne, og når man har købt en bil, så kan man ikke fordrage cyklisterne.

Sådan er det også inden for daginstitutionens område osv., osv. Når vores børn først er blevet voksne, så er det selvfølgelig de ældre, vi skal kæmpe for, osv., osv.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Desuden mener jeg, at en skattestigning vil betyde, at den positive økonomiske udvikling, som København i øjeblikket befinder sig i, vil lide et knæk, og det vil være til ulempe for alle københavnere, også børnefamilierne.

Der har i denne vidledende diskussion om daginstitutionensområdet været oplysninger om, at vi har ofret to cifrede millionbeløb på nedrivning af HT-terminalen. Det er noget sludder og vrøvl. Der er ofret 3 mill. kr. på en arkitektkonkurrence, og det gælder hele pladsen, også omkring Vesterbrogade, og en arkitektkonkurrence til kun 3 mill. kr. er ikke dækkende nok for at få reduceret besparelserne på daginstitutionensområdet.

Alt i alt mener jeg, at jeg ved at gå ind i dette forlig har gjort min pligt som politiker og har, modsat andre partier, valgt at tage et økonomisk medansvar for vores bys fremtid.

Jeg har forståelse for, at der er mange følelser med i debatten omkring besparelserne på daginstitutionensområdet. Men jeg synes selvfølgelig, at nogle af de metoder, som KFO har anvendt, og pædagogernes fagforeninger har anvendt over for os politikere, til tider har været uhyggelige og nærmest usmagelige, og ikke ligesom Enhedslisten, der nærmest klapper, hver gang de kan se noget uhyggeligt eller usmageligt.

For man glemmer selvfølgelig, at vi politikere jo også er almindelige mennesker, og nogle af os har oven i købet børn. Derfor kan man ikke være »legemor« og samtidig have børn i sit hjem. Det passer bare ikke sammen.

Lad mig så kort beskrive de usmagelige metoder, man har anvendt. I Berlingske Tidende kunne man således læse følgende:

»Hele aktionen, der i disse dage holder børnene ude af børnehaverne, virker med sine effektive blokader, sine blokeringer af københavnske broer og sine mange andre happenings og stormøder i det hele taget så professionelt og velgennemført, at man uvilkårligt kommer til at tænke tilbage på de gamle kommunisters ubestridelige organisationstalent.«

Det er ikke noget, jeg har skrevet. Dermed styrkes endnu en gang CD's formodning om, at de pædagogiske organisationer og KFO styres af en bestemt politisk fløj. Allerede i sommer udtalte jeg til Amager Bladet, at disse organisationer i deres kamp mod nedskæringer ville tage børn og forældre som gidsler, og den teori er efter min mening blevet bekræftet, ikke kun de sidste 14 dage, men desværre også her i aften.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Bl.a. har man brugt kommunale institutioner sent om aftenen til at faxe til os politikere, hvor et 1½-årigt barn skriver, at jeg er med til at tage hans eller hendes madpakke. Det er utroligt usmægeligt.

Når man her fra salen sætter et barn på 3-4 år på overborgmesterens stol, ja, så kan jeg ikke lade være med at tænke på, hvorfor man ikke kan tillade Saddam Hussein at misbruge børn i Golfkrigen.

Når KFO og andre organisationer har brugt så usmægelige metoder over for os politikere, så kan jeg tillade mig at spørge disse organisationer, for jeg vil nemlig også være usmægelig. Hvorfor brugte I ikke så mange ressourcer for at få klarhed over sexmisbrug på daginstitutioner, sexmisbrug af børn på daginstitutionerne? Hvorfor holdt I så lav profil? Hvorfor kom I ikke ud og deltog åbent i diskussionen om, hvordan vi kunne løse det problem?

Nej, der stak man halen mellem benene, og det vedkommer selvfølgelig ikke politikere, det vedkommer ikke organisationerne. Men når der er tale om penge og budget, så står de her og taler og behandler os som »legemordere« og jeg ved ikke hvad. Det synes jeg er noget, man bør tænke over.

I den usædvanlige diskussion, der har været omkring besparelserne, så kunne jeg ikke lade være med at tænke på, hvorfor man hele tiden fra dem, der har gået rundt og har forsvaret de her pædagogiske organisationer, kun taler om de variable omkostninger, altså de følsomme omkostninger, bleer, mad, udflugter osv. Hvorfor taler de ikke om de faste udgifter? Hvorfor taler de ikke om vedligeholdelse af ejendomme osv.? Det er noget, man ikke må tale om. Man må ikke tale om pædagogernes lønninger osv., men man skal kun tale om mad, udflugter, alt hvad der kan skabe følelser hos forældrene. Det synes jeg er forargeligt.

Så kan man ikke lide at sammenligne. Man siger, at det er forkert, at vi som politikere, der forsvaret det her budget, går rundt og sammenligner, men man bruger selv samme metoderovre på den anden side.

Men der er én ting, der helt sikkert er klar: Driftsudgifterne pr. barn ligger 160 pct. højere i Københavns Kommune end i Tårnby, og jeg er helt sikker på, at uanset hvor stor en forskel på vores befolkningssammensætning i forhold til Tårnby, ja, så ligger den altså ikke på 160 pct.

Hovedårsagen til, at vi har nogle flere udgifter, det har jeg hørt, det er noget med, at vi har mange gratis udflugter og koloniturer og andre gratis arrangementer. Hvis vi i København valgte

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

at bruge et beløb, som udgjorde gennemsnittet af det, som kommunerne brugte i Københavns Amt, så ville vi kunne spare 70 mill. kr.

Så alligevel, selv om vi kun sparer 50 mill. kr., så betyder det, at vi fortsat vil kunne give flere gratis tilbud i Københavns Kommune end gennemsnittet i de øvrige kommuner i Københavns Amt.

Det er da rigtigt, at København har en højere husleje end andre kommuner, vi sammenligner os med. Men Frederiksberg, som også har socialt resourcesvage børn og familier, ja, de har da også en rimelig husleje at skulle betale. Så hvis vi skulle sammenligne, så har Frederiksberg også dyrere husleje at betale.

Lars Hulters har været oppe her og spurgt, hvorfor CD og forligspartierne ikke har været fremme med nogen dialog med forældrene. Det kan jeg klart svare på. Det synes jeg også er utdeltigt, fordi Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget lagde som sagt ud med en drastisk besparelse på 75 mill. kr., og det er 6 pct. Det gjorde vi allerede i marts måned.

Det, jeg så oplevede som medlem af Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, var, at jeg i den mellemtilgængende periode, indtil forliget blev en kendsgerning, blev bombet, ikke af forældre, men af organisationer, af de faglige organisationer. De bombede mig, det er rigtigt.

Men det, der så sker, er, at de bruger den mellemtilgængende periode til at organisere visse forældre, i stedet for allerede dengang i foråret at påvirke forældrene og skabe en dialog mellem os politikere og forældrene. Det gjorde man ikke. Man ventede, indtil vi havde underskrevet vores aftale, og så er det sådan i det danske politiske system, at når man først har underskrevet en aftale, så holder den fast.

Vi kan ikke have et system her i Danmark, der siger, at 5 partier går sammen om et forlig, de skriver under på, at de har en aftale, og så bagefter, fordi organisationerne går ud og maler fælden på væggen og kører fuldt ræs på, ja, så skal vi slette hele aftalen på grund af det. Sådan kører systemet ikke i Danmark. Når en finanslov er vedtaget, er den vedtaget, og inden da har man tid til at påvirke vores udlæg. Det har man bare ikke gjort fra KFO's og pædagogernes organisationer.

Ja, så kan man sige, at jeg måske har været alt for negativ over for pædagogerne osv. Ja, det er jeg altså ikke rundt regnet. Jeg synes, at de gør et meget flot stykke arbejde. Jeg synes, at

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

pædagogerne yder en hel del til vores samfund og er med til at få vores hjul til at køre. Det skal der ikke herske nogen tvivl om.

Det eneste, jeg bare savner fra pædagogerne, og lærerne for den sags skyld, som er så besværlige, når det gælder om at omstille sig, er, at de finder ud af, at vi lever i det her årtusindskifte, og at de som specialarbejderne rundt omkring også skal omstille sig til år 2000. Det har vi alle sammen måttet.

For 10 år siden var der ikke noget, der hed Internet hos de almindelige borgere. Godt nok fylder det 30 år, men det var ikke så almindeligt. Vi har omstillet os, alle mennesker. Det synes jeg også, pædagogerne skulle gøre. Lad os så få en dialog i gang. Lad os få det her vedtaget. Lad os få det her afsluttet.

Jeg ved godt, at daginstitutionerne er meget forskelligt styret, det er jeg godt klar over. Derfor vil den her besparelse have en meget forskelligartet virkning på de enkelte daginstitutioner

...

2. næstformand (**Bente Frost**): Stop lige en omgang. Nu må der altså blive noget ro her i salen. Det er dejligt at se, at så mange medlemmer hører talerne, men de må gerne tie stille, når de er her.

A. Benhaddou (D): Lad os for fremtiden glemme det her og gå i gang med et nyt kapitel. Lad os gå i gang, pædagoger og forældre og politikere, og lad være med at kaste smuds på hinanden, og se på, hvordan vi i fællesskab kan få styret København i den rigtige retning hen imod år 2000. Det er det, jeg efterlyser. Alle de usmægelige kampagner nytter ikke noget, hverken for vores børn eller for os som politikere. Så jeg håber, at vi efter det her glemmer det og begynder på et nyt kapitel.

2. næstformand (**Bente Frost**): Ja tak til Benhaddou. Det smitter åbenbart at sidde ved siden af Preben Møller Hansen. Der var lige et par skrubtudser for meget.

Så er det overborgmesteren, der har ordet, og under overborgmesterens tale kan medlemmerne trykke sig ind, hvis de ønsker ordet efter overborgmesterens tale.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Overborgmesteren (**Jens Kramer Milkelsen**): Ved førstebehandling af budgettet for ikke så forfærdelig længe siden var vi stort set hele vejen rundt, fra den ene ende af salen til den anden, enige om de overordnede rammer for budgetarbejdet, 3 hovedforudsætninger:

- 1) at skatteprocenten lå fast,
- 2) at vi skulle reducere vores gæld, så vores børn ikke kom til at hænge på den, og
- 3) at vi skulle omprioritere inden for en ramme på ikke mindre end 400 mill. kr. for på den måde at styrke en række centrale områder.

Selvfølgelig, det har man kunnet have haft et indtryk af, og jeg tror også vores eget bidrag, nemlig understregningen af, at udviklingen var vendt, har bibragt et billede af, at vi stod i sådan en jubelsituation i København, hvor alle goder regnede ned fra himlen.

Sådan er det jo ikke. De midler, som vi har brugt, som vi har prioriteret, de små 400 mill. kr., stammer jo i stor udstrækning, som vi alle ved, fra vores egne anstrengelser for at effektivisere vores virksomhed og vores økonomi. Sådan vil det, og sådan må det også være de kommende år.

Ud fra de rammer vil jeg godt sige, at jeg synes, vi ud over et bredt forlig har fået lavet et godt forlig med mange perspektiver for København. Jeg vil godt kvittere i forhold til forligspartierne for den aftale, der er lavet om det økonomiske grundlag for virksomheden i København næste år.

Det er langt fra at være det nedskæringsforlig, som Lars Hutter messer, og som Lars Hutter har messet de sidste 30 år. Retorikken er den samme, talen er den samme i de 15-20 år, Lars Hutter har slået sine folder her i forsamlingen.

Jeg vil godt nævne bare nogle få ting, som måske på baggrund af de sidste dages debat om ét tema let fortøner sig, når man taler om budgettet i København for år 2000.

For første gang i mange år skal vi i gang med at bygge skoler. Vi skal ikke bare bygge ud og bygge om, hvad vi gør i stor skala. Vi skal til at bygge nye skoler, 2 af slagsen. Vi skal træffe beslutninger om det i ganske nær fremtid.

Vi fastholder pladsgarantien mellem 1 og 9 år. Vi forbedrer valgmulighederne for forældre med børn under 1 år. Vi styrker hjemmeplejen i forhold til vore hjemmeboende ældre. Vi bygger psykiatrisk hospital på Amager for at sikre vilkårene for nogle af de allersvageste.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Vi opfører idrætsfaciliteter som aldrig før i København, og vi omprioriterer på en lang række områder og foretager trafikinvesteringer også i nyt omfang, og med en trafikpolitisk målsætning, jeg tror, det var Jens Johansen, der var inde på det tidligere. Så uanset hvad folk har sagt, og hvad medlemmer af partier er citeret for, så er der kun at sige: Læs teksten. Læs, hvad der står i den aftale, for så vidt angår det trafikpolitiske.

Perspektiverne i den linje med forbedret økonomi, serviceforbedringer og lavere gæld ligger i forlængelse af den udvikling og den positive udvikling, som vi har set og ser i København i de her år.

Heldigvis mærker en række af de københavnere, der har det vanskeligt, også de lidt bedre tider. Ledigheden for de ikke-forsikrede ledige i august måned var på 4,2 pct. Det er første gang nogen sinde, at ledigheden for de ikke-forsikrede ledige er lavere i København, end den er i resten af landet, første gang. Det er et område, hvor vi fra hele tiden at have haft tallet imod os, er vi igen ved at få tallet med os.

Den sunde udvikling er en af årsagerne til, at vi i aften kan vælge at tage det fulde ansvar for vores indtægter og selvbudgettere, som vi drøftede det allerførst på aftenen. Det giver os nogle flere penge næste år, det giver os 11 mill. kr. ekstra i år 2000.

Hvis vi skulle bruge alle de penge, som vi regner med at få i år 2002 på den her konto, som SF og Enhedslisten bla. foreslår det, så svarer det jo til, at vi låner af os selv. Hvis vi tager de 79 mill. kr. yderligere, så låner vi af os selv. Det synes jeg ikke er en ansvarlig handling. Vi kommer på den måde til at stifte mere gæld og skubber bare problemerne foran os.

På trods af den lange række af positive perspektiver, som er herinde, så er det da klart, det ville da være forkert at sige andet, at det, vi har oplevet de sidste par uger, har gjort indtryk, det har også gjort et ikke ubetydeligt indtryk på mig. Jeg tænker naturligvis på de protester, vi har set på daginstitutionsområdet, og som vi har været vidne til så sent som her i aften.

Jeg synes, det er godt og forstået godt, at forældre bekymrer sig om deres børns dagligdag. Det tror jeg, vi alle sammen gør, vi der er forældre. Det budget, som vi vedtager her i aften, er ét stort, kæmpe puslespil med mange brikker, og for at passe alt sammen, og for at vi kan styre nogle områder, så er det naturligvis nødvendigt at se nøje på andre områder.

Besparelsen på de 4 pct. er resultat af en politisk aftale. Jeg står ved hele aftalen og dermed også de 4 pct.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Jeg synes, vi glemmer for meget i den her diskussion. Vi glemmer, at ud af den samlede omstillingspulje på 396 mill. kr., ja, der får børn- og ungdområdet 175 mill. kr., ikke så lidt endda, at daginstitutionsområdet samlet får tilført 30 mill. kr., selv når man tager højde for effektiviseringer, at daginstitutionerne hidtil stort set er blevet friholdt for det, vi har udsat stort set alle andre områder for de seneste år, at de københavnske daginstitutioner også fremover vil ligge på et højt niveau og på et højt pædagogisk niveau, at vi foreslår, at vi afsætter 5 mill. kr. til kvalitetsudvikling af daginstitutionerne, at næsten 80 pct. af forældrene har foretrukket, viser undersøgelsen, som vi tidligere har diskuteret, at være med til at bestemme, hvor og hvordan der skal prioriteres. Jeg er sikker på, at det er fordi forældre og ledelse på den enkelte institution godt ved, at de selv er de bedste til at styre ressourcerne.

Som sagt har reaktionerne naturligvis gjort indtryk. Jeg vil godt holde fast i min ambition eller det, der bør være vores ambition på daginstitutionsområdet, nemlig at vores institutioner skal være blandt de bedste i landet. Vi skal være i top på daginstitutionsområdet. Det at yde service til københavnere, også de yngste, er vores vigtigste opgave.

Når institutionerne har lagt deres budget for år 2000, så mener jeg derfor, vi skal lave en samlet vurdering af vores service og af, hvordan institutionerne har valgt at fordele deres ressourcer. På den måde kan vi sammenligne vores institutioner med institutionerne i andre kommuner, en sammenligning som jeg tror, vi godt kan stå os ved, men vi får en diskussion på et oplyst og sammenligneligt grundlag. Vores standard på institutionerne skal være helt i top.

Må jeg så sige, jeg hæftede mig lidt ved børnene, jeg nævnte gæld og gældsindbringelse her for lidt siden, og nogle har gjort sig lidt morsomme over, at vi eksponerer gældsdiskussionen så voldsomt. Gælden er et af de største og mest tyngende problemer, der er i denne by. Og tankevækkende, at de børn, der i dag er på venteliste, med det tempo, vi har for gældsafvikling, vil kunne gå på efterløn, når vi har afviklet vores gæld, hvis vi gør det vel at mærke i det tempo, vi gør det i øjeblikket. Det synes jeg er ganske tankevækkende.

Må jeg så sige til Morten Kabell: Tak for madkasserne. Jeg er lidt ærgerlig over, men jeg skal nok prøve at fordele derhjemme, fordi det bliver jeg jo nødt til at gøre, økonomisere lidt med ressourcerne, 2 madkasser til 3 børn. Jeg håber, at Morten Kabell her bagefter vil give mig et bud på, hvilket af mine 3 børn ikke skal have madkasse med i vuggestue, børnehave eller skole.

Mødet 14. oktober 1999

2. næstformand (**Bente Frost**): Tak til overborgmesteren. Så er der ro på tilskuerspladserne.

Hellen Hedemann (F): Jeg indledte min tale ved førstebehandling af budgettet med at være positivt indstillet og håbe på, at der kunne skabes et flertal herinde i Borgerrepræsentationen af politisk ansvarlige på den måde, at man lader de bredeste skuldre bære de tungeste byrder.

Det lys, jeg på det tidspunkt skuede forude, var desværre fatamorgana. Godt nok er 6 pct.s besparelsen på daginstitutionområdet ændret til en 4 pct.s besparelse, men det ændrer ikke ved, at det stadig er dybt socialt.

Sundholm ville Inger Marie Bruun-Vierø alligevel ikke rødde, selv om hun stod heroppe på talerstolen som budgetordfører og betydte, at hun fortrød sin beslutning om nedlæggelse. Ordsproget om, at det er tomme tønder, der buldrer mest, står ved gud til troende, Inger Marie Bruun-Vierø.

Det er en fuldstændig ufærdig arrogance, Socialdemokratiet lægger for dagen, ja, det lugter og smager af magtfuldkommenhed, når man helt og aldeles ignorerer alle de forældreprotester og personaleprotester, der er mod 4 pct.s besparelsen på daginstitutionområdet.

Igen og igen fører Socialdemokraterne sig frem med, at daginstitutionområdet har været friholdt for besparelser i årevis. Det er ikke rigtigt. Sidste år blev det sorte flertal herinde enige om at øge forældrebetalingen og ændre på åbningstiderne, og det kalder vi i SF nedskæringer.

Borgmester Winnie Larsen-Jensen ynder også at fortælle, at den store besparelse retfærdigøres af, at der nu skabes pladsgaranti for de handicappede børn. Det er rigtigt, at de handicappede børns forhold er uansædnelige, men hvorfor er de det? Hvorfor har det område fået lov til at udvikle sig sådan? Vi har jo vidst i årevis, at der fødes flere handicappede børn. Vi har bare undladt at sørge for pasningsmuligheder til dem. Spørg mig ikke hvorfor, spørg Socialdemokratiet.

Jeg ved, at bl.a. en daginstitution i Absalonsgade har foreslået sig selv som mulighed. De har både kapacitet og uddannet personale, der kan håndtere og tage sig af de handicappede børn, men de har fået afslog.

Mødet 14. oktober 1999

Vi har et tomt lejemål på Gammel Kongevej 43. Det har, så vidt jeg har fået oplyst, stået tomt i 2½ år med en husleje på 100.000 om året. Den kunne vi måske have indrettet som en meget lille specialinstitution til nogle handicappede børn. Mange handicappede børn trives jo bedst i små institutioner. Men den får også lov til at stå tom.

Der er ingen tvivl om, at såvel de handicappede børn som de øvrige børn skal være omfattet af pladsgarantien, og det har vi råd til i Københavns Kommune. Der er bare nogle partier, og det er jo desværre dem, der har flertallet herinde, som hellere prioriterer gældstilbagebetaling – det har vi også lige hørt den socialdemokratiske overborgmester sige – og så prioriterer de jo derudover jo også erhvervsstøtte meget højere end nødvendige forhold for børnene.

Jeg bliver også helt dårlig, når jeg hører Søren Pind sige, at det er helt i orden at beskære daginstitutionområdet med 4 pct., for i København bruger vi stadig flere penge på børnene end i landets øvrige kommuner. Jamen Søren Pind, de mennesker, der er borgere i København, har også ganske anderledes livsbetingelser end borgerne i Herning og Rønne.

Søren Pind ved jo udmærket godt, at i København har vi mange enlige mødre, vi har mange flere kontanthjælpsmodtagere og førtidspensionister, som også er forældre. Vi har mange flere tosprogede børn, som påkalder sig ekstra opmærksomhed, og endelig har vi meget, meget færre grønne arealer til rådighed på legepladser. Det er jo derfor, at vi f.eks. har koloniophold for børnene.

Derfor, Søren Pind og de socialdemokratiske borgmestre, er det også meget dyrt at få daginstitutioner til at løbe rundt i København, end det er i provinsen. Og så kan man altså ikke bare lige sammenligne Kaktus og husfred skal jo heller ikke have lige meget vand, selv om man kalder dem begge for pottplanter, og de som regel opholder sig i vindueskarmen.

Det har været fantastisk at se, hvor aktive og iderige forældre og pædagoger har været i kampen for at undgå de sociale nedskæringer. Selv om vi i SF ikke vil opfordre til, at man tager fast ophold foran politikernes hoveddør, så mener jeg, det er korrekt, at man har personificeret denne kamp. Der er jo ingen tvivl om, at både overborgmester Kramer og familie- og arbejdsmarkedsborgmester Winnie Larsen-Jensen kunne have valgt at lave budget med venstrefløjens i stedet for med de borgerlige partier.

Næst op de 2 personer har det jo i deres magt at vejlede resten af deres gruppe med hensyn til, hvem der bør laves budgetforlig med. Vi har heldigvis også kunnet se, at det ikke er alle de

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

socialdemokratiske gruppemedlemmer, der er faldet til patten, som man siger. Jeg vil gerne hermed tilkendegive min sympati for de medlemmer af Socialdemokratiet, der kender deres besøgelsestid og står til ansvar for deres handlinger.

At besparelserne lægges ud til selvforvaltning, har vi hele tiden i SF været imod ud fra den betragtning, at det er tale om politisk ansvarsflygtigelse. Vi har også fået utallige tilkendegivelser om, at forældrene ikke vil tages som gidsler i dette spil og derfor har til hensigt at nedlægge deres mandat i forældrebestyrelserne. Det skal blive interessant at se, hvad der kommer til at ske.

SF kan heller ikke stemme for en dispensation fra serviceloven, således at man kan indføre privat pasning, fra barselsorloven ophører, når barnet er 6 måneder. Jeg kan også hilse og sige fra vores folketingsgruppe, de var nemlig med i forliget om serviceloven, at så bliver der tale om forligsbrud og hvad deraf følger.

I den forbindelse vil jeg også her tilkendegive, at SF ønsker delt afstemning om ændringsforslag Æ 74. I SF mener vi, at de penge kan bruges noget bedre på at genindføre tilskuddet til forældreorlov.

Så vil jeg også meget gerne høre fra familie- og arbejdsmarkedsborgmester Winnie Larsen-Jensens egen mund, hvorfor hun har så meget imod sygeafdelingen på Sundholm. Det er min og SF's opfattelse, at det må være noget helt personligt, der gør sig gældende, siden den sygeafdeling er lagt så meget for had, når borgmesteren ellers mener – det har jeg hørt udtalt her fra tælerstolen den 13. september – at de syge hjemløse har behov for kærlighed og omsorg. Er der noget, der er nok af på sygeafdelingen, så er det netop de 2 ting. Derfor går det over SF's forstand, hvorfor den afdeling er så farlig at bevare.

Forligspartierne har nu afsat nogle penge, helt nøjagtigt 2½ mill. kr., til omstillingen, og så spørger jeg: Hvad skal de penge konkret bruges til? Det vil jeg gerne have svar på her i aften.

På udvalgsområdet går fik vi at vide, at den sag kommer ikke tilbage i udvalget. Der er allerede tale om, at forligspartierne skal udmønte de 2½ mill. kr. Det vil jeg have lov til at sætte spørgsmålstegn ved. Man kan selvfølgelig på forhånd aftale, hvordan en sag skal håndteres, men at den ligeftem ikke kan eller skal behandles i udvalget, må skyldes manglende forståelse for styrelsesloven hos borgmesteren.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Hvad er det, der har overbevist Inger Bruun-Vierø om, at det alligevel er en god idé at nedlægge sygeafdelingen på Sundholm, og hvor tror Lise Helweg, at de syge nu skal plejes? Vi, der har siddet her i Borgerrepræsentationen de sidste par år og fulgt udviklingen på området, ved jo udmærket godt, at HS ikke mener, at det er hos dem, at de hører hjemme.

Det er og bliver en fälliterklæring at lukke sygeafdelingen på Sundholm.

Nu vil jeg ikke stå her og gentage alle de årsager til, at SF ikke kan stemme for alle de tabelige besparelsesforslag på familie- og arbejdsmarkedsområdet, som der er lagt op til her i aften. Jeg vil alene gentage, at SF finder det uanstændigt, at det altid er de svage grupper i samfundet, der skal bære de tungeste byrder, og så er det lige meget, om man er syv og hjemløs, burbar i daginstitution, demont og ældre, døgnmangt på en ungdomsopnøstion eller gammel markoman.

Kære Socialdemokrater: I har stadig valget, spring i målet og kom og dans med SF og Erhedsfjsten. Så får vi et København, som vi alle kan være stolte af, både borgere og politikere. Valget er jeres.

Lubna Elahi (A): Der er storm i København i disse dage, storm fordi forældre og pædagoger siger nej til en 4 pct.s besparelse på daginstitutionsområdet til næste år.

Jeg vil godt slå fast, at besparelsen er ikke lige min kop te. Besparelsen vil på en eller anden måde kunne mærkes. Al anden snak er blålys og useriøs. Men, men, det er ikke rimeligt at rive et hjørne af Københavns Kommunes budget ud og sige, at det her er, hvad det hele handler om til næste år, og kun det.

Jeg mener, at der er mange gode elementer i budgetforliget, som mange af medlemmerne herinde står bag. F. eks. skal de penge, der spares på daginstitutionerne, bl.a. bruges til at sikre pladsgaranti, som vi har svært ved at holde, fordi københavnerne – heldigvis da, vil jeg sige – får børn i disse år.

Det virker ærlig talt, som om mange har glemt, at forliget giver os mulighed for også at bygge skoler og et hospital for psykisk syge og styrke hjemmeplejen for vores ældre. Hvem vil stille sig op og sige, at det ikke er gode formål? Jeg har ikke modt vedkommende endnu.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Protester og demonstrationer er godt nok, holdninger og synspunkter skal frem, men der er nogle, der går over strengen. Jeg tilhører ikke juhu-koret, der mener, at alt går bedre i København, selv om kun de mest omfåede vil nægte, at byen er på vej fremad igen.

Jeg er ikke glad for besparelserne, og med min egen faglige baggrund som skolelærer er jeg heller ikke overbevist om, at den nye samtenkning på skole- og fritidshjemområdet holder vand. Jeg har lyttet til mange argumenter for og imod samtenkning. For mig er det vigtigste selvfølgelig, hvad der er det bedste for børnene. Der er trods alt også nogle gode perspektiver i samtenkning, hvorfor jeg vælger at følge hele øvelsen i dag, men også kritisk, for jeg tror på, at det gør en forskel, at jeg er der.

Jeg tør godt sige åbent, at selv om jeg er i tvivl om nogle af elementerne i budgettet, så står jeg bag det i det helhed, og sådan vil jeg stemme her i aften. Så må pressen gerne kalde mig for min skyld spytsaliker, en presse, hvis ensidige dækning af hele forløbet har overrasket og skræmt mig meget faktisk.

For mig handler politik om overbevisning og om samarbejde. De, der ikke vil samarbejde, spiller sig alle kort af hænde. Det tjener ikke dem selv, og det tjener ikke deres sag. De burde vide det, de er voksne mennesker.

Mit udgangspunkt er, at København skal være for alle, sorte og hvide, rig og fattig, enlige og børnefamilier. Men jeg har ikke meget tilovers for dem, der chikanerer politikere i deres hjem, som griber ind i privatlivets fred, og som skræmmer mindretalige børn hjemme hos dem selv.

Hvorfor skal overborgmesterens datter løbe spidsrod mellem aktionerende pressefolk og KFO? Hvorfor skal socialborgmesterens datter få stukket en plakate i hånden med sin mor som »babybarbar«? Er det børnepolitik, er det solidaritet med børnefamilierne? Jeg mener, at København skal være en menneskelig storby, som overborgmesteren sagde i sin budgettale i september.

Hører det til hos os, at politivagter skal befinde sig foran politikernes hjem? Hører det til hos os, at politikerbørn altid skal hentes af voksne i skolerne? Er det det, vi vil? Jeg siger nej tak.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

De begivenheder, jeg har set i København de sidste dage, har rystet mig, ikke mindst fordi det minder mig om metoderne i mit gamle fædreland – hvis jeg må bruge det udtryk – metoder, som hverken jeg eller min familie kan acceptere.

Jeg er stolt af at bo i Danmark, jeg er stolt af de danske værdier, men som nydansker må jeg konstatere, at de ting, vi har set i de seneste dage, er så udanske, som noget kan være.

Marie Jeppesen (Ø): Vores nuværende statsminister har været flittigt citeret af københavnerne gennem den sidste godt og vel måned. Jeg vil gerne citere en anden statsminister: »Danmark er på vej mod afgrunden«, sagde Poul Schlüter i en af sine nytårstaler. Fra denne talerstol er det store ord at bruge »Danmark«, men så kan citatet omformuleres lidt til »København er på vej mod afgrunden«.

Den grund, som jeg ser, er den sociale. Den økonomiske, som Schlüter henviste til, er flyttet på afstand fra Danmark, men også i de sidste år fra København og københavnerne. Det er bare ikke den almene københavner, der efter Kramerpartiets og kompagnis opfattelse skal drage nytte af, at der er flere penge i kommunekassen.

Den almene københavner er for mig hende, der cykler eller tager bussen på arbejde, efter at hun har afleveret sit barn i daginstitutionen, eller det er hende, som venter i en lang kø på lokalcentret for at komme i kontakt med f.eks. pladsanvisningen for at få skrevet sit barn op til daginstitution. Den almene københavner er også hende og hendes familie, der har brug for en almen bolig, fordi lysten eller eventuelt økonomien ikke lige er til et dyrt parcelhus eller ejertøjlighed.

Det er en utrolig flot manifestation af protester, som ufattelig mange forældre har stået for gennem de sidste par uger, fordi de rent ud sagt er møgsure over det budgetforlig, som Kramer har indgået med de borgerlige.

Protesterne har tilsyneladende ikke rykket en tøddel på de fleste socialdemokraters opfattelse af, hvad forældre og børn kan bydes, til trods for at de åbenbart kun er orienteret om, hvordan forliget kom til at se ud, uden den mindste mulighed for at ændre det eller være med i en diskussion af, om det overhovedet indeholdt nok socialdemokratisk politik til, at de følte, at de kunne stå inde for det.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Jeg må glæde mig over mit eget parti, hvor en sådan handlemåde ville være fuldstændig utænkelig. Her har vi lov til at have vores helt egen mening, men sjældent er der helt store uenigheder, og vi taler da i det mindste med hinanden, hvis de opstår.

Nu har Kramer besluttet, at der skal spares 4 pct. på daginstitutionernes lønbudget. At Kramer er enevældig bykonge, har vi også fået konstateret, i og med at de mange protester ej heller har formået kongen selv til at erkende, at det her var ikke godt nok, så forliget må pakkes op og gøres om.

Forældrene til børn i daginstitutionerne vil ikke have det her forlig, men det kan en ønevældig jo tillade sig at overhøre. En noget arrogant holdning at indtage efter min bedste overbevisning og ikke særlig demokratisk.

Hvad betyder en 4 pct. s besparelse på lønbudgettet så? Ja, de sidste par dage er der kommet et par breve og e-mails, der har belyst dette. Og så kan jeg lige sige, at jeg har gennem de sidste måneder besvaret over 200 breve og e-mails fra vrede københavnske forældre, der ikke vil spare 4 pct., og de vil da slet ikke administrere så stor en besparelse selv.

Det brev, jeg i mit stille sind har undret mig mest over, var fra en af Venstres kredsførere, at Amager, som er utifreds med forringelsen af sit barns daginstitution. Jeg måtte jo sware, at energien var nok bedre brugt på at overbevise Venstre om, at de havde begået en fejl, end på at sende et brev til en modstander af forliget som mig.

Et par af brevene har som sagt belyst, hvad det kommer til at koste. Da en institution er en lille enhed og i forvejen for dårligt bemanded, har ingen rigtig ville foreslå, at de fyrede en medarbejder. Så det eneste sted, der er at spare, er på driften. De beregninger, jeg har set, er, at det koster mellem 43 og 54 pct. af driften, det vil sige halvdelen, og det synes jeg søreme er rigtig meget. Der er ikke for meget at sikeje ud med i forvejen.

Forældrene betaler det samme for en ringere service og oplever endda, at de betaler mere på grund af prisfremskrivningen.

Skal vuggestuebørnene selv medbringe mad eller bicer eller begge dele? Hvad nu hvis nogle glemmer det? Er der så ingen mad eller ingen ren ble? Skal de andre forældre betale for det glemte forældrepar, fordi der lånes eller købes ind af de sparsomme driftskroner? Hvad skal der egentlig ske?

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Skal børnehaverbørnnes udfordringer findes inden for institutionens egne rammer og budget, fordi der ikke er penge på aktivitetskontoen? Jeg har ikke kunnet give noget svar, det skal forældrene nemlig selv klare, politisk bliver der ikke rørt ved det her spørgsmål.

Som sagt synes jeg, at forældrenes protestaktioner har været flotte. Det er dog bare utroligt, hvad jeg af og til kan blive konfronteret med af papir fra forvaltningen. Lige nu tænker jeg på en skrivelse, der er sendt ud til alle institutionsledere, der anklager institutionslederen for ikke at have grebet ind over for blokadene.

Nogle politikere forventer, at forældrebestyrelserne og forældrene selv skal forvalte et nedskæringsbudget. Men forvaltningen forventer ikke, at disse mennesker kan finde ud af manøvrere en mening igennem protest uden hjælp fra institutionslederne. Hvordan skal det dog gå med selvforvaltningen, når forældrenes arbejde skal kontrolleres, og hvem skal kontrollere det?

En begrundelse fra familie- og arbejdsmarkedsborgmesteren for at spare på daginstitutionerne er, at de handicappede børn jo også skal have en plads. Ikke mindst skal de børn og forældre, der ikke har en plads i en daginstitution på nuværende tidspunkt, også have en plads, og det skal de jo også.

Men det er da kun socialdemokratisk eller det, der er værre, tankegang, der kan få sig selv til at spille forældre til børn, der er ude, ud mod forældre til børn, der er inde. Der er da ingen rimelighed i, at de forældre, der har en plads, skal betale for de forældre, der ikke har en plads.

Børnepasning er efter min bedste overbevisning et kommunalt anliggende. Vi vil godt tilbyde et varieret udbud, men ansvaret for udbuddet må nødvendigvis være kommunens.

En anden ulykke ved budgettet vendte tilbage til mine tanker i går morges, da jeg slog øjnene op til Radioavisen. Kommunen anbringer belastede børn og unge i dyr og ulovlig privat pleje, fordi der ikke er ordentlige anbringelsessteder nok i kommunalt regi. Nu bliver der lukket endnu 2 døgninstitutioner i kommunen. Så kan København stille op i køen til de dyre og ulovlige anbringelsessteder.

Det er en side af historien, men hvad med den side, der handler om de anbragte børn og unge, hvad er deres tarv? Ja, jeg kan ikke engang få øje på den. De forringede daginstitutioner kan i yderste konsekvens føre til flere anbringelser, som vi ikke har plads til. Så må vi ud og købe de dyre og ulovlige pladser af private og andre.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

København kommer et skridt nærmere den økonomiske afgrunding, og den sociale er vi nået ud over. Man ligger, som man har ret, siges det. Kramerpartiet har rett uførtigt dærligt op her på det sidste. Enhedslisten er ikke inviteret med under dynen, fordi vi ikke kunne levere varen. Vi vilic altså heller ikke. Prisen er for høj for de svage.

En ting, som forlignet lægger op til skal være en indtægt for kommunen, er, at vi får refusion for langtidssyge ansattes udbetaling af sygedagpenge og løn. Men hvordan kan man regne det som en indtægt frem for at bruge pengene til at vikardække den syge? Det vil skabe både job og skattekrone i kommunekassen.

Det er for Enhedslisten overordentlig vigtigt, at der bliver skabt ordnede forhold på vores lokalcentre af hensyn til vores medarbejdere derude, men i høj grad også for at tilbyde borgerne den bedst mulige service. Det kaos, der har hersket i lokalcentrene, er fuldstændig urimeligt for alle parter. Borgernes rettigheder bliver ikke varetaget, f.eks. sygefraværssamtaler, som er lovpligtige. Der har vi som alle tidligere på året fulgt de historier, der har været i pressen om folk, der ikke har fået udbetalt deres kontanthjælp til tiden og de gener, det medfører for dem.

De ansatte drukner i sager, papirbunkerne vokser og vokser. Papir kan vente, jo men der er altså en menneskeskæbne i hver sag.

Så vil jeg sige til Inger Marie Braun-Vierø – som ikke er her – at jeg frygter lidt, at hvis man fortsætter de besparelser på daginstitutionsområdet, så ender de, som lokalcentrene ser ud. Hvis ikke nogen af Socialdemokraterne tager sig sammen og genovervejer deres stillingtagen i 4 pct.s sagen, frygter jeg, at der skabes samme situation i daginstitutionerne, som vi har i lokalcentrene: Personalet flygter, og sagerne hober sig op. Børn må anbringes uden for eget hjem, fordi der ikke har været ressourcer til at handle, mens tid var.

Ulykkerne i København fortsætter og fortsætter. Der er ikke råd til de hjemløse, de psykisk syge og de udviklingshæmmede. I år bliver de reddet af den urimelige besparelse på daginstitutionerne. Så skal de da ikke spare så meget i denne omgang.

Men i næste budgetperiode er der ikke andre til at holde for, især ikke hvis denne her tabelise ge 2 pct.s besparelse fastholdes. Det bliver nok også lidt mindre omkostningsfrit for enovælden at spare på disse grupper. De er ikke så mange som forældrene, og de råber heller ikke så højt.

Og hvem regner med et irriterende venstrefløjsparti, ud over altså de forældre, for hvem det er gået op, hvem der virkelig varetager deres interesser? De har bare først lov til at blive hørt,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

når de ved næste kommunalvalg skal sætte deres kryds, og de husker, når de bliver mindet om, hvordan de er blevet behandlet af dem, de indtil nu har stemt på.

Borgmester **Bo Asmus Kjeldgaard**: København vælter sig i penge med et overskud på 400 mill. kr. til fordeling. Derfor var Jens Kramers melding da også både før og efter regnefejlen, at nu skal københavnernes forkæles. Den melding var vi i SF helt enige i. Vi har i SF taget sløbet med mange stramme budgetforlig op gennem 90'erne, og vi glæder os over, at det med disse budgetforlig lykkedes at få rettet op på økonomien. Nu er der penge, og nu vil vi i SF gerne bruge dem til fordel for københavnernes.

Vi har derfor i SF klart meldt ud, at med så mange penge i puljen er der i år virkelig mulighed for at realisere visionen om, at vi skal holde på børnefamilierne i København, mest fordi vi gerne vil have en by med børn, men også fordi det rent faktisk økonomisk kan betale sig. Mange børnefamilier er nemlig gode skatteborgere. Det kan heller ikke ud fra en økonomisk betragtning betale sig at jage dem ud af byen.

Men tilbage til de mange penge i puljen. Med så mange penge i puljen er det ikke længere økonomien, der tvinger os til nedskæringer. Pengene giver os mulighed for at træffe politiske valg, som ikke er dikteret af en meget stram økonomi som først i 90'erne. Sægt på en anden måde: Vi har mulighed for at vælge, hvilket København vi vil have. Vil vi have et borgerligt København baseret på Søren Pinds bilfanatisme, eller vil vi have et socialt retfærdigt og miljørigtigt København?

Det er Socialdemokratiet, der har et valg, sagde jeg i mit indlæg i den første budgetdebat, for sådan er mandattfordelingen her i Borgerrepræsentationen. Mange mennesker stemte på Socialdemokratiet ved sidste valg, og det gør, at Socialdemokratiet kan få flertal her i salen enten sammen med højrefløjen eller sammen med venstrefløjen.

Med andre ord: Socialdemokratiet kan vælge at opbygge et socialt retfærdigt og miljørigtigt København i samarbejde med SF, eller Socialdemokratiet kan vælge det København, som Venstre og Søren Pind står for.

Som bekendt har Socialdemokratiet nu valgt samarbejde med Søren Pind og det borgerlige sammenrend. Jeg skal garantere for, at der er rigtig mange dårlige politiske beslutninger i det budgetforlig. Kramer og Pind har indgået, og som vi i SF vender os kraftigt imod.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

På daginstitutionområdet er 4 pct.s besparelsen det mest talentløse, jeg har set i nyere tid. Hvorfor gennemføre denne besparelse, når der i år er penge nok? Det er talentløst, ikke mindst fordi Socialdemokratiet samtidig går og siger, at de vil holde på børnefamilierne. Forligspartierne har end ikke været i stand til at pege på, hvad det egentlig er, der er for meget af i de københavnske daginstitutioner. De vil spare 4 pct., men de er ikke så ansvarlige, at de vil fortælle, hvor det er muligt at spare de 4 pct. Her flygter forligspartierne fra deres ansvar.

Forligspartierne vil tvinge forældrebestyrelserne til at gennemføre besparelserne, men selv samme forældrebestyrelser har i utallige protestbreve og protestaktioner, som også her i aften, gjort opmærksom på, at de nægter at påtage sig opgaven. For hvor skal de spare? Skal de fyre en pædagogmedhjælper, så børnene ikke længere kan komme på tur? Skal de holde tvungen ferie med alle de konventionsproblemer, det giver i de enkelte børnefamilier? Eller er det maden, kølonten, eller hvor er det, der skal spares?

Kramer og Pind, både børnefamilierne og SF savner et svar: Hvor mener man, der kan spares? Det svar har vi ikke været i stand til at få, og forligspartierne vil tilsyneladende heller ikke bruge den sidste chance, SF giver dem her i aften med vores forslag om, at de 90 mill. kr., vi lige har fået ud over de 400 mill. kr., kan bruges til at rulle 4 pct.s besparelsen tilbage. Det ser ud til, at Kramer og de borgerlige simpelt hen ønsker denne besparelse på daginstitutionområdet, og det er så deres politiske valg.

Men der er mange andre helt forføjlede politiske beslutninger mellem forligspartierne. Kramers København betyder også, at der nu skal indføres skolefritidsordninger på skolerne. Det har SF i hele forløbet kæmpet imod, fordi vi tror, at børnene har bedst af at have både en skolekultur og en fritidshjemskultur. Også den beslutning er udtryk for total mangel på demokrati og lydhørhed i forhold til den københavnske befolkning. Der er indkommet hele 200 høringsvar fra vrede forældre og ansatte, der ikke vil have skolefritidsordninger. Og alligevel tonser Kramer og Pind deres beslutning igennem. Hvorfor pokker har partierne sendt sagen til høring, når de er flintrende ligeglade med svarene.

Også skolefritidsordningerne er et forkert politisk valg. Det er et skridt i den forkerte retning for København.

På miljøområdet har forligspartierne afsat yderligere 2 mill. kr. til grønne guider og miljøledelse, men det er jo langtfra tilstrækkeligt i en by, der har som målsætning at være Europas

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

miljøhovedstad. Der mangler midler til bekæmpelse af luftforureningen, til det lokale Agenda 21-arbejde, til information om miljøhandlingsplanen, til at arbejde med grønne budgetter og til at styrke tilsynet på virksomhedsområdet, hvor vi også halter bag efter det øvrige land.

På trafikområdet er der også politiske valg. SF har her i hele forhandlingsforløbet satset på at få gennemført en kraftig udbygning og favorisering af den kollektive trafik kombineret med en begrænsning af den private biltrafik. Det er da også lykkedes SF at få nogle formuleringer med i forligspartiernes tekst, men det er langtfra tilstrækkeligt.

Til Jens Kramer, der siger: Læs teksten, vil jeg sige, at man bliver bekræftet i sin frygt for, at trafikpolitikken i København fortsat vil bevæge sig i en helt forkert retning, når man ser Søren Pind i Berlingske Tidende tolke forligsteksten således, at der med aftalen kan proppes 20 pct. flere privatbiler ind på vejene i København.

Så også trafikpolitikken kan ende med at blive forføjlet, selv om forligspartierne har taget nogle af SF's formuleringer med i teksten.

Men ikke nok med det, der er mange flere nedskæringer i det ellers pengेरige forlig. De hjemløse rammes med lukningen af sygeafdelingen på Sundholm. Der gennemføres et ideologisk udleieringsras i Hovedstadens Sygehusefællesskab hen over hovedet på medarbejderne, der gerne selv vil medvirke til en omlægning af arbejdsdagene og en modernisering af den offentlige service. Og på skolerne må børnene sendes hjem, fordi der ikke er afsat penge til vikarer.

Alt i alt, nedskæringer på daginstitutionerne er én god grund til at protestere mod forligspartierne, men der er mange andre gode grunde til at forkaeste dette budgetforlig.

SF mener, nu hvor der er råd til det, at københavnerne fortjener et grønt København med kollektiv trafik og frisk luft, et København, hvor børnefamilierne bliver boende, både fordi daginstitutioner og skoler fungerer, et København, hvor kommunen tager hånd om de ældre, de hjemløse og de ungdomspsykiatriske patienter, og et København, hvor vi giver bydelene en ordentlig økonomi og ordentlige arbejdsbetingelser både i forsøgsperioden og bagefter, hvor vi gerne vil gøre det lokale selvstyre mere permanent.

Men desværre må vi se på, at Kramer og Pind med det flertal, vælgerne har givet dem herinde, i aften beslutter et helt andet København. Det er politisk forkert, og det er en tilsidesættelse af demokratiet. Derfor protesterer vi i SF sammen med forældre og ansatte.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Borgmester **Peter Martinussen**: I aften vedtager vi et budget, der signalerer, at København har en stærkere økonomi og faktisk kan bruge op imod 400 mill. kr. mere ... (*Afbrydelse*). Ja, ja, ganske rigtigt, nogle af dem tilvejebragt ved interne omstillinger, som de mest konservative partier herinde – jeg peger med vilje på venstrefløjten – er imod. Ja, sådan er det jo, Mikkel Warming. Men ikke desto mindre bruge 400 mill. kr. på de centrale serviceområder.

Og hvad skal man så høre? Hvis jeg ser bort fra hylekoret udefra, så skal man hørde høre grædekonerti, høre om nedskæringer, høre om trusler om næsten lukning, ja, var det ikke det. Bo Asmus Kjeldgaard fik sagt før – han ved mere om miljø end om skoler – at skoler næsten skulle lukke, fordi der ikke var vikarer, daginstitutionerne står øde hen. Man får indtryk af en by i forfald, man føler sig næsten hensat til en krigszone.

Sådan er det jo heldigvis ikke, og sådan bliver det heller ikke her i aften. Det kan jeg forstå, at Jens Johansen især er utilfreds med. Jeg forstod, at kritikken af dem, der sad på tilhørerpladsene, ikke handlede om, at Jens Johansen genkendte nogle af dem, der sad, men handlede om, at Jens Johansen genkendte for få af dem, der sad. Og sådan kan man have forskellige vurderinger af, hvordan det ser ud ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det gælder alle. Uanset om det er det ene eller det andet synspunkt, så er man nødt til at høre, uanset om man kan lide det eller ej, hvad Peter Martinussen og andre siger her fra talerstolen.

Borgmester **Peter Martinussen**: Tak, jeg har ikke bedt nogen kommentere det.

Må jeg bare sige, at det, der er mere interessant, jo i virkeligheden er den hovedpointe, der er. Jeg kunne godt holde en lang tale om alle glæderne ved det her forlig, og nogle af dem skal jeg nok nævne, og jeg er utroligt glad for, at der er en stribe partier herinde, der tør. Ikke dem, der vil kigge på og se, men dem, der tør og tør være med og tør tage ansvar.

Men det er jo mere interessant at se på, om der nu er noget hold i de påstande, vi hører igen og igen heroppefra: Der var et alternativ, Socialdemokratiet har valgt side, de kunne have valgt en anden side.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Hvad var det for en anden side, vi kunne vælge? Ja, én ting må man jo medgive SF og Enhedslisten – jeg skal komme til Dansk Folkeparti om lidt, det er mere for at varsle, så kan I må at skærpe sanserne, inden jeg kommer til jer – at det er interessant at se, hvad det var for et alternativ, der lå, og de har jo været så venlige at præsentere noget på papir, noget, der oven i købet umiddelbart bedømt hører sammen, forslået på den måde, at også SF og Enhedslisten mente, at man kunne finde 100 mill. kr. mere ud over de penge, vi havde præsteret ved interne omstillinger, som i parentes bemærket partierne ikke ønskede at deltage i, men alligevel, og således at der var ca. 400 mill. kr. at gøre godt med.

Så vi er for en gangs skyld egentlig ikke uenige om den økonomiske ramme. Så må vi jo til gengæld være dybt uenige om anvendelsen. Det er jo så interessant at se, hvad forskellen er. Hvad er det for et København i fremgang og vækst med tilgodeelse af børnefamilier, skoler, daginstitutioner, hospitaler, de svage grupper, Hellen Hedemann talte om heroppe, så vi blev næsten rørt? Hvad er det for et København, SF og Enhedslisten tegnede med deres budgetalternativ, dette håndfaste alternativ?

Det var et alternativ, hvor der ganske vist er husket, jeg tror stort set hvert eneste punkt på ønskelisten fra borgmester Per Bregengaard og Uddannelses- og Ungdomsudvalget, og hvert eneste punkt – næh, der er ikke blevet plads til så meget, der kom man længere ned – på Bo Asmus Kjeldgaards miljø, fordi man starter selvfølgelig med sine egne borgmesterområder. Ganske vist er magistraten afskaffet, men det går jo langsomt nogle steder.

Men hvad mangler der? Der mangler fuldstændig penge til 2 skoler. Hvad nytter det, at man sender folk herop i dag og sige tak for, at vi får 2 skoler – Socialdemokraterne har smølet lidt, men det er da godt de kommer? I havde jo ikke en krone til dem. Cå da ud og vær ærlige: Der er nul kroner til skoler, ikke engang overbygningsskoler, skal jeg sige, når jeg nu ser en bydelrådsformand i det fjerne.

Så det nytter ikke noget at stå her og bilde københavnerne, dem der er kommet indenfor, og det er egentlig synd, der ikke er kommet flere indenfor, så kunne de jo have hørt sandheden om jeres budgetoplæg ... (*Afbrydelse*). Ja, det er pladsernes skyld, der er ikke flere stole.

Men vi skal nok sørge for, at de hører det. Der er jo ikke penge. Der var ikke penge til skoler. På hospitalområdet, nu ser jeg bort fra Lars Hutter's kritik, fordi en mand, der kan lave sådan et politisk rejehop dagen efter et kommunevalg, som Lars Hutter's præsterede, han kan man

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

ikke bygge noget som helst på. Det tror jeg egentlig venstrefløjen vil være enig med mig i. Så hvad han mener, kan jo ændre sig fuldstændig fundamentalt i morgen. Det kan sådan set være lige meget.

Men hvad er der på HS-området? Der er penge til psykiatrien på Amager og tak for det. Hvor er pengene til hjerteindsatsen, til kræftindsatsen og til hjemmeskadebehandlingensheden? Der er nul kroner. Det nytter ikke noget at sidde og sige, vi kan ikke lide HS. Jamen det er jo ikke det, det handler om. Det handler om, at vi kan behandle lige så mange københavnere, som man andre steder i landet kan behandle folk med hjertesygdomme, med kræftsygdomme og andre.

Også her må man konstatere, at havde Socialdemokratiet og Kramerpartiet – det er nu et og det samme, men sådan er det jo – valgt at gå med jer, så havde vi gået væk fra patienterne og mod længere ventelister. Det er sandheden om det område.

Lad os så vende os til daginstitutionsområdet, som andre ved mere om end mig. Men jeg kan ikke dy mig for at kommentere det lidt, jeg tror, andre vil komme lidt mere ind på det senere.

Det er jo flot. Marie Jeppesen, tror jeg det var, sagde her før, at det kan ikke være rigtigt, vi skal vælge mellem forældre, der er inde i varmen og har en plads, men så kan betale for dem udefra. Det vil jeg lade stå et øjeblik for sig selv, for det siger noget om solidariteten hos Enhedslisten. Det er altså forkert, at forældre, der har plads i daginstitutioner, på sæt og vis bidrager til at skaffe plads for de nye. Men sig mig engang: Skal daginstitutionerne ikke finansieres over skatten? Er det ikke de samme forældre, der har plads, der betaler for de andre? Hvad er det så for noget vrøvl at stå her og sige.

Når det så er sagt, så kan man læse, at SF og Enhedslisten i deres uhyre budgetvisdom og formentlig efter mange kontroller, så de ikke begår regnefejl som andre, det er blevet sagt nogle gange, har fundet hele 20 mill. kr. til pladsgarantien. Da vi havde fundet en regnefejl, så blev det reguleret op til 30. 30 mill. kr. til pladsgarantien, og så tilbagefører man 6 pct.s besparelsen i sin helhed, og så tror man, man har vundet.

Så vil jeg spørge stiltørdigt: Står I så stærkere end budgetforligspartierne, der godt nok fastholder, at der skal være en besparelse på 4 pct. på daginstitutionerne – ja, det står vi gerne ved, og det er vist også sluppet ud, ja til et par enkelte – men til gengæld sørger for, at der bliver

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

afsat mere end 100 mill. kr. ekstra til området? Hvem er det, der tilbyder børnefamilierne et kvalitativt produkt?

Jeg vil gerne bruge et lille trick måske, som min tidligere partiformand har brugt på flere af vores kongresser. Hvis jeg har fået en hundrekroneseddel med i lommepenge i dag, så vil jeg godt tilbyde en hundrekroneseddel til det medlem, det behøver ikke kun være fra SF og Enhedslisten, det kan også være Dansk Folkeparti, selv Lars Hütters kan måske være med, næh o.k., måske, en hundrekroneseddel til det medlem, der kan komme med en børnefamilie, der er flyttet fra København til en anden kommune i landet og har fået et bedre daginstitutionstilbud samlet set end det, vi præsterer i år 2000 i København. Kom med den. Vi skal ikke have von rensagen, løse rygter eller folk, der overfalder politikere på deres dørrim. Vi skal have facts på bordet, og dem har I ikke, så jeg er sikker på, at jeg beholder mine 100 kr.

Må jeg i den forbindelse sige, at jeg synes, indholdet er vigtigere end formen, og jeg synes, protester er o.k., og de tilhører demokratiet, og det manglede bare. Jeg har også modtaget mange breve og e-mails og andet, og det er helt i orden. Jeg har ikke haft besøg derhjemme, heller ikke af plejehjemsbeboere.

Men jeg vil bare sige, jeg synes, det havde klædt SF og Enhedslisten, sådan som jeg har hørt det organiserede forældrearbejde i København, og det har jeg da været glad for i det mindste, tage afstand fra politikeraktionerne, i stedet for at høre, og jeg håber, at I kan benægte det i aften, altså hvis I har ret, at 2 medlemmer af SF's gruppe oven i købet har været ude og sige, og vi har også hørt det antydet heroppe på talerstolen i dag, at de politikere er selv ude om det, og det er i orden, det bliver personificeret, for det er Jens Kramer og Winnic Larsen-Jensen. Tænk, hvis Helten Hedemann en dag blev borgmester. Så tror jeg sgu jeg flytter fra byen – undskyld, der røg en friske af panden.

Så vil jeg sige, at jeg synes, man skal passe på med at personificere det på den måde. Jeg synes, man skal tage sit politiske ansvar som medlem af en gruppe, eller som Lars Hütters som medlem af flere grupper, hvor han hopper lidt rundt. Men jeg synes ikke, at man skal være med til at forrå den politiske debat. Lad os drille hinanden og lade os diskutere og gå i dialog med folket, men prøv nu også at bevare bare en lille smule agtværdighed.

Og så til Morten Kabeil. Jeg har før lidt morsomt sagt til Morten Kabeil, som jeg i øvrigt synes holder nogle glimrende taler, god retorik, at der var lidt kabelbrud. Det var der også i år-

København Borgerræpræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

gumentationen i aften. Hvad var det for en gang hykleri, vi hørte heroppefra, at nu skubber vi andre de handicappede børn foran os – der har vi jo Morten Kabel.

Hvad havde Enhedslisten og SF afsat ... ja, det nytter ikke noget at spørge Lars Hutter, han har ingen penge med – hvad havde Morten Kabel og Enhedslisten og SF afsat til handicappede børn i deres budgetoplæg? Nul kroner, nul kroner, der var intet. Så står man i dag og prøver at finde en tom institution, som vistnok, hvis man tænker sig lidt om, kan bruges til nogle handicappede børn. Ja godmorgen. Igen må jeg sige, at hylderiet kender ingen grænser.

I øvrigt er det også interessant, det skal ikke være hovedangrebspunktet, men dem er der jo også nok af allerede, at høre partier, der tidligt og silde, næsten døgnnet rundt, taler om nærdemokrati – det er lige før bydelrådene ikke er nærdemokratiske nok, vi skal længere ud – stå her og sige, at det er forkasteligt at bede folk i daginstitutionerne, folk der er valgt ind og med til at lede tingene, om at være med til at finde besparelser.

Havde man foreslået sig, at man levede i et jubelsamfund, hvor nærdemokrati kun gælder, når det går opad? Nu vil jeg ikke sige, om det er sådan, bydelrådene opfatter det, men jeg synes, det er sørgeligt, hvis det er SF's og Enhedslistens politiske budskab.

Så er der jo ældreområdet, og jeg ville jo nok skuffe nogle, hvis jeg ikke sagde lidt om det. Også her må jeg jo sige til SF og Enhedslisten, for nu lige at gøre det helt færdigt, ja, det er næsten allerede på vej ned i papirkurven, det kan I godt høre: Hvad er det, I har foreslået her? 5 mill. kr. til noget, der hedder opnormering af personale mod diverse borgerkontakt. Det står hen i det uvisse, hvad det er, men dem har vi heldigvis mange af. 10 mill. kr. til fysiske klinikker, det er fair nok, det er en prioritering.

Og så 20 mill. kr. til en plejegaranti. 20 mill. kr. til en plejegaranti, som, hvis man læser teksten, åbenbart skal betyde, at vi tager hul på .... (*Tilråb*: Der er kabelbrud). Det er fordi man snakker om de lyse-lukkere hele tiden. Så skal det jo virke til sidst. Som åbenbart skal bruges til at holde liv i de plejehjem, vi andre foreslår lukket. Ikke fordi SF og Enhedslisten synes, det er det rigtige, men fordi det har man læst i avisen at folk synes, og så er man nødt til at have det synspunkt.

Må jeg bare stilfærdigt sige, at de penge rækker overhovedet ikke, de forslår som en skrædder et meget varmt sted. Til gengæld, når man ikke vil være med til at lukke plejehjem – og nu kommer jeg snart til Dansk Folkeparti, Peter Skaarup – så siger man samtidig nej til samt-

København Borgerræpræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Ige omstillingsinitiativer for ældre i Københavns Kommune. Jeg vil med stor glæde gå ud, fordi, Lars Hutter, der er nogle, der kan finde ud af, at 2 plus 2 er 4, men 2 minus 2 er nul, og ikke bruge pengene 2 gange. Jeg ved godt, det ikke er gået op for Lars Hutter endnu, men der findes gode kurser på Den Kommunale Højskole, hvor man kan lære at regne.

Man SF og Enhedslisten påstår, de har hørt det. Så må jeg bare sige, at man siger nej til samtlige omstillingsinitiativer, og i øvrigt er der også nul kroner i jeres budgetoplæg til hjemmeplejen, nul kroner til styrkelse af hjemmeplejen i København.

Jeg siger tak for rosen. Det må være fordi I synes, at hjemmeplejen fungerer så godt, at den ikke kan blive bedre. Det er jeg ikke helt enig i, men jeg synes, det er flot, og det viser bare, at heller ikke her vil man være med.

Man siger i øvrigt også nej, og der synes jeg, Bente Møller og andre må have det lidt svært, man siger nej til starten på det, man har stemt for for nogle år siden og råbt og skreget om lige siden: starten på selvvisitering.

Bente Møller ved i hvert fald fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, hvor vi har et glimrende samarbejde, det vil jeg da gerne sige, om meget og meget, at vi med dette budgetforslag, hvis det altså kommer til at hænge sammen, og det er jo kun dem, der stemmer ja i dag, der søger for det, tager fat på, at vi laver aflastningspladser på et velkendt plejehjem, som man kan visitere sig selv til.

Man kan faktisk ringe selv og sige: Jeg har brug for et ophold. Man skal ikke igennem nogle store samtaler med læger og psykologer eller andre. Man kan faktisk bare ringe ned og sige: Jeg har behov for et ophold. Og hvis der er plads, så er der plads, og så kommer man ind. Var det ikke det, der var hovedprincippet i det? Det siger Enhedslisten nej til, fordi man ikke vil være med til at finansiere det. Det synes jeg også er tankevækkende.

Det vil sige, at når man siger nej til at lukke 60 ekstra plejeholger de kommende år, ud over hvad demografien tilsiger – omkring demografien har man lidt valne formuleringer om, at man egentlig gerne vil være med, bare aldrig de plejehjem, vi peger på – så siger man altså også nej til et hvilket som helst omstillingsalternativ.

Så vil jeg bare nævne for Enhedslistens og SF's skyld, og Dansk Folkepartis skyld, for de vælger også politik ud fra, hvad Ekstra Bladet skriver, at man siger nej til yderligere aflast-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

ningsboliger, man siger nej til fortsat drift af de nyetablerede træningscentre. Det vil sige, at vi skal lukke dem. Det vil sige, at træningsmulighederne for de ældre i lokalområdet forsvinder.

Man siger nej til oprettelse af nye træningscentre, man siger nej til etablering af disse 15-20 nye aflastningsboliger omfattet af selvvisitering. Man siger nej til bedre arbejdsforhold for hjemmehjælpere – fik I den, man siger nej til bedre arbejdsforhold for hjemmehjælpere, men de er vel også gode nok efter SF's opfattelse.

Man siger nej til støtte til hospiceophold, Peter Skaarup. Det nytter ikke noget, at man sætter ind på en anden konto og siger, at det vil vi egentlig gerne have alligevel. Man kan kun få, hvad man betaler for. Jeg tror ikke, Peter Skaarup kan sætte markedsmekanismen ud af kraft, og det lykkes heller ikke i aften.

Man siger nej til forebyggende hjemmebesøg i København, til at vi nu lever op til lovgivningen på det område. Jeg er enig i, at vi burde have gjort det før. Nu gør vi det, det siger man nej til, og man siger nej til Sund By-butikker. Det sidste kan man selvfølgelig have sine grunde til. Men samlet set må jeg sige, at det er et utrolig svagt budskab til de ældre.

Jeg har først sagt til Dansk Folkeparti, at jeg er lidt ked af det, fordi jeg – ja, det er meget godt, at Louise Frevert nu snakker med Peter Skaarup – har spildt et par timer af mit liv, det kan jo ske for den bedste, det er sket for mig, og det var de par timer, jeg tilbragte i i øvrigt hyggeligt selskab, hvis jeg må røbe det, med Peter Skaarup og Louise Frevert og, bare rolig, overborgmesteren var der også.

Der diskuterede vi omstillingsperspektivet på den københavnske ældrepolitik, og jeg gik faktisk glad derfra, men har åbenbart været dybt naiv. Fordi jeg følte, og nu må jeg jo ikke referere, hvad nogen sagde ud over mig selv, jeg følte faktisk, at jeg så et lille kim af forståelse for, at det, vi gør her, ikke er for at gøre det ondt for de ældre i København.

Vi gør det her i erkendelse af, at der sker en kæmpemæssig befolkningsudvikling i København i disse år, hvor der bliver færre ældre. Ikke fordi vi er onde ved dem, men fordi der er en generation, hvor store dele af den i hvert fald flyttede ud af byen, da boligforholdene blev bedre, og det gik hurtigere rundt omkring os. Derfor stiger ældreantallet i hele hovedstadsregionen undtagen i centralkommunerne København og Frederiksberg.

Det er egentlig ikke så underligt, og jeg behøver ikke at manipulere med nogen statistikker, Louise Frevert behøver ikke at hente Statistisk Årbog, for det er rigtigt nok.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Men når det så sker, og når vi skal bruge penge på daginstitutionsområdet, flere end SF og Enhedslisten vil, for at sikre kvaliteten, ja men så bliver vi altså nødt til at gøre noget på ældreområdet. Så kan man vælge den defensive pinsvintaktik, der hvor man stikker lidt fra sig, ligesom SF og Enhedslisten gør i aften, fordi de ikke vil diskutere deres eget budgetoplæg, og så kan man vælge at sige, vi sparer lige, hvad vi skal, og så laver vi ikke noget nyt, og så lukker vi øjnene og håber, det går.

Eller også skal vi turde gøre lidt mere og turde sige, vi tør godt skære på de der plejehjem, selv om det aldrig bliver populært, og selv om jeg også synes, det er en svær beslutning. Jeg synes ikke, det er noget rart, jeg sidder ikke og glæder mig derhjemme, jeg har ikke nogen tavle derhjemme, hvor jeg slår en kridtstreg, hver gang der er lukket et plejehjem, og siger, nu har jeg vundet. Sådan har jeg det ikke.

Men jeg tror på, at vi samlet set gør det rigtige, fordi vi kan noget mere for de ældre. Og det er alt det, I siger nej til, og det skal I have med. Derfor, når jeg tidligere har sagt, at jeg opfattede liste O mere som liste nul, undskyld, for at vurdere jeres indsats generelt herinde, så må jeg i dag sige, at jeg vurderer mere liste O nu som liste O, men liste O for Overbud, for I vil både blæse og have mel i munden, og det kommer der som regel ikke andet ud af, end at man bliver vældig bleg i hovedet, og omgivelserne bliver meget hvide. Så det tror jeg ikke er vejen at gøre det.

Peter Skaarup får her sagt, at vi nedlægger nogle plejehjem, der måske nok er lidt små – jeg tror, jeg er nogenlunde ordret nu i citatet – men utrolig velfungerende, og så sætter vi folk ind på nogle store plejehjem, hvor miljøet ikke er i orden. Må jeg så sige stilfærdigt, jeg kunne måske udlodde den der hundredkroneseddel igen, jeg fik ikke brugt den før ... (*Afbrydelse*) Morten, du trænger til ny strømforstyrning, at jeg vil godt se det medlem af Borgerrepræsentationen, jeg tror ikke engang, jeg vil betale for det, der synes, at deres gamle mor eller svigermor eller tante eller onkel, eller hvad pokker – den var på kanten, undskyld – det er i familien, skal bo i en plejehjemsbolig, der er mellem 9 og 12 m², hvor der er 2 skabe, det ene indeholder en garderober, det er set før, det er sådan set meget godt, det andet indeholder en håndvask, og så er der ikke bad og toilet. Skal man bruge et bad og toilet, skal man tilkalde personalet, og så skal man gå ud, og så skal man efterlade personalet udenfor, for toiletet er højst på 3-4 m², og man kan ikke få hjælpere med ind.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Er det de vilkår, vi skal byde de ældre? Er det Dansk Folkepartis ældrepolitiske fremstød, der skal sikre, at alle de ældre stemmer på jer i stedet for Socialdemokratiet? Det vil jeg næsten håbe, det er, for så er jeg sikker på, at stemmerne nok skal blive, hvor de hører hjemme: Hos dem, der vil de ældre noget ordentligt. Derfor må jeg sige, at I er gået fuldstændig galt i byen.

Må jeg så én gang til, ikke for Prins Knud, for han er her vel ikke, men så i hvert fald for Dansk Folkeparti, sige, at sivemodellen, som vi kalder den, ikke er udtryk for lukning af plejehjem, så det er spild af gode danske kroner, at I påstår, vi skal holde de plejehjem åbne. Det har de da fundet ud af i SF og Enhedslisten, så kunne det vel også brede sig til højrefløjen.

Hvis Peter Skaarup virkelig har et eksempel på en person, jeg tror, det var en 86-årig dame, der sad i Brønshøj, og siden den 5. maj ikke havde fået hjemmehjælp og derfor også havde fået afslag på plejehjem, sammenhængen forstod jeg ikke, så vil jeg bare gerne se sagen, og hvis Peter Skaarup finder sådan en sag en anden dag, så er han velkommen til at give mig den.

Hvis han har for meget mistillid til at give mig den, så har han jo 2 medlemmer af Sundheds- og Omsorgsudvalget, der følger levende med i, hvad der foregår. Så er det jo kun at sørge for, at de har sagen med. Den slags vil vi gerne undersøge, fordi det er ikke den service, vi gerne vil stå for på ældreområdet.

Generelt må jeg sige, at alternativerne er få, papirerne er mange, tallene hænger ikke sammen. Liste O er Overbud, og til liste Ø og F vil jeg sige, at hvis man sætter de bogstaver sammen, så giver det jo en gryntende lyd, som nogle dyrearter bruger. Det er noget i retning af »ørk«. Jeg må sige, at der er mere øf i det her, end der er budgetalternativ. Så tag nu i stedet for at tage et medansvar for Københavns fremtid. Det er det, man forventer af jer, når man er gået hjem fra hylekoret.

Bjarne Petersen (F): Det, forsamlingen nu her var vidne til, det var den rene demagogi. Det er jo fantastisk, at en sundhedsborgmester kan komme herop på talerstolen og fyre sådan en gang – i gåseøjne – fis af.

Det er jo interessant at se, og jeg vil lige her indskyde, at jeg er glad for, at jeg bor i en bydel, jeg er rigtig glad for, at jeg bor i en bydel, jeg er rigtig glad for, at jeg bor i Valby. Jeg er rigtig glad for, at det i den bydel med Socialdemokratiet, SF og en borgerliste er lykkedes at få

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

strikket et budgetforlig, som også er vedtaget i aften, sammen med nul procent i nedskæringer på daginstitutionsområdet.

Går man til de andre bydele, så ligger de på fra 0,25 pct., og det højeste er omkring 2 pct. Det er det, det er lykkedes SF, Enhedslisten, Socialdemokratiet og en lang række andre partier at få forhandlet igennem. Budgetspillet var det samme som det, der lå herinde.

Enten er det, fordi SF og Enhedslisten har været dygtige til at gøre det ude i bydelene, eller også er det, fordi Socialdemokratiet har været elendig til at gøre det herinde.

Der er ikke tale om, at de økonomiske afstande, sådan som Peter Martinussen bemærkede det heroppefra, er alenlange, at det er den rene overbudspolitik, SF og Enhedslisten har budt på. Nej, det her er ideologi, Peter Martinussen.

Hvad falder det her mullige forlig på? Ja, det falder allerede i diskussionen omkring HS. Hvad var det, Socialdemokratiet gerne ville, eller formanden for HS gerne ville? Ja, udlicitering på rengøringsområdet på hospitalerne. Vi kaster en knowhow i grams til et privat firma. Vi forringer betingelserne for personalet, personalet får ikke engang lov til at byde på den her licitation. Er det sådan Socialdemokratiet ønsker at udlicitere opgaverne? Det er ideologi, det er ikke økonomi. Og det er det, hele det her budgetforlig i og for sig bygger på. Det er ideologiske betragtninger mere end økonomi.

Omkring lukningen af plejehjem er det jo interessant, at jeg for et halvt år siden knap og nap står på et plejehjem indkaldt til møde, dette plejehjem ønsker man at lukke. Den pågældende embedsmand, der står og fremfører synspunkterne, fortæller, hvor elendigt dette plejehjem er, totalt utidssvarende og elendig. Ja, det var et plejehjem, som min egen mor boede på eller bor på også den dag i dag.

Det er jo interessant at se, at dette plejehjem er taget ud af lukningsplanen, det var nemlig Dronning Ingrid Hjemmet. Jeg vil sige, at hvis Dronning Ingrid Hjemmet med det kendskab, jeg har til de københavnske plejehjem, skal være normen for et utidssvarende plejehjem, så skal vi lukke 2/3 af plejehjemsplasserne. Sådan er det.

Noget andet er de forslag, der ligger i det, som vi har til behandling i aften. De plejehjem er utidssvarende, det er ikke elevatorer, det er ikke bad osv., osv. Så det er sådan set ikke noget, vi har noget imod, og det har vi heller ikke tidligere haft, at lukke utidssvarende plejehjem. Det har vi også gjort tidligere med mange store protester og mange kendte folk, der rullede op på banen.

Nej, SF vil ikke være med til at bevare utidsvarende plejehjem. Men når vi taler utidsvarende plejehjem, så er det altså ikke plejehjem, hvor der er pænt store værelser og åbne store badeværelser osv. Det er vi ikke interesseret i at lukke, førend der er en rigtig ombygningsplan for plejehjemmene. Den er allerede vedtaget, en ombygningsplan for plejehjemmene. Den er allerede med det budgetforlig, der indgås her, skudt i sønk, ændret.

Det er jo ikke mere end 3 år siden, man herinde vedtog en plejeboligplan, en ombygningsplan for plejehjemmene. Den er allerede med det budgetforlig, der indgås her, skudt i sønk, ændret.

Det mindste, man kunne have gjort fra forligspartierne side, var, at når man behandlede det her forslag i Sundheds- og Omsorgsudvalget, så havde sendt dem til høring. Det har man heller ikke gjort.

Til det kan jeg også sige til Peter Martinussen og Socialdemokratiet, at som følge af det, der skete på Sundheds- og Omsorgsudvalgs mødet for et stykke tid siden, hvor Marlene Krogh fra SF blev præsenteret for, at et rødt stykke papir, som hun protesterede imod, var omfattet af tavshedspligten, agter vi at indgive en klage til Indenrigsministeriet for forvaltningsbrud.

Der er tidligere sager herinde, hvor man har forsøgt på det samme, og der er talt helt klart: Så længe et stykke papir har en status, som det papir havde, som blev omdelt i Sundheds- og Omsorgsudvalget, så er det et stykke offentligt stykke papir og er ikke omfattet af tavshedspligten, hvor man jo også senere i Økonomiudvalget måtte belære sundheds- og omsorgsborgmestren om, at et sådant papir ikke er omfattet af tavshedspligten.

Så er der den nok så meget omtalte demografi. Ja, vi kan da godt sige, og vi kan godt være enige om, at antallet af ældre er faldende i København. Men med de visitationsregler eller manglende på visitationsregler, vi har i dag, så er det en kendsgerning, at masser af mennesker i dag betjenes af døgnplejen i eget hjem.

Hvis vi havde visitationsregler a la dem, man har i Ballerup Kommune, skulle vi bruge omkring 200 plejehjemspladser mere end dem, vi har i dag. Kendsgerningen er den, at de manglende visitationsregler, vi har i dag, gør, at forvaltningen i og for sig kan sige til en person: Du er ikke plejehjemsberettiget, du er ikke dertil nok til en plejebolig. Og dermed kan personen ikke komme til at optræde på en venteliste.

Så jeg vil opfordre medlemmerne af Sundheds- og Omsorgsudvalget til at bede om at få visitationsreglerne for Københavns Kommune, bede om at få en sammenligning, som vi har gjort i SF, indhente visitationsregler fra andre kommuner til at drage en sammenligning mellem visita-

tionsreglerne, som de ser ud i København og f.eks. i Ballerup. Reglerne i Ballerup er, at en person, der ikke kan komme på gaden ved egen hjælp og har en vis alder, automatisk er plejehjemsberettiget.

Det kan ikke være rigtigt, at vi, selv i den meget lille gade, jeg bor i, som ikke består af mere end 10 numre, har døgnplejen i ruteafart flere gange om dagen, og det koster, det koster dyrt.

Så når man nu her siger, at man vil fremme døgnplejen, så er der den gode grund, at når man fremmer døgnplejen, så undgår man plejehjemsindlæggelser, og dermed har man en besparelse på plejehjem.

Så derfor, spørgsmålet om at have visitationsregler og det her med, at folk skal blive længst muligt i eget hjem, jeg synes, at borgmesteren – som jo åbenbart er gået, det er jo interessant, hvorfor han er gået, om han ikke gider høre på, hvad andre partier har at sige, hvilket i og for sig er meget betegnende for Peter Martinussen, han skyer ganske enkelt det fænomen, der hedder at komme i debat med andre partier, det holder han sig langt væk fra.

Det var jo også sådan, at da den her præsentation omkring lukningen af det her plejehjem skulle være der, så var det jo ikke borgmesteren, der kom. Nej, så sendte man en embedsmand, for dermed kunne man tørre det politiske problem af sig og senere i enetaler forklare, hvorfor plejehjemmet skulle lukkes.

På samme måde må jeg også sige, at det jo er interessant at se, at nu er det fjerde gang, man sælger udbygningen af psykiatrien på Amager. Lige siden HS-planen år 2000 er blevet vedtaget, har skiftende sundhedsborgmestre stået her og sagt: Vi bygger psykiatri på Amager, vi bygger psykiatri på Amager.

Det kan ikke komme som nogen overraskelse, at der i budgettet er afsat 80 mill. kr. til bygningen af psykiatri på Amager. Det har ligget i HS-planen de sidste 4 år. Lige siden diskussionen var om lukningen af psykiatrisk afdeling på Kommunehospitalet, ja, så lå planen der om psykiatrien på Amager.

Men jeg synes, det er godt gået af Peter Martinussen, at han i hvert fald i sin embedsperiode for anden gang sælger psykiatrien på Amager.

Så er der hele spørgsmålet om, hvad SF ikke vil være med til, og her blev der listet nogle ting op. Jeg synes, det er uværdigt af en sundhedsborgmester at citere fra det, der er selve hovedsagen, hovedkernen i budgettet. Det, man jo trækker ud, når man forhandler budgetter, er

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

der, hvor der er brudflader. Hvad er det, man skal forhandle til rette? Det er ikke selve budgettet. Det synes jeg i og for sig, at en socialdemokratisk borgmester skulle holde sig for god til. Men Peter Martinussen kender ingen grænser, når han skal gøre sig morsom på andres bekostning.

Mød os for pokker i en dialog og en debat omkring de her ting og lad være med kun at optræde her på talerstolen, men prøv også at møde almindelige mennesker ude omkring. Så kunne det være, at Peter Martinussen oplevede, hvad det vil sige.

Så det, jeg må sige, er så, at jeg godt vil gå videre i forbindelse med det her med plejehjemmene og til det forslag, der er stillet af SF om bygning af plejehjem i Kongens Enghavebydelen.

Hvorfør stiller vi nu forslag, samtidig med at der lukkes? Jo, det var så tydeligt, at det, der skete med forslaget om lukning af Dronning Ingrid Hjemmet, var, at dette plejehjem ikke var bydelens, det var et plejehjem med driftsoverenskomst.

Med de papirer, vi har set fra Kongens Enghave Bydel, ja, så har Kongens Enghave potentialet til i modsætning til resten af København at få nok ældre til deres eget plejehjem. Hovfor nu det? Jo, det er faktisk den bydel i København, der har flest potentielle plejehjemsbeboere. Det er der, vi har den største koncentration af de gamle pensionistboliger, som nu er ældreboliger. De vil i de kommende år have et kolossalt behov for plejehjemspladser. Man kunne sagtens ombygge Dronning Ingrid Hjemmet og bygge det her nye plejehjem, og så ville der stadig være mangle pladser.

Det er beskæmmende som sagt, at dette budgetforlig ender op med, at Socialdemokratiet går sammen med de borgerlige. Nuvel, jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at løbet er kørt. Men når man snakker om, at skaldede 100 mill. kr. skiller her, så vil alene, vil jeg skyde på, at når man når frem til årtusindskiftet her, så vil der være uudnyttede midler, som kan flyttes over. Så der kommer ikke nogen likviditetskrise frem til de forventelige 90 mill. kr.

Så det er egentlig noget sludder, når overborgmesteren siger sådan nogle ting. Det er rigtigt, strikte taget krone for krone kan man sige, man vil mangle disse penge, men der vil jo ikke blive brugt 80 mill. kr. eksempelvis til psykiatri i år 2000. Der vil heller ikke blive brugt 65 mill. kr. i år 2000 på skolerne. Man afsætter beløbene, men vi kan jo ikke engang nå at projektere skolerne i år 2000, ej heller projektere og bygge en psykiatrisk afdeling på Annager.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Så det vil sige, den finansforskydning, der vil være, de penge bliver jo ikke forbrugt år 2000. Sådan vil der være en lang række investeringer, som først senere kommer til udmøntning.

Eksempelvis så jeg her på sidste HS-møde, hvor der var en sag på til et tocifret millionbeløb, som havde været 4 år undervejs. Det var faktisk en af de første beslutninger, vi traf. Jeg husker den ikke i detaljer, men den er først blevet udmøntet nu. Så det siger noget om, at der er en lang række investeringer, som ikke lige falder nu og her, men senere kommer til udmøntning.

Så alt i alt, på sundheds- og omsorgsområdet et særligt budget. Det kommer igen til, som de tidligere ordførere for SF har sagt, at gå ud over de ældre.

Man kan komme og sige, at nu afsætter man flere midler til de ældre, men det følger jo ikke engang prismet, det følger jo ikke engang de almindelige pris- og lønfremskrivninger, det der sker her.

Så for pokker, det her er ikke et økonomisk problem, det er og bliver et ideologisk problem. Og det er særligt, at man går ind som socialdemokrat med en socialdemokratisk overborgmester og lægger så stærk vægt på at få udliciteret rengøringsområdet på hospitalerne, uden at de ansatte har en kinamands chance for at byde på opgaven.

Louise Frevert (O): Man forstår da godt, at folk valfarter ud af salen her. Nu kan man jo se, hvor få tilskuere der er tilbage, og efter at Peter Martinussen har været der, var afgangens jo endnu større.

Jeg har altid troet, at »S« stod for »saglighed« og »seriøsitet«, »smagfuldhed«, »smidighed«, »spændstighed«, det kan man selvfølgelig ikke sige helt kendetegner den person. Men jeg har opdaget, at det faktisk står for »smalsprothed« og »sort«. Det må rent faktisk være det, som er »S« i denne sammenhæng.

Jeg er også meget, meget skuffet over, at Peter Martinussen ikke er til stede her i salen, fordi hvordan kan man egentlig tillade sig at stå og svine en hel forsamling til og så bare gå ud og sidde og drikke kaffe?

Jeg forstår da godt, at vælgerne i København begynder at fravælge Socialdemokratiet. Det er da bare så rings, at man ikke er til stede, når man tillader sig at gebærde sig på den måde. Det er bare dårligt, og så er det sagt. Det er da spektakulært i hvert fald at være til stede i aften, det er da en positiv ting, at det publikum, der er tilbage, det er virkelig noget, der rykker.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Men under alle omstændigheder synes jeg, det er meget usagligt, og det må man jo også håbe, og det ved man jo, at Københavns borgere er jo faktisk intelligente, og de ved også udmærket godt, at man ikke bliver et bedre menneske, når man står og sviner andre til. Tværtimod siger det mere om den person, der gør det, end de personer, der bliver tiltalt. – Nå, det var ikke Peter Martinussen, der kom, nej, det var en anden socialdemokrat. Det var jo så ærgerligt. Men nu er han jo gået glip af alle de guldkorn, der er blevet sagt her.

Jeg kan også sige, at Peter Martinussen er jo heller ikke rigtig god til tidsregning, fordi rent faktisk så må tiden jo flyve af sted i selskab med Dansk Folkeparti. Faktisk har han kun opfattet tiden som 2 timer, i virkeligheden var vi sammen i 3 timer og 3 kvarter. Så man kan sige, at tiden flyver af sted i godt selskab.

Vi er selvfølgelig kedte af, at vi ikke har mulighed for at være med i budgetforløbet. Men så vil jeg nok sige, at med de partnere, man eventuelt var kommet sammen med, kan det måske godt være det samme.

Det er meget usagligt de ting, der er blevet sagt her fra talerstolen af Peter Martinussen.

Bl.a. er det fuldstændig hen i vejret og taget ud af den blå luft, at vi ikke vil være med til de gode initiativer med hjemmehjælpen.

Det er også fuldstændig hen i vejret at påstå, at der ikke er nogen ventelister. En lille smule venteliste, ja, men at der ikke er nogen venteliste, passer jo ikke. Det ved Peter Martinussen også udmærket godt, idet det er visitationen, det drøjer sig om, det er visitationens fortolkning, som gør, at der bliver sagt, at der ikke er nogen ventelister, og det har vi jo rent faktisk diskuteret gang på gang her.

Så jeg vil bare sige, det er sørgeligt, at man skal høre fra en borgmester i Københavns Kommune, at han virkelig står og lyver heroppefra. Jeg er flov på Socialdemokratiets vegne over at have sådan en borgmester, der er så usaglig.

Mikkel Warming (Ø): Når alting kommer til at handle om tal, tabeller og bundlinjer, så forsvinder virkeligheden pludselig. Når man går op, kun går op i, hvordan bundlinjen og tallene ser ud, så er det svært at forholde sig til virkeligheden. Så ender man, som vi er endt i år, med et stort nedskæringsbudget med serviceforringelser.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Når man laver politik med regneark som eneste målestok, og regnearkets magt slår igenem, så skjuler man sig bag disse anonyme tal, når man vilkårligt slynger et vilkårligt tal ud og siger, at 4 pct. kan vi spare på daginstitutionerne, det kan vi spare. Vi ved godt nok ikke hvornår, ikke hvorhenne, vi vil heller ikke sige, hvor det er, der er overforbrug, det lader vi nogle andre finde ud af.

Efter min opfattelse er det et fejlt politisk flertal, der gennemtvinger 4 pct.s besparelsen, eller forsøger på at gennemtvinge 4 pct.s besparelsen på daginstitutionerne i aften. Hvis man mener, den er så velargumenteret, så må det da for pokker være muligt at fortælle her fra talerstolen – jeg ved, at borgmester Winnie Larsen-Jensen kommer på senere – hvor det er der er overforbrug, hvad er det for nogle ting, som er overflødige i de københavnske daginstitutioner, når man mener, at der kan spares 4 pct., lige præcis 4 pct.

Vi synes som sagt, det er ganske kjonagtigt, som flertallet opfører sig, når det gælder disse nedskæringer.

Vi oplever også et grædekoneri over de aktioner, forældrene flot har gennemført de sidste par uger. Man brokker sig over, at de forærer politikken, at de personificerer den. Jeg er ikke uenig i, at det er en uting at personificere politik, det er faktisk noget skidt. Men ved sidste kommunvalg handlede valgkampen fra det store Socialdemokrati ikke om at sætte kryds ved Socialdemokratiet, liste A. Det handlede om at sætte kryds ved Jens Kramer, liste A. Man personificerer politikken selv, og så brokker man sig over, at andre også gør det. Det synes jeg ikke hænger sammen.

Personligt må jeg sige, at lige så stærkt, som jeg personligt tager ubetinget afstand fra at blande folks privatliv og familie ind i, hvad de laver som politikere, så tager jeg lige så ubetinget afstand fra det hykleri, det tæsedrengeri, jeg synes har præget nogle af reaktionerne på aktionerne fra forsældrenes side.

Tror man, det er for sjov, at folk aktionerer? Tror man, det ingen betydning har, hvad man vedtager herinde i et eller andet pustespil, som en budgetordfører sagde? Når man sparer på daginstitutionerne, når servicen bliver ringere, så har det konsekvenser for børnenes dagligdag. Det, man laver, har konsekvenser. Når man laver noget skidt, så bliver folk også sure.

En anden grund til, at børnefamilierne måske ikke er dem, som hyppigst flytter til og bosætter sig for altid i København, er måske den københavnske trafik. Den stiger i hvert fald kon-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

stant og danner store barrierer i byen med støj, møg og røgforurening. Trafikken er steget meget konstant de sidste par år, uden at det nødvendigvis har fået nogen til at gøre noget ved det, i hvert fald ikke borgmester Pind og borgmester Kramer.

I det budgetoplæg, der ligger her, uanset hvad borgmester Kramer måtte sige, så ligger der, at man vil lave flere planer. Denne gang er det selvfølgelig en handlingsplan, man vil lave for trafikafviklingen. Vi synes egentlig i Erhvervsministeren, der er rigeligt med planer. Vi vil overholde den Trafik- og Miljøplan, der er, som blev vedtaget i januar 1997, som siger, at trafikken ikke må stige. Det synes jeg, der er grund til at sætte ind på.

Vi synes ikke, der er grund til at lave flere handleplaner, flere planer for, hvordan man kan gøre et eller andet ved noget. Det, vi ved, er, at griber man ikke drastisk ind over for trafikken, så bryder den sammen i løbet af ganske få år, så vil de københavnske indfaldsveje, som i dag mildest talt er tæt befærdede, i løbet af meget få år ende i amerikanske tilstande med timelange og flere timer lange køer, for der er simpelt hen ikke plads til flere biler på det københavnske vejnet.

Vi ved også, at det eneste, der for alvor kan få trafikken til at falde, kan dæmpe trafikken, det er kørselsafgifter, bompenge, road pricing, tax, alle mulige forskellige forslag har været fremme i diverse debatter.

Det, vi oplever i budgetforliget, er, at man går ind i et EU-forsøg. Fint nok, det er vi sådant set med på, men kunne man dog ikke forberede sig på situationen omkring kørselsafgifter ved at skaffe den lovinjermel, som oftest bliver holdt op som argument for, hvorfor man ikke gør noget i København. Man siger, der er jo ikke lovgivning til det. Nej, men man beder sandedelig heller ikke om den. Hvorfor ikke gøre det og så bruge det EU-forsøg med road pricing, som man var i gang med og derfor vel har skrevet ind i budgetforliget, til at få udviklet nogle metoder, så man hurtigt kan komme i gang efter ganske få år?

På trafikområdet har vi en ganske skizofren borgmester, Søren Pind. Der var en interessant mand, der for ikke så længe siden, hvor om eftermiddagen holdt denne borgmester en sikkert udmærket tale, hvor der blev overrakt priser i forbindelse med kampagnen »København cykler til arbejde«.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Tidligere samme dag havde selv samme borgmesters yndlingslobbygruppe, Trafik Forum holdt pressemøde. Der var de tunge drenge i biletskermes klub virkelig samlet. Nu var det nok, nu måtte man til kamp mod disse onde, bilfjendske fundamentalister, som forpustede debatten.

Grundlaget for Trafik Forum slap ved et uheld ud til offentligheden, og det er interessant læsning. Man opregner en række mennesker, trafikforskere fra Handels højskolen, Det Økologiske Råd, Transportrådet, Center for Trafik- og Transportforskning, og disse mennesker er fundamentalister, fordi de advarer mod øget trafik og øget CO₂-udledning.

Disse mennesker skal mandsopdækkes af kampagner, som Trafik Forum skal sætte i værk. Disse mennesker skal lære, de skal besejres med de samme metoder, vi – står der i oplægget – brugte til at besejre unionsmodstanderne i 1993. Plus selvfølgelig de nyesse britiske og amerikanske kampagnemetoder.

Det er spændende læsning. Specielt synes jeg, at det afsnit, der har overskriften »Folkets kærlighed – bilens styrke« burde vække til eftertanke hos Socialdemokratiet, som igen har valgt at deponere sin trafikpolitik i Søren Pinds handskerum.

Når man ser på Trafik Forum i løvrigt, krævet om flere parkeringspladser i Indre By, så er det jo Magasins direktør, som får en metrostation lige ved siden af sit stormagasin, som vil have flere parkeringspladser. Det er Tivolis direktør, som har Hovedbanegården lige ved siden af, som vil have flere parkeringspladser. Kort sagt synes vi, det er noget usagligt sludder, de kommer med.

Og metoderne, man skal mandsopdække, de skal udråbes som fundamentalister. Det er en spændende demokratisk dialog, borgmesterens yndlingslobbygruppe nu vil sætte i gang på trafikområdet. Det er den trafikpolitik, som Socialdemokraterne har forlovet sig med i forbindelse med budgetforliget.

Regnearkets magt i politikudviklingen slår også igennem, når vi ser på boligområdet. Uden at skulle gentage alt for meget, hvad der er blevet sagt ved tidligere debatter herinde, så er det jo en kendsgerning, at når man snakker om at få en bæredygtig befolkning, så handler det grundlæggende om at skifte københavnerne ud og få nogle andre mennesker ind, nogle med nogle flere skattekrone.

Det fortsætter delvis med det budgetforlig, der ligger. Nu skal der bygges alment boliger. Det kunne da være spændende, synes vi, specielt når man siger, det skal være af høj arkitekto-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

nisk kvalitet. Jamen det lyder også godt. Så er der bare en lillebitte sætning, at forudsætningen er, at byggeriet udløjes efter regler, der sikrer en alsidig og bæredygtig beboersammensætning.

Se, denne alsidige og bæredygtige beboersammensætning handler om én ting, det ved vi fra utallige forsøgsanvisninger i det almene byggeri, det ved vi fra utallige debatter om byfornyelse, det handler om at få folk med penge ind.

Vi synes ikke, det er det, det almene byggeri skal bruges til. Vi kunne godt være positive over for at sætte gang i det, men med de forudsætninger vil vi ikke stemme for det, som det lige er i budgetforslaget.

Boligområdet i øvrigt bærer desværre ikke præg af, at man har lyttet til den konstruktive del af vores kritik, som vi er kommet med undervejs, nemlig at når man laver analyser, der viser, at København kunne tjene, jeg tror, det er 50 mill. kr., i rent provenu om året, hvis man fastholdt halvdelen af de mennesker, der flytter ud af byen, at man så dog gjorde sig den lille ulejlighed at regne efter, hvad disse mennesker ville koste i forhold til folkeskoler og daginstitutioner, eftersom det jo netop er børnefamilier, der i høj grad flytter ud af byen.

Det lille regnestykke skal med, før man har et reelt beslutningsgrundlag. Vi har stillet forslag om det i forbindelse med budgettet som ændringsforslag, som hensigtsklæring, og vi håber, man vil vedtage det, så man kan diskutere på reelt grundlag.

Hvis vi skal bryde regnearkets magt over den københavnske politik, så er det vigtigt at vide, at der er et alternativ til det sorte nedskæringsforlig, vi står med i dag, et alternativ, som tager udgangspunkt i, at København er en by, hvor vi skal tage udgangspunkt i de mennesker, der bor der, hvor vi laver byfornyelse, kvartersløft, boligpolitik for de mennesker, der bor der, ikke ved at skifte dem ud, men sætse på, at de mennesker skal få det bedre, få et arbejde, komme ud af de misbrugsproblemer, de måtte have, osv., en by, hvor vi sætter økologien i højsædet, når vi snakker om bæredygtighed, og det vil sige mindsker trafikken og fører politik for de ca. 75 pct. af københavnernes, der ikke har en bil.

Den by, København, en by for mennesker, det skaber vi, er vi efterhånden kommet til den konklusion, desværre nok i kamp mod Jens Kramer Mikkelsen og topsocialdemokraterne end med dem, og det synes vi er lidt trist.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Jens Kjær Christensen (Ø): Nu er der jo efterhånden slet ikke nogen tilbage i denne sal, og Lars Hutter er der. Det gør det jo meget lettere at sige nogle få velvalgte ord.

Louise Frevert, som før skosede Peter Martinussen for, at han ikke var til stede, er her heller ikke. Jeg kan oplyse, at jeg er sikker på, at Peter Martinussen efter den organiske eksplosion, som led heroppefra før, ikke er ude og drikke kaffe. Jeg er sikker på, at han er ude og tage sig et velfortjent bad, og det så han ganske sikkert også ud til at trænge til.

Louise Frevert var inde på at snakke om, at Socialdemokratiet, så kom der noget med spændstighed og solidaritet, jeg ved ikke, om hun sagde det. Jeg har nu mere indtryk af i denne situation, at Socialdemokratiet står for sadomasochisme: Man piner andre, men man piner selv, delig også sig selv.

Jeg har siddet og kigget på Socialdemokraterne her i aften, og jeg har også kigget på de borgerlige. Det har slået mig, hvor triste alle ser ud. Man burde vel være stolt, lykkelig, glad ... (*Johannes Nymark:* Ja). Endelig, men man skal sgu sige det, før der er en god skuespiller på scenen, Johannes Nymark.

Men der er selvfølgelig årsager til, at man ikke er særlig stolt og ikke særlig glad. Man er selvfølgelig blevet rystet over de reaktioner, dette forlig har fået. Jeg kan love én ting, at selv om de borgerlige og Socialdemokraterne senere her i aften desværre også stemmer en 4 pct.s besparelse igennem, så tror jeg nok, at forældrene og de andre pædagoger osv., der har været med i de her aktiviteter, på lidt længere sigt faktisk har vundet.

Det er næsten umuligt at forestille sig næste år en besparelse på daginstitutionsområdet. Det er dog ligetil at sige til de få tilhørere, der skulle have følelser omkring denne sag: Der er sket noget, desværre. Så skal vi lige igennem en søletur her på 4 pct. i et år, før der måske bliver lidt lys for enden af tunnelen.

Virkeligheden har været, og der er mange talere, der har været inde på det, at for første gang i mange år var der en reel mulighed for Socialdemokratiet for at vælge anderledes end det efterhånden automatiske valg til den borgerlige side. Det var der.

Derfor er det selvfølgelig meget deprimerende at høre på Peter Martinussen prøve at lægge røgsnor ud over situationen. Det var en reel mulighed faktisk. Men Socialdemokratiets ledelse havde valgt helt klart, at det ikke var den vej, man ville gå. Jeg kan i hvert fald uden at afsløre

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

noget særligt sige, at Enhedslisten har været til et møde, i øvrigt sammen med SF, hvor vi nåede at snakke lidt sammen, men mere blev det heller ikke til.

Vi sendte små telefaxer til Socialdemokratiet og sagde, at vi stadig væk ventede på at blive indkaldt til forhandling. Ingenting skete der. Et par timer før det blev offentliggjort at der var indgået budgetforlig, blev vi indkaldt af Socialdemokraterne efter dette voldsomme telefaxpres og fik meddelt det ene og det andet og måske osv. Vi har reelt slet ikke været i en forhandlings-situation, og det er selvfølgelig også fair nok, det må Socialdemokraterne jo selv om. Det er synd for københavnerne.

Men man skal ikke komme her bagefter og sige, at der ikke var en reel situation, og det ved Peter Martinussen jo også udmærket og Lars Engberg med, at hvis der er en reel situation, så handler det om forhandlingen, og så må jo overbevise hinanden om de præcise prioriteringer, man skal lave i forhold til et budgetforlig. Men det har man overhovedet ikke ønsket.

Nu kort til kulturen, fordi Morten Kabell har sådan set skøjtet hen over det meste af det, der er problemet ved det kommende års kulturbudget. Jeg skal ikke kommentere, at Dansk Folkeparti er de eneste i denne forsamling, der holder fast i, hvad de borgerlige faktisk har ment igennem alle årene.

Der er for 55 mill. kr.s nedskæringer på kulturbudgettet, en halvering af Folkeoplysningsudvalgets aktivitet, hvilket er fuldkommen lovstridigt i øvrigt, men det bekymrer selvfølgelig ikke Dansk Folkeparti. Men der holder man da trods alt fast i, at man har en eller anden fuldkommen tåbelig idé.

De andre borgerlige dækker sig ind under Socialdemokraterne, og Socialdemokraterne dækker sig ind under de borgerlige.

Jeg vil ikke snakke om idrætten, og at vi heldigvis nu efter lang tids tids pres får et nyt lokalt idrætshus på Indre Nørrebro, for der er ingen tvivl om, at det bliver på Indre Nørrebro.

Jeg vil heller ikke snakke om, at Gimle ude på Islands Brygge, som jo er lukningsstruet, ikke har fået et ord med på vejen i det her budgetforlig. Det kunne jeg egentlig godt tænke mig at spørge Socialdemokraterne om: Er det, fordi de har glemt det, ikke tænkt på det, eller er det, fordi de har helt andre ideer til, hvordan man sikrer, at der stadig væk er et medborgerhus ude på Islands Brygge? Det er dog et konkret spørgsmål.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

At Socialdemokratiet fravælger de svage områder, lad mig tage eksemplet som lokalradioer, en halvering af budgettet fra 600.000 kr. til 300.000 kr. om året. Man kan grine ad det og synes, det er ingenting, men i den verden er det altså ganske betydelige midler i forhold til at ytre sig og have demokrati.

At Socialdemokratiet heller ikke ønsker, at de små kvalitetsbiografer skal have det nødvendige tilskud for også at kunne matche op imod de almindelige kommercielle biografers almindelige drift efter at tjene penge og ikke bare kvaliteten, ja, det svæver stadig væk i vinden, hvorfor man gør det.

Men nu kommer det spørgsmål, jeg egentlig vil stille, og som måske kan gøre en socialdemokrat til millionær på en aften. Det er: Hvorfor vil Socialdemokraterne ikke give tilskud til Kulturfabrikken mere? Der er nu gået flere måneder, vi har politisk diskuteret det her i udvalget under første behandling. Det er blevet diskuteret ved konferencer, det er blevet diskuteret i møderne. Der er ikke noget svar.

Socialdemokraterne siger stadig væk: Vi vil ikke lukke Kulturfabrikken. Men hvorfor vil man så ikke give noget tilskud til den, da det som bekendt udgør 60 pct. af driften? Er man pludselig blevet ligeglad med de bildende kunstneres vilkår? Det mener jeg ikke er i harmoni med Socialdemokratiets politik i hvert fald inde i Folketinget.

Men jeg vil godt have chancen for at få et svar, jeg tror, der er mange, der gerne vil have det svar: Hvorfor bliver Kulturfabrikkens tilskud på 2½ mill. kr. fjernet? Hvorfor har Socialdemokraterne ikke i forhandlingerne over for de borgerlige partier bragt op, at det var et must? Hvorfor?

Som rosinen i pølseenden: Hvad synes Socialdemokraterne om den hensigtsforklaring, som er foreslået af Enhedslisten og SF, hvad angår Kulturfabrikken? Det vil dog være rimeligt også at få svar på det. Det er den hensigtsforklaring, der går ud på, at hvis man kan finde midler inden for Kultur- og Fritidsudvalgets budgetramme, så er det i orden, at man bevilger penge til Kulturfabrikken.

Det er sidste chance for at få et fornuftigt svar, og det er, synes jeg, lidt vigtigt, at man gør det, for man nu er ved at lukke en institution, som har en meget, meget stor betydning ikke bare for billedkunstnere her i byen. Det er sidste chance for at give en fornuftig forklaring på det.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Borgmester **Winnie Larsen-Jensen**: SF's og Enhedslistens taler her i aften hænger ikke sammen, når det kommer til den virkelige verden. Det er måske også derfor, at Mikkel Warming begynder at brokke sig over, at der er nogle, der har læst på lokalet og læst på de tal, som Enhedslisten og SF har hertet frem.

Mikkel Warming sagde, at når alt kommer til alt, så kommer det hele til at handle om tal og bundlinjer, og nu må vi tale noget mere politik. Ikke desto mindre så er tal og bundlinjer en del af argumentationen her. Jens Johansen sagde f.eks. i sin tale tidligere på aftenen, at vi gik til forhandlinger på 396 mill. kr. Og det er ganske rigtigt, og det papir er vi også nøgle, der har fået, også i det, der hedder 2. udgave, hvor det blev korrigeret for et par småfejl. Der så vi jo godt, hvad det var for nogle prioriteringer.

Derfor skurrer det også i mine ører, når både Morten Kabell og Hellen Hedemann og Marie Jeppesen siger: Vi har slet ikke lyst til at være med i det forlig, fordi det sælger de svage. De svage, hvem er så det? Er det samtlige børnefamilier, uanset hvilke vilkår de har i denne sammenhæng? Er de svage ikke nogle børnefamilier, som har det vanskeligt? Er de svage ikke de handicappede børn, som ikke kan få en daginstitutionspads, fordi de ikke kan rummes i en almindelig institution, og der skal ganske meget mere til?

De svage i øvrigt, Hellen Hedemann, og henholdsvis en forhenstående institution på Gammel Kongevej og en i Absalonsgade. Hvor er det dog ynkeligt at høre, at de børn, som Hellen Hedemann forestiller sig er de handicappede børn, kan gå ind i en institution, som er nedlagt, fordi den ganske enkelt ikke var bygningsmæssigt god nok, eller fordi der er et par tomme pladser i en institution i Absalonsgade.

Bruger Hellen Hedemann overhovedet ingen kræfter på at sætte sig ind i, hvad det er, vi taler om, når vi taler om handicappede børn? Det er børn med autisme, børn med hjælpemidler, hvor der skal lifte og skinner, der skal fysioterapi, der skal ergoterapi, der skal være plads til alle mulige hjælpemidler. Der skulle også meget gerne, hvis vi skulle gøre det rigtig flot, være et varmtvandsbassin.

Skal det ligge i Absalonsgade eller på 1. sal på Gammel Kongevej? Nej, nu må vi altså styre os. Lad dog være med at blande tingene sammen eller sæt jer ind i, hvad det handler om.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Jeg vil også sige, jamen hvis de svage udelukkende er daginstitutionsførelserne over en bred kam, så må jeg sige, så definerer vi de svage væsentligt forskelligt, og det er måske også det, der er udtryk for noget af den debat, som er her.

Som sagt for at vende tilbage til Jens Johansen, vi gik til forhandlinger med et papir på 396 mill. kr. Det er ganske rigtigt, jeg står med det her foran mig. Der er afsat nul kroner til handlingsinstitutioner. Der ligger i forliget nu plus 10 ud over de 10, som Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget selv havde. Det vil sige, at vi kan bygge op til, at der er pladsgaranti for alle børn fra 1-års-alderen, uanset om de er handicappede eller de er raske. Det manglede da bare, det sagde Hellen Hedemann også, men hun og hendes parti valgte ikke at afsætte penge til det.

De valgte at afsætte 30 mill. kr. til pladsgaranti på daginstitutionsområdet, ikke en krone til drift. Det får man jo ikke meget ud af, og derfor har forligspartierne også afsat penge både til drift og til anlæg, i alt næsten 104 mill. kr., 103,8 mill. kr., eller hvor meget det er, når man regner det sammen. For der skal naturligvis både drift og anlæg til at drive daginstitutioner.

Så dem, som man kalder for de svage i SF's og Enhedslistens tankegang, nemlig de forældre, som har en plads i en daginstitution, skal vi have færre af eller i hvert fald ikke mange flere end det, vi har på nuværende tidspunkt. Vi ville lande i en situation, hvis SF og Enhedslistens prioritering gik igennem, som hed, at børnene ville være op imod 14 eller 15 måneder, før de fik en daginstitutionspads. Det tror jeg ville være med til at jage børneforældre ud af byen.

Det, som forligspartierne har lagt op til, er, at vi kan komme en større gruppe forældre i møde, både dem, der gerne vil have en daginstitutionspads fra 1-års-alderen, men også dem, der gerne vil have en daginstitutionspads eller en pasningsmulighed efter barselslovens ophør.

Det er en prioritering, som vi har i Socialdemokratiet, og som vi vedstår os, og som forligspartierne er gået sammen om, at den vil vi gerne virkeliggøre, nemlig for f.eks. de studerende, selvstændige erhvervsdrivende, de enlige mødre, det er de typer, jeg oftest har mødt, de kan simpelt hen ikke finde ud af at gå på barselsorlov i et halvt år ekstra, bare fordi vi ikke har en plads. De har brug for en anden løsning.

Det var i øvrigt en løsning, vi fjernede sidste år, da vi fjernede tilskuddet til det, vi kaldte for forsøgsdagpleje, som vi nu kalder for hjemmedagpleje. Der lod vi ventelisteførelserne betale for at fastholde pladsgarantien fra 1-års-alderen og fastholde normeringerne på daginstitutioner.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

nerne på nær 2 promille, som blev udlagt bestemt af kommunen som en begrænsning i åbningstiden på institutioner, der havde ud over 50 timer.

Dertil vil jeg nemlig også godt sige, flere har været inde på, hvordan dialogen med forældrene har været, og hvem tager forældrene alvorligt, at det mener jeg bestemt, man kan sætte spørgsmålstegn ved. Forældrene har nemlig udtalt sig til en undersøgelse, som er finansieret af BUPL, LFS, PMF, de faglige organisationer på daginstitutionsområdet, de har købt og betalt en undersøgelse, som er foregået i juni måned i år, efter at Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget havde udmeldt ved hjælp af Forældreorientering, en 3 siders orientering, som blev udsendt til samtlige daginstitutionsforældre og ventelisteforældre i Københavns Kommune: Det her er det, vi afleverer til Økonomiudvalget. Værsgo at gå i gang og takk jer om, man kan gøre sådan, man kan gøre sådan, man kan gøre sådan. Men der bliver det meldt ud til samtlige forældre, som har børn, uanset om de er i daginstitution, eller de er på venteliste, det her er virkeligheden.

Det afstedkommer så en undersøgelse som sagt betalt af de faglige organisationer, og man kan læse meget, som man kan lide, og meget, man ikke kan lide, i den undersøgelse. Men én ting kan man i hvert fald ikke manipulere sig ud af, som der er så mange andre manipulationer i konklusionerne, det er de tal, der står tilbage.

Når man spørger forældrene, og det er som sagt samtlige forældre, som er blevet tilbudt at svare, de er blevet udleveret i daginstitutionerne af personalet, så vidt jeg kan forstå på rapporten, så svarer forældrene, hvis det virkelig skal være, og der ved de alle sammen, for de har fået udsendt den her pjeces Forældreorientering: Hvis det virkelig skal være, hvem skal så beslutte besparelsen? Det vil vi helst selv, siger forældrene.

Skal vi ikke tage det alvorligt? Der er nogle, der står her og siger, det er ansvarsforflygtigelse, at vi ikke vil tage alvorligt, hvad forældrene siger. Så siger forældrene faktisk også i en undersøgelse, som ingen vel kan tillade sig at mistænke, bortset som sagt fra nogle yderst tendentiøse konklusioner, men det må så stå for rapportens egen regning, tallene kan man vel ikke manipulere med, at 79 pct. siger: Nej, så vil vi hellere selv.

Det var nemlig også refleksionen, da vi sparede 2 promille sidste år. Det var ikke alle, der syntes, at det var genialt, der blev sparet på åbningstiden, for det gik nemlig udelukkende ud over personalet, altså personalelallet. Der var flere, der også på det tidspunkt sagde: Hvorfor kan vi ikke selv?

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Og selvfølgelig kan man selv, og i øvrigt vil jeg også gerne sige, det er ikke forældrebestyrelserne, der skal forfatte de her besparelser. Forældrebestyrelserne skal høres, og hvis de ikke ønsker at blive hørt, så kan de bare lade være. Så er det lederens ansvar, ligesom det er lederens ansvar alle mulige andre steder at forstå det her.

Det skal selvfølgelig gennemarbejdes, eventuelt sammen med medarbejdere fra den øvrige del af Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen, for, hvordan skal det her gøres.

Jeg skal i den sammenhæng også sige, at det er nogle imponerende tal, man har fået på sin mail og i sin postkasse, tal, som langt overskrider, hvad 4 pct. dækker over. Der står meget fint i Forældreorientering, hvad betyder det, hvis man tager f.eks. et antal lukkedage, hvor stor en procentdel af budgettet har vi så fåt i, hvad betyder det?

Jeg har fået tonsvis af breve, hvor man har lagt samtlige, man kan enten gøre sådan, enten gøre sådan, enten gøre sådan. Så skriver forældrene, jamen de vil både tage mad og koloni, og de vil holde ferie, og de vil fyre personale, nej, fyre personale er der næsten ingen forældre, der forholder sig til, og de vil tage alt, hvad der overhovedet findes, og vi skal komme slæbende med det hele.

Jamen det var jo ikke 10-15 pct., der skulle spares. Der er et oplæg til, at man kan sammenligne det på en eller anden måde. Der kan man selvfølgelig godt sige, at der har dialogen måske ikke været god nok, siden at man kan misinformere en flok forældre så meget.

Jeg må også sige, at jeg synes, at KFO har været larmende tavse, siden de var til møde om budget 2000. De er så kommet op på mærkerne og er blevet en anelse mere aktive her inden for de sidste 14 dage - 3 uger, men det er ikke i min postbunke eller Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningens postbunke, der har ligget henvendelser fra KFO i denne sammenhæng.

Så vil jeg gerne komme med et par øvrige bemærkninger også netop til dette budget. Det er meget længe siden, jeg har været med til at vedtage et budget, hvor der var så mange frie midler at være med til at disponere, at man virkelig har været i stand til at vælge. Det har Enhedslisten og SF også gjort. De har valgt, at pladsgaranti bruger vi ikke her, det må forældrene selv klare, de må selv sørge for at passe deres børn, indtil de er 14-15 måneder. Det synes jeg ikke er rimeligt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Jeg synes heller ikke, det havde været rimeligt, som Enhedslisten og SF lægger op til: Ikke nogen nye skoler. Jeg synes, skolerne har været på dagsordenen i denne sag den ene gang efter den anden. Det har man ikke ønsket, det har man ikke magtet at finde penge til.

Jeg er faktisk både stolt og glad over, at Københavns Kommune nu med starten på det nye århundrede bygger nye skoler. Det gjorde vi også for 100 år siden, vi kan gå rundt og se på bygningerne, og der trænger virkelig til en fornyelse i folkeskolen hvad angår indhold, men også hvad angår bygninger. Så jeg er meget, meget stolt af, at der er blevet afsat penge også til bygninger, som kan tage højde for den pædagogik, som hører det nye årtusinde til.

Derfor har jeg heller ikke nogen indvendinger imod, at man sætter forseg med samordning i gang. Vi skylder vel vores børn at give dem en helhed i hverdagen, en helhed, hvor de voksne mennesker, som er sammen med dem, har et fællesskab, som gør, at vores børn oplever, at de voksne mennesker betragter børnene som det hele menneske, de er.

Jeg ved ikke, hvis man spørger børneforældre, hvem af de voksne ens børn omgås, man taler mest med, om det er fritidshjemspersonalet, eller det er skolelæreren. Når man kommer som småbørnsforælder og afleverer sine børn på skolen om morgenen, så er det jo sjældent, at lærerne sidder der en halv times tid før og har tid til at snakke. De fleste kommer nok der et par minutter i otte og afleverer børnene, og så ringer klokken, og så skal vi se at komme i gang, så kan vi ikke lege forældrekonsultation om morgenen.

De fleste forældre vil så være på arbejde, når børnene har fri klokken halv tolv og skal over i fritidshjemmet. Der hvor man har tid til at tale om sine børns hverdag, er om eftermiddagen, når man kommer og henter dem i fritidshjemmet.

Jeg synes, det er en rigtig tankegang og en rigtig idé, at det personale skal have et større fællesskab i hverdagen, og det er det, samtænkningen for mig går ud på, det er det, der er ideen i samtænkningen. Og jeg synes, det er spændende, at vi har fået taget hul på den debat, samtidig med at vi også bygger 2 nye skoler.

Så har jeg også et par bemærkninger om ældrehjemmeplejen.

Jeg synes også, det er bemærkelsesværdigt, at man er mere optaget af bygninger end af personale ude i de ældre hjem. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at jeg har brugt en meget stor del af mit politiske virke her til at bakke med hjemmeplejen. Jeg synes, den omstillingsplan,

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

der er lagt op til, har nogle meget spændende perspektiver, og der skal gøres en indsats for at få hjemmeplejen til at blive endnu bedre.

Jeg ved ikke, hvad det er for et valg, hvis man vil fæstholde de mange bygninger, hvor, som Peter Martinussen så malende beskrev det, det eneste rindende vand, der er på værelset, er en håndvask, og bad og toilet foregår hente på gangen.

Det er ikke en fremtid, vi ønsker at byde vores kommende ældre. Derfor er vi nødt til at sikre, at den udgående hjemmepleje er i stand til at matche de ældres forventninger og vi er i stand til at lave den aflastning, som skal laves. Men vi bliver også nødt til at forny bygningsmassen. Vi kan ikke forvente, at fremtidens ældre vil finde sig i 8, 10, 12 m² og ikke eget bad og toilet.

Denne forsamling har ganske vist på et tidligere tidspunkt truffet beslutning om, at vi bygger kun 2-værelses osv., og vi skal derudaf, men da det så kom til stykket, og der blev sat havne på, så svigtede modet åbenbart, og det synes jeg i og for sig var ærgerligt.

Jeg synes ikke, det klæder nogen at sige, at vi ville ikke være med i det forlig, fordi det svigter de svage, som skal have den hjemmehjælp i deres eget hjem, så man har det reelle valg, for det, der jo netop var konklusionen, da vi lavede en undersøgelse med Socialforskningsinstituttet, var: Hvor længe vil du gerne være i dit eget hjem, eller vil du hellere på plejehjem?

Der var det meget markant fra de ældre: Hvis jeg kan have tiltro til, at jeg får den nødvendige hjælp, så vil jeg helst blive hjemme. Der tror jeg ikke, at de ældre løj dengang. Jeg tror rent faktisk, det er rigtigt, jeg skal have tillid til, at jeg kan få den nødvendige hjælp. Den nødvendige hjælp i hjemmeplejen er ikke afsat i Enhedslistens og SF's budget.

Så vil jeg lige vende tilbage, det glemte jeg nemlig før, til Hellen Hedemann. Hun undrede sig over, hvorfor vi ikke tidligere havde afsat flere penge til de handicappede børn. Jo, der var engang, hvor vi var budgetkæreste med SF, Socialdemokratiet herinde. Der vedtog vi en hensigtsrklæring om, at vi skulle have en institution for de meget handicappede børn. Det var den, vi var ude og indvi sidste år ude på Østre Gasværks-grunden, hvor vi fik en døgninstitution for en gruppe meget handicappede børn.

Vi har også truffet en enkelt beslutning lige omkring der, hvor Hellen Hedemann kom ind i Borgerrepræsentationen, om at bygge den institution ude på Rymarksvej, som hedder De Fire Birke. Men der var heller ikke dengang noget massivt krav, for ikke at sige der var ikke noget

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

krav fra SF, dengang SF og Socialdemokratiet indgik budgetforlig, om, at nu må vi ligestille de her børn med de raske børn.

Det er der blevet sat punktum for nu. Nu skal handicappede og raske børn have de samme muligheder, et tilbud om en relevant daginstitutionsplass, når barnet bliver 1 år, og meget gerne tidligere. Derfor skal der også være den mellem løsning, som ligger i forliget med mulighed for privat pasning, fra barnet er et halvt år. Det er et relevant krav for en moderne børnefamilie, at man selv kan vælge, hvornår man vender tilbage til sit arbejde eller sit studium efter endt barselslov.

Borgmester Per Bregengaard: I sin tale sagde Jens Kramer Mikkelsen, at udviklingen er vendt, og det vil jeg sådan set give ham ret i, hvis man ser på kroner og øre. Men udviklingen er ikke vendt, hvis man ser på børnenes vilkår.

Jeg tror, det er det, der har affødt så store protester. Der er ikke længere tale om en nødsituation eller en nærprioritering. Der er tale om en regulær nedprioritering af børnene og deres vilkår. Det er rigtigt i Socialdemokratiets og venstrefløjens syn på budgettet, at vi lægger et bestemt kvalitetsminimum ind på daginstitutionerne, og derfor er vi imod den her 4 pct. s besparelse.

Jeg tror også, der er noget andet, der har gjort forældrene rasende. Det er, at man løber fra sit politiske ansvar for at placere nedskæringerne. Winnie Larsen-Jensen tager det op og siger, at det er et valg, det er politikerne, der bestemmer, og så bestyrelserne ude i institutionerne. Sådan et valg behøver ikke at eksistere.

Jeg mener, det er rimeligt, at politikerne melder nedskæringer ud, hvis man ønsker at lave nedskæringer, og så sige: Vi mener, man skal gøre det sådan og sådan og sådan, og vi mener, det er forsvarligt, at ungerne skal have deres egen mad med, når de går i vuggestue, selv om jeg gad nok vide, hvad Jens Kramer Mikkelsen vil putte i den der madkasse til den mindste.

Men det er da ærligt at gøre det på den måde, og man behøver ikke at have vandzætte skotter imellem de enkelte budgetposter. Hvis de mener, det er en tåbelig fordeling, politikerne har lavet, så kan de omfordele ude i institutionerne, men man kan fastholde det politiske ansvar herinde og sige: Jamen hvis I ikke er tilfredse, så er det fordi vi skal kritiseres, men man kan som sagt flytte rundt på tingene.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Der har været talt meget om 4 pct.-eren. Men Winnie Larsen-Jensen er jo også inde på andre besparelser, nemlig ved at man lukker fritidshjemmene om morgenen og overflytter lukningen til skolerens ansvar. Winnie Larsen-Jensen står så og indskrænkter det i sådan et eller andet lækridssedt og siger, men det er den store samfærkning, og børnene er tjent med, at de møder på, vil jeg tro, typisk fritidshjemmet på skolen om morgenen, hvorefter de går i skole, hvorefter de f.eks. går ind på en af de institutioner, som er integreret under Winnie Larsen-Jensen på fritidshjemmet der.

Er det den store samfærkning, er det det store fremskridt, at ungerne skal være 3 forskellige steder på en dag? Det mener jeg ikke, det er. Jeg mener, det er fint, man har skoler, man har fritidshjem. De to institutioner, skole og fritidshjem, skal ikke vende ryggen mod hinanden, de skal samarbejde på forskellige leder. Men jeg synes omvendt, det er vigtigt, at der er et miljøskift.

Men man skal ikke sælge det her første trin i SFO-udviklingen som et gevaldigt fremskridt. Det er en forringelse af børnenes vilkår, som man gør, der betyder, at mange af dem skal være på 2 forskellige fritidshjem i løbet af en dag. Jeg synes ikke det er særlig ærligt, at man ikke går op og siger det her.

Problemet ved morgenlukninger er måske endnu værre. Det er, at man dermed fjerner grundlaget for heltdsstillinger på de fleste fritidshjem, og det betyder, at området ikke bliver særligt attraktivt for pædagogerne at være på. Det kan være synd for pædagogerne, men det er endnu mere synd for børnene, fordi man får svært ved at få fat i den kvalificerede arbejdskraft. Det er ikke attraktivt for langt, langt de fleste at have et deltidsarbejde, der ligger om eftermiddagen. Det ville være anderledes, hvis det lå om morgenen, om formiddagen, som vi f.eks. ser det med børnehaveklasselærerne.

Det betyder, at man risikerer, at fritidshjemmene bliver en gennemgangslejr, og det ødelægger institutionerne, det ødelægger meget mere end den der besparelse, man laver om morgenen.

På samme måde kan der være den der 4 pct.s besparelse. Det giver en nedadgående spiral, hvor folk flygter fra den ene institution til den anden, og der er jo ikke det store overskud af pædagoger i dag. Så man bevæger sig meget mere på institutionerne.

Winnie Larsen-Jensen har jo selv skildret bl.a., hvordan lokalcentrene jo har måttet holde for med de her 2 pct.s besparelser gennem masser af år. Jeg mener, at den her nedadgående spiral jo netop har gjort sig gældende på lokalcentrene, hvor ifølge næstformanden for socialrådgiverne i København den gennemsnitlige ansættelsestid nu er nede på 8 måneder.

Men hvad foregår der ikke af spild af ressourcer, genlæsning af sager, klienter der kommer, der skal fortælle deres historie for 5. gang, når personalet cirkulerer på den måde? Det er derfor vi ser det ene lokalcenter efter det andet bryde sammen.

Og det her show skulle vi da nødig have gentaget på skoler, fritidshjem, børnehaver og vuggestuer. Men det er det, man løber ind i, det er den vej, vi går, hvis vi stadig væk forringer vilkårene.

Det er rigtigt, at Enhedslisten og SF havde nogle andre prioriteringer på skoleområdet og fritidshjemsområdet. Vi ville have fjernet morgenlukningen. Vi ville også have nogle flere vikarressourcer, og det er mindre beløb, det drejer sig om.

Men det forholder sig jo sådan i dag, at vikarbehovet kun bliver dækket for halvdelens vedkommende med vikarer. I den resterende halvdel af timerne må man sende ungerne hjem. Det sker i mindre omfang, men det sker især for de store elever. Der må man tage støttetimer fra de svageste børn i skolerne og så sige: Jamen I kan ikke få jeres støttetimer i dag, vi bliver nødt til at bruge dem som vikartimer. Eller vi må sætte lærere til at undervise 2 klasser på én gang, hvilket ikke kan lade sig gøre. Det er ødelæggende for undervisningen i begge klasser, at de i-
gesom skal have sådan et tilsyn.

Det er ikke spændende, men Winnie Larsen-Jensen har altså ikke meget forstand på U- og U-området – Winnie Larsen-Jensen, hører De efter nu – Peter Martinussen har rullet sig ud, og han har jo heller ikke forstand på det ... (*Lars Hutter*: Hvor er skolelæreren henne?). Jamen skolelæreren er her, men Peter Martinussen har forladt de her sale.

Jeg vil sige så meget, det er mest til Peter Martinussen, at udvalgets prioriteringer er ikke borgmesterens prioriteringer alene. Det er udvalgets samlede prioriteringer, der står i ønskelisten. Det har vi været fælles om og er nået frem til enighed om.

Det er meget sjovt, fordi Peter Martinussen stiller sig op her og siger: Jamen prøv at se på Enhedslisten. Først prioriterer de deres borgmesterpost, det er den, der skal have alle kronerne. Men hvis man ser på budgetforliget, så er der jo mange flere kroner til U- og U-området end det,

som Enhedslisten og SF har prioriteret. Altså budgetforliget giver meget mere til min borgmesterpost, end vi selv havde stillet krav om.

Det hænger sammen med, at man fremrykker en masse investeringer. Det er udmærket. Det var ikke vores prioriteringer over for de andre krav. Men det hænger måske sammen med, at de socialdemokratiske forhandlere ikke har forstået et suk, og det er både Winnie Larsen-Jensen og Peter Martinussen. De tror, at de ved at fremrykke investeringerne har fået vedtaget 2 skoler. Jamen herregud. De 2 skoler de lå inden for budgetrammerne, som udvalget havde.

Jeg ved godt, Socialdemokratiet i udvalget havde taget forbehold over for, at der skulle anlægges 2 skoler, men der er penge til dem inden for den budgetramme, det er. Det er som om Peter Martinussen og Winnie Larsen-Jensen tror, at når man beslutter at bygge 2 skoler, så sker det til næste år. Der sker det altså ikke, fordi så hurtigt går tingene ikke. Der er arkitektkonkurrence og projektering osv.

I virkeligheden er det ikke særlig mange penge, man kommer til at brænde af på de der 2 områder næste år. Men det er klart, at næste år igen og næste år igen ligger det, og det ligger i de planer, som udvalget har arbejdet med.

Så der er altså ikke meget at prale med på skoleområdet, andet end at Socialdemokratiet, og det er jeg da glad for, endelig er kommet med på at fjerne deres forbehold over for at bygge 2 skoler.

Så der er meget, Peter Martinussen og Winnie Larsen-Jensen ikke har tjek på. De prøver i-
gesom at blæse tingene op, men i virkeligheden forstår de måske ikke meget af de her ting, og måske bygger hele budgetforliget på ulykkelige fejltagelser omkring behov, som man fremtryl-
ler, som måske ikke er så presserende, som de tror, de er.

Det er jo lidt spændende, hvordan den her aften går. 4 pct.s besparelsen har været i centrum, der er måske også andre ting, hvor afstemningen kan vise, at budgetforliget ikke holder. Det gør det måske.

Men jeg synes absolut ikke, protestaktionerne har været forgæves. Jeg mener virkelig, de har gjort nytte. Jens Kramer Mikkelsen siger også, at de gør indtryk. De har skabt et pres udefra, man er nervøs for stemmerne ved næste valg osv. Måske vi er nået til en smertegrænse for forringelserne på børneområdet, og hvis de tager ved lære af det, så har man taget det rigtige skridt.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Man må sige, at det ene aspekt er presset udefra. Det andet aspekt, som tyder på, at man har nået smertegrænsen, er selvfølgelig problemerne i Den Socialdemokratiske Gruppe, som jo kræver ved det her.

Jeg håber selvfølgelig på, at der sker forandringer i aften, men jeg håber navnlig, at den her situation omkring budgettet bliver anderledes næste år, at man kan få et samarbejde med venstrefløjens i stedet for at kløne sig op ad den borgerlige fløj.

Det er ikke, fordi Socialdemokratiet har ligget under for et stort pres fra den borgerlige fløj, for jeg har set Socialdemokratiets oplæg til budgettet, det ligner meget godt det budgetforlig, der er der. Men jeg synes, Socialdemokratiet skal tænke på, om de i virkeligheden har rykket deres parti for meget til højre, om det ikke var en idé at se til venstre, hvis man skal kunne se sig selv og borgerne i byen i øjnene.

Bente Møller (Ø): Nu er jeg frygtelig ked af, at Peter Martinussen er gået, fordi jeg havde besluttet mig for, at jeg slet ikke ville på talerstolen i aften, og så var det sådan set hans indlæg, der fik mig til at ændre mening.

Forði Peter Martinussen snakkede jo meget om, hvad det var, SF og Enhedslisten ikke ville. Vi ville ikke sikre hospiceophold, vi ville ikke sikre forbedringer for personalet i hjemmeplejens osv. En lang remse af ting, der heller ikke står i det budgetforlig, der formentlig bliver vedtaget senere i aften. Det står nemlig alt sammen i det basisbudgetforslag, der blev oversendt fra Sundheds- og Omsorgsudvalget til Økonomiudvalget, og som vi alle sammen fik ud som en del af de 3 tykke grønne bøger. Så det vil vi da lige så meget, som forligspartierne vil.

Peter Martinussen tillod sig også at tage os til indtægt for ikke at ville lukke nogen som helst plejehjem. Det er noget sludder. Det har vi aldrig sagt at vi ikke vil. Vi har sagt, at hvis nogen kan forzælle os, hvor mange pladser der skal være, for at BR's egen vedtagelse om, at det er den ældre, der visiterer sig selv til plejehjem, kan opfyldes, så vil vi gerne være med til at skære ned, til vi når det antal. Så det er sådan lidt at gå over målet.

Det, der i vores budgetudspil hed plejegaranti, var ikke forhåndsmærket som penge, der skulle bruges til bevarelse af plejehjem. Det kunne lige så godt være penge, der skulle bruges i hjemmeplejens. Det var vores oplæg, som jo skulle holde sig inden for budgetrammen, men vi kunne se, der kunne blive af penge at lege med.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Så havde vi jo troet, vi skulle komme i forhandlinger, hvor vi så sammen kunne have fundet ud af, hvilke kroner der skulle have været placeret hvor. Så det her med at påstå alt det, vi ikke vil, når man godt ved, det ikke er rigtigt, fordi det ved jeg jo, at Peter godt ved, det synes jeg er noget sludder.

Så har jeg lyst til at sige noget til formanden for Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget om, hvem der er de svageste. Det kan jo være en lang diskussion. Jeg plejer jo at sige som princip, at jeg ikke kalder nogen mennesker svage, og det var, fordi jeg meget tidligt som nyuddannet socialrådgiver fik en lektie.

Jeg var ude og holde foredrag for pensionisterne i den der faglige klub ude på B&W, og der snakkede jeg med mit store, bankende socialrådgiverherte om svage. Så var der en gammel smed midt i 80'erne, der stak labben i vejret, og så sagde han: »Jeg vil fandeme ikke finde mig i, du kalder mig svag.« Der røg en fnke af paunden, men det var et ordret citat. »Jeg har været en stor, stærk smed, der har bygget mange skibe, hamret flere bolte, end du nogen sinde kommer til i dit liv, bette pige, så bare fordi jeg ikke længere kan tørre mig selv bagi, vil jeg ikke kaldes svag.«

Siden har jeg været meget forsigtig med at bruge det ord, fordi jeg tror, vi alle sammen er svage og stærke på skift.

Men hvis man skal snakke om nogle af dem, nogle godt vil benævne som svage, så vil jeg sige, jeg bliver konfronteret med utroligt mange af dem. Folk jeg ikke kender, folk jeg aldrig har set, som føler sig afmægtige, og så når de ikke synes, de kan få svar nogen andre steder, så lægger de den der bog, hvor der er liste med navne og adresser og telefonnumre på de 55 borgerrepræsentanter, og så kigger de ned, og så er der én socialrådgiver mellem de 55, og så tænker de:

Hende må vi ringe til. Nogle gange synes jeg, det er lidt for meget, men som regel prøver jeg at behandle folk pænt og give dem et godt svar, hvis jeg kan det. Det handler jo mere om faglighed end politik. Men der møder jeg nogle af dem, der er svage.

En af dem var en dame, en enlig mor, der tidligere havde haft sin sag på filialcentret Brønshøj-Husum ude i Tingbjerg, og hendes sag skulle nu overflyttes til handicapteamt på Lærkevej. De havde lukket i 14 dage, så i 14 dage var der ingen, hun kunne snakke med. Hun var startet på et revalideringsforløb, en handlingsplan udarbejdet af sagsbehandleren i Tingbjerg, hvor hun selv skulle lægge ud til noget børnepasning, fordi institutionen lukkede, før hun

kunne nå hjem. Hun skulle lægge ud af sin kontanthjælp en uge ad gangen, så skulle hun få pengene refunderet.

Da de nu havde lukket på Lærkevej, og sagen var oversendt fra Tingbjerg, så kunne hun ikke få pengene refunderet, og da hun havde lagt ud i 2 uger, begyndte det at knibe med pengene. Da Lærkevej så åbnede, viste det sig, at hendes sag var væk, og så følte hun sig afmægtig, og det er vel ikke så mærkeligt, for der var hun i en situation, hvor hun ikke engang havde penge til at købe en liter mælk til sig selv og sit barn.

Jeg har haft mange af sådan nogle sager, og jeg vil ikke trætte jer med dem alle sammen. De skyldes bestemt ikke, at sagsbehandlernes i Københavns Kommune er dårligere uddannet end andre steder, men det skyldes, at arbejdsbetingelserne i lokalcentrene og handicapteamene og hvad de ellers hedder, er blevet værre og værre gennem mange år og nok er nået dertil nu, hvor det er uanständigt, og hvor man ikke længere kan overholde bestemmelserne i lovgivningen, svarfristerne f.eks. i den lov, der beskriver rettigheder i sociale sager.

I hvert fald nogle af dem, jeg tænker på, er dem, vi taber på gulvet her. Det er de børnefamilier, der har brug for hjælpeforanstaltninger, for rådgivning og vejledning. Det er de handicappede, det er de psykisk syge, det er førtidspensionisterne, det er de langtidsledige, det er stofmisbrugere, som ikke kan komme til at få rådgivning og vejledning og hjælp til at komme videre i systemet, fordi der ikke er nogen i den anden ende, der har tid til at tale med dem.

Derfor var en af mærkesagerne i år for SF og Enhedslisten at tilføre nogle ressourcer til lokalcentrene og til handicapteamene. Det var ikke for kun at gavne personalet. Det var faktisk fordi vi mener, der er en stor gruppe borgere her, som nogle bør tage sig af.

Det, som i vores budgetudspil og nu som ændringsforslag hedder »diverse ansatte«, er en skrivtejl. Der skal stå »medarbejdere med direkte borgerkontakt« og ikke »medarbejdere med diverse borgerkontakt«. Det er, fordi vi ved, at de medarbejdere, der nu sidder på pensions- og omsorgskontorerne, har været igennem nøjagtig de samme nedskæringer, som man har på lokalcentrene. Vi ville også gerne dem et løft, så vi kunne højne den almindelige behandling af byens gamle. Vi tror også, at det kan forebygge mange ting.

Så jeg har ikke noget imod, at jeg er uenig med budgetforligspartierne eller med Peter Martinussen, og jeg kan bekræfte, at vi har et ganske glimrende samarbejde i vores fagudvalg,

men jeg bryder mig ikke om at blive citeret eller taget til indtægt for noget, man godt ved, vi aldrig har sagt, og som heller ikke er det, der står i vores udspil.

Martin Günter (F): I Kina spiser de hunde, i København skærer de i børnene. Den lighed faldt mig ind for nogle dage siden, da jeg var inde og se en af Danmarks for tiden hotteste film, som hedder »I Kina spiser de hunde«, hvori det lykkes hovedpersonen, Kim Bodnia, at få alle andre til at begå overgreb og andre ubehageligheder, mens han selv overlever med et anstrengt selvtillfreds smil.

I Københavns for tiden hotteste forestilling, som udspiller sidste akt her i aften, lykkes det den socialdemokratiske overborgmester at komme hel og usåret, tilsynsladende, ud af et nummer, hvor flere af hans egne skal begå harakiri på deres samvittighed, mens gruppen i øvrigt eksploderer, som var det århundredets største stuntshow.

Jeg kan anbefåle, at overborgmesteren – og han kan da godt tage sin svigerinde med, da hun nu sidder og kommenterer, hvad jeg siger, at de tilsammen en af de nærmeste dage går hen og genser aftenens forestilling i biografen.

Det triste og tragiske ved dette års budgetforlig og dermed for københavnernes i de kommende år er, at der sker en række overgreb på forældre, børn og pædagoger, hjemløse, ja for den sags skyld også på kunstnere og en del andre overgreb i form af væsentlige forringelser i deres hverdag og dermed usikkerhed i det hele taget med hensyn til, hvad de kan forvente i de kommende år.

Usikkertheden, og det er faktisk det frygtelige af det, usikkerheden bliver ikke mindre af, at det selv efter dette års mange protester kræves fra forligspartierne side, at lidelserne skal fortsætte. Forligspartierne har simpelt hen bundet hinanden op på, at de heller ikke næste år og næste år og næste år igen skal kunne blive svage og lægge øre til københavnernes protester, idet de allerede her i aften vil beslutte, at 2 pct.s nedskæringerne skal fortsætte i år 2001, 2002 og 2003. Det fremgår klart af det, der hedder hensigtsklarering nr. 2, som der skal stemmes om her inden for et par timer.

Der må altså for alt i verden ikke vises nogen form for svaghed, nedskæringerne skal fortsætte med uformindsket styrke i de kommende år. Derfor beslutter forligspartierne allerede i aften, at de ikke har hørt noget af dette års budgetforlig.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Alt dette sker i en situation, hvor de samme partier, hvor Socialdemokratiet, Venstre, Konservative, De Radikale, Centrum-Demokraterne roser sig af, hvor fantastisk godt det går i Københavns Kommune.

Der har aldrig været så mange penge i kassen, beskædningsgrundlaget stiger, vi kan nu gå over til selvfinansiering i stedet for at støtte os til statsgarantien. Det giver endnu flere penge i kassen, men alligevel skal der skræres i børnene, i de hjemløse og mange andre, herunder kunstlivet.

Apropos dette sidste: Hvor mange gange har overborgmesteren ikke stået på talerstolen i erhvervs kredse, i internationale forsamlinger, ja jeg er sikker på, at han i næste måned nede i Bruxelles vil stå og sige det fra talerstolen: Takket være det rige kunst- og kulturliv i København er København et af de mest attraktive steder for virksomhederne og deres medarbejdere at slå sig ned i.

Men i samme åndedrag står han selv i spidsen for at lukke en lang række af de arnesteder, hvor kunsten bliver til, og hvor kulturlivet udgår fra.

Derfor vil jeg gerne spørge, ligesom Jens Kjær Christensen fra Enhedslisten gjorde: Hvorfor vil Socialdemokraterne egentlig lukke disse værksteder, hvorfor vil de lukke Kulturfabrikken? Jeg kan se, at Mona Heiberg skal tale lige efter mig og måske, måske får vi så det helt klare og forståelige svar på spørgsmålet, hvorfor S vil tage 2,5 mill. kr. fra Kulturfabrikken og dermed lukke den.

Der er én ting, som har rørt mig dybt i aften, det er forligspolitikernes forargelse over forældrenes, pædagogernes og børnenes protester. Man synes, det er blevet for personligt. Lubna Elahi sagde ligefrem, at det var blevet udansk. Nu har vi tidligere i aften hørt Preben Møller Hansen fortælle, hvordan han ville have arrangeret protesterne, hvis han havde ansvaret. Jeg ved ikke, om Preben Møller Hansen efter Lubna Elahis mening er udansk.

Jeg synes, at forligspolitikkerne klynker, de vil have medlidethed. Den sympati, som forældrene og børnene har på deres side, vil de gerne neutralisere med egne klynk. Det er ikke de andre, det går ud over, det er forligspolitikkerne, det går ud over.

Det er trist, at forligspolitikkerne er så splittede, at de opfatter sig selv som 2 personer: Politiker, som laver politiske griserier, og privatpersonen, hvor deres daglige omgivelser ikke må vide, hvad politikerne går og laver inde på Rådhuset. Skizofrent klynkeri, det er, hvad det er.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Jeg skal runde af med at nævne en ting, som efter SF's og Enhedslistens opfattelse er en vigtig ting i de afstemninger, vi skal have her i aften. Vi har nemlig stillet forslag om at tilføje en sætning til Københavns Kommunes værdigrundlag, en sætning, som hænger tæt sammen med den krise, som det politiske liv er i i København.

Det har hele vinteren og foråret igennem vist sig, at på trods af værdigrundlagets besyngelse af medarbejdernes selvstændighed og ønsket om deres personlige medvirken i deres arbejde, så ser vi stadig flere eksempler på, at medarbejderne direkte eller indirekte får mundkurv på, når de vil kommentere følgerne for deres arbejde og for borgerne af de nedskæringer, der nu har fundet sted i kommunen de seneste år.

Derfor er tiden efter SF's og Enhedslistens mening inde til at slå fast, at alle medarbejdere har en ret til at ytre sig offentligt om deres arbejde. De lader sig tilsyneladende kue af deres administrative og/eller politiske chefer til at holde mund og holde sig ude af den aktuelle offentlige debat.

Den eneste måde, vi kan give medarbejderne deres lovlige ytringsfrihed tilbage på, er ved at skrive deres rettigheder ind i kommunens værdigrundlag. Derfor har SF og Enhedslisten foreslået i hensigtserklæring nr. 1, at det tilføjes til værdigrundlaget, at medarbejdernes ytringsret respekteres.

Så får den enkelte medarbejder simpelt hen nogle ord, som de kan henvise til og sige: Se, Borgerrepræsentationen har selv vedtaget, at der for os medarbejdere eksisterer en ytringsfrihed, og at man vil respektere deres ytringsret.

Jeg kan ikke forestille mig, at der er et eneste medlem herinde, der i aften skulle kunne stemme imod, at vi indskriver i kommunens værdigrundlag, at medarbejdernes ytringsret skal respekteres. Vi har ikke fået nogen tilkendegivelser på det her fra nogen af de politiske ordførere. Men jeg har måske skelet i et enkelt afsrømningsprogram og har min mistanke om, at man ikke fra forligspolitikernes side er parat til at stemme for at sikre medarbejdernes ytringsfrihed.

Hvis det bliver tilfældet, så synes jeg, at det har alvorlige følger for hele det politiske klima i Københavns Kommune, for det betyder, at man herfra så vil udsende et signal om, at hvis ikke I holder kæft, når vi har besluttet noget, så skal I få ørerne i maskinen.

Så derfor efterlyser jeg fra overborgmesteren, fra Københavns socialdemokratiske overborgmester, fra denne forsamlings formand, en klar tilkendegivelse af, om han mener, at medarbejdernes

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

bejderne har denne ytringsret, og at man vil respektere den, og at man derfor i aften vil være med til at indstøtte denne helt selvfølgelig og naturlige rettighed i Københavns Kommunes værdigrundlag.

En sådan bestemmelse i værdigrundlaget vil være meget påkrævet i Københavns Kommune i de kommende år, og derfor forventer jeg, at overborgmesteren, inden vi går til afstemning, klart tilkendegiver, hvordan han selv ser på dette spørgsmål i forhold til medarbejderne.

Mona Heilberg (A): Jeg skal prøve på at besvare nogle af de spørgsmål, der er blevet stillet af dels Martin Günter, dels Jens Kjær Christensen. Men allertørst vil jeg gerne give Mikkel Warming og andre nogle ord med på vejen.

Kommunikation er en meget, meget besværlig ting, det ved vi jo alle sammen, og det har vi i hvert fald også oplevet i aften, og der er blevet meget dårlig luft i det her lokale, synes jeg også kommunikativt. Så dårlig luft, at der var nogle, der gerne ville lufte ud lidt tidligere på aftenen ved at åbne vinduerne således, at den folkevalgte ikke kunne høres af de andre folkevalgte i denne sal. Bl.a. en af mine tillidsmænd, som er forsamlingsens 1. næstformand, syntes, at der burde lufte ud, således at debatten dels skulle afbrydes, dels ikke kunne høres af os andre.

Så vil jeg sige til hr. Mikkel Warming, som talte så varmt om indflydelse på børnenes dagligdag – hov, nu er han ikke til stede, det er sådan set også lige meget. Jeg vil fortælle en historie, som jeg oplevede forleden dag vedrørende det at have indflydelse på børnenes dagligdag og den måde, som det her budskab er blevet kommunikeret ud med de 4 pct. Vi kunne også høre, at Martin Günter siger, at Socialdemokraterne skærer i børnene, det lyder nu meget drabeligt.

Men forleden i aften i sidste uge var jeg babysitter. Nu har Martin Günter jo afsløret, at jeg har en svoger, det er også korrekt. Der var jeg så og passe 3 børn forleden aften. Da de 2 små var kommet i seng, så sad den store på 10 år og jeg lidt og sludrede, og hun siger så: Er det virkelig rigtigt, Mona, at min far er en morder? Ved du nogen, der er døde? Kender du nogen, der er døde? Det har altså haft stor indflydelse på børnenes hverdag, også vores børn, selv om vi er folkevalgte.

Der er mange måder, hr. Martin Günter og Mikkel Warming, at kommunikere på, der er mange måder at få sit budskab ud på, og jeg synes, at I skylder jer selv at gå ind på KFO's

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

hjemmeside og se, hvad der bliver skrevet der, og se, hvor ganske få det i virkeligheden er, der er aktive omkring denne sag.

Så lad os tage fat i biograferne. Jens Kjær Christensen ved jo lige så godt som mig, at vi havde et foretredt forleden dag i Kultur- og fritidsudvalget, hvor der kom et forslag, der var nyt, vedrørende disse biografer. Så lad os da tale om den biografstøtte, når vi kommer videre hen ad vejen. Hvis vi kan tredele støtten eller tudele støtten sammen med staten og andre måske, der vil give disse biografer et tilskud, så lad os da tale om det undervejs.

Det, vi siger, er, at vi mener ikke, vi har råd til fuldt og helt at stå alene med denne støtte, og det står vi fast på. Men hvis der er nogle, der kommer og vil give en hjælpende hånd, så lad os tale om det undervejs.

I forhold til Kulturfabrikken forholder det sig jo således, som jeg har sagt tidligere, og som jeg gerne vil gentage, at vi giver museerne og teatrene et rimelig godt tilskud, ikke godt nok, men et rimelig godt tilskud. Vi giver også bibliotekerne et tilskud, som også kunne være bedre, men det er der dog. Disse 3 bl.a. går ud til Kulturfabrikken og beder om en hjælpende hånd, som ikke er gratis, som langtfra er gratis, som de tjener en ganske god, rund sum på.

Først giver vi tilskud til de 3 nævnte, så giver vi tilskud til Kulturfabrikken, og så er kassen altså desværre tom, og det er den rent faktisk, inden vi kommer til Kulturfabrikken denne gang.

Jens Kjær Christensen og Enhedslisten er ganske gode med deres overbudspolitik hver evig eneste gang. Når der ikke er flere penge i pungen, så kan man ikke gå ud og bruge nogen. Sådan er det, og vi har så sagt, o.k., vi bliver ved med at støtte de kulturinstitutioner, og så må de meget, meget gerne for os gøre brug af Kulturfabrikken, som er en ganske glimrende institution.

Jeg har godt nok set den hensigtsklæring, der er fra F og fra Ø i forhold til det her, vi skal vedtage i aften, og det er såmænd ikke så tosset endda. Men lad os da kigge på den ramme, vi har, når vi kommer til realiteterne, når vi nu har vedtaget budgettet og går tilbage og kigger på, hvad der ligger i vores kultur- og fritidsramme. Kan vi på nogen mulig måde gå ind også i forhold til Kulturfabrikken? Det er jeg nu lidt i tvivl om, men jeg vil gerne igen gøre et forsøg.

Men i forhold til dette budget siger vi, at sådan må det være, når der ikke er flere penge i den ramme.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Karin Storgaard (A): Nædprioritering af børn og deres vilkår, siger Per Bregengaard. Ja, det er jo ikke lige det, budgettet lægger op til, men det skal jeg komme tilbage til om lidt.

Per Bregengaard omtaler også, at børnene skal være på 2 forskellige institutioner. Jamen ude i de andre kommuner går det udmærket med at være på 2 institutioner. Jeg har spurgt forældre, hvordan de har det med, at deres børn skal gå på 2 institutioner. Det har de ingen problemer med, og det tror jeg da også, man kan vænne sig til her. Selvfølgelig er det altid rart at beholde det, man har, og nyt er altid noget væmmeligt noget. Men jeg tror, man vil blive glad for det.

Så vil jeg sige, når vi hører debatten her i aften, så lyder det jo nærmest, som om der overhovedet ikke er afsat penge til noget som helst. Ingen taler om omstillingspuljen på 396 mill. kr. i budgettet. De færreste nævner, at de 4 pct.s besparelser er over en 3-årig periode.

Martin Günter nævner lidt om en hensigtsklæring og noget med 2 pct. i de følgende år, men det er altså ikke på det her område. Vi har taget de besparelser for de næste år, det er det, der er aftalt.

Så vil jeg gøre opmærksom på, at der er afsat penge til at fastholde pædagogik, der er flere penge til klubpladser, der er penge til udbygning på daginstitutionsområdet. Der er ekstra penge til specialundervisning, 2 nye skoler.

Vi ved jo godt, at selvfølgelig står skolerne ikke færdige sådan lige et par dage efter, vi har besluttet det, men det er da et fremskridt i hvert fald. Vi har ikke bygget skoler i jeg ved ikke hvor mange år i Københavns Kommune. Jeg har efterlyst mange gange, at vi kunne prøve at lave noget, der har aldrig været penge til det. Nu er der penge til det, og så er det lige før vi også har problemer med det.

Der er også sat penge af til handicappede børn. Hellen Hedemann fra SF taler om pladsgaranti. Det er en god idé. Vi kan i Socialdemokratiet godt være enige i, at vi vil bevare pladsgarantien. Men når SF så siger, at det er der råd til, så bliver jeg altså nødt til at sige ... hvad behøver, er der snak her eller hvad? Vil formanden lige, jeg skal lige finde ud af, hvem der har ordet her ...

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det er Karin Storgaard, der har ordet.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Karin Storgaard (A): Det er der råd til, siger SF, men der vil jeg sige, at det hører emigheden op, for der skal jo penge til. Vi har ikke de penge, selv om man måske giver udtryk for, at det har man. Der skal rigtig mange penge til. Som alle jo ved, så har vi ikke den pladsgaranti i Københavns Kommune, som vi gerne vil have.

I øjeblikket er der mange steder, hvor man må vente 15 måneder på at få en plads til sit barn. Det er da fuldstændig urimeligt, det har vi stået og talt om ... Der er altså en mægtig larm

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Det er ikke nogen aktion, men det er medlemmerne, der er ved at indtage deres pladser.

Karin Storgaard (A): Jeg kunne måske gøre SF opmærksom på, det må jo være undgået deres opmærksomhed, at der på ønskelisterne fra de forskellige udvalg er mange vigtige ønsker om ting, man ønsker til de udvalg. Og det er ikke småting, det er virkelig alvorlige ting, som de forskellige udvalg mener der mangler, og som der ikke har været penge til. Det er kun et fåtal af disse ønsker, der kan opfyldes.

SF er ikke meget for at prøve nye ordninger, og det er Enhedslisten såmænd heller ikke. Man ønsker ikke rigtig at finde nogle nye pladser, i hvert fald ikke på den måde, som vi andre vil. Vi vil gerne prøve nogle andre ting for at få de pladser, som forældrene efterspørger, også for at der skal være et alsidigt tilbud.

SF har i hvert fald givet udtryk for, det har Enhedslisten også, at man ikke vil gennemføre forsøg i 3 år f.eks. med tilskud til privat børnepasning, så man kan få passet børnene ned til et halvt år.

Når SF sammen med Enhedslisten i den grad, som det er sket her, bakker op om de demonstrationer, og specielt om den måde, det er foregået på, ved jeg godt, at SF og Enhedslisten står heroppe og hælder vand ud af ørerne, men jeg er overbevist om, at SF og Enhedslisten har en finger med i spillet.

De har også en finger med i, hvad der er sket herinde i aften. Jeg synes, det er i orden, at man har nogle holdninger, man vil protestere over nogle ting. Det er jeg helt tilhænger af, jeg vil

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

også gerne demonstrere, men bare ikke på den måde, som visse ønsker, der skal demonstreres på.

Jeg hørte SF sige, at de er imod selvforvaltning. Men jeg forstår ikke rigtig, fordi når jeg læser, hvad forældrenes holdning er – og det er fra den rapport, som jo er lavet af organisationerne, og jeg synes, det er vigtigt at lægge mærke til, at det er organisationerne, der har lavet den, det er jo ikke noget, Københavns Kommune har bestilt eller Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget har bestilt, det er organisationerne KFO, BUPL, PMF og LFS – har forældrene jo udvalgt, at de ser frem til selvforvaltning i institutionerne.

79 pct. af forældrene foretrækker netop, at institutionerne selv bestemmer, hvor og hvordan der skal prioriteres. Det er så nogle, der ikke ønsker det, og sådan vil det altid være. Men et stort flertal af forældrene har jo givet udtryk for, at det vil de selv.

SF opfordrer Socialdemokraterne til en dans. Jeg bliver altså nødt til at skuffe SF og sige, at hvis vi skal danse sammen i de kommende år, så skal der helt andre boller på suppen, og så skal SF også være mere indstillet på at indgå i en virkelig fornuftig dialog og ikke bare sige nej ... (*Afbrydelse*). Nej, det er den i hvert fald ikke, men det er nærmest det, man får indtryk af, at SF måske mener. Men det kan være, jeg har misforstået noget.

Jeg vil også sige lidt til Marie Jeppesen. Jeg kan godt forstå, at Marie Jeppesen siger, forældrene er sure over budgetforliget, fordi det har man jo lov til at være, og det er visse ting, man altid kan blive utilfreds med, og det synes jeg også er o.k.

Men altså man kan undre sig lidt over, at det alt sammen kommer nu, fordi vi har jo taget beslutningen om at fremsætte det forslag i Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget for over et halvt år siden. Der har været møde med organisationerne, som også har haft mulighed for at tage stilling til det. Vi har praktisk taget ikke hørt ret meget før her i den senere tid. Så det er jo lidt underligt, at det først kommer frem på dette tidspunkt.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Så er der ikke flere indlæg i første runde, og vi går til anden runde.

Lars Huffters (L): Torsdag den 14. oktober 1999 bliver sandsynligvis en dag, som Jens Kramer Mikkelsen meget nødig vil tænke tilbage på, og Socialdemokratiet for den sags skyld.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Torsdag den 14. oktober 1999 blev kulminationen på det opør, som nu kommer fra befolkningen. Jeg tror, at for de socialdemokrater, der har været med i en længere periode i Borgerrepræsentationen, kan det ikke undgå, at man tænker 10 år tilbage under en anden socialdemokratisk overborgmester.

Jeg tror, at når man er færdig i aften og sidder og tænker lidt over det, så sidder man og funderer på, hvad det her kommer til at betyde om 2 år, og Socialdemokratiet og Jens Kramer har virkelig god grund til det.

Også fordi at til trods for at der af den ene borgerrepræsentant efter den anden er formuleret spørgsmål til overborgmester Jens Kramer og til Socialdemokratiet om, hvorfor det budgetforlig, der er i aften, er nødvendigt. Jeg vil gerne betale 100 kr., også gerne til Peter Martinussen, hvis der i aften er givet en forklaring på, hvorfor budgetforhandlinger med SF og Enhedslisten ikke blev ført hele vejen igennem.

Jeg har ikke hørt fra nogen som helst socialdemokrat i aften, hvad årsagen var til, at der ikke blev forhandlet. Sådan som jeg har hørt, hvis der overhovedet er kommet nogen som helst forklaringer, jeg har ikke hørt det, men så har jeg i hvert fald fornemmet det, så har man fra staten af været indstillet på fra overborgmester Jens Kramer fra Socialdemokratiet, at budgetforliget med fandens vold og magt skulle være sammen med de borgerlige. Det er politiske spørgsmål, som bliver stillet herinde, og som københavnerne stiller, og som ikke bliver besvaret.

Det er en situation, som overborgmester Jens Kramer jo selv er gået i spidsen for, hvor der var rigeligt med økonomi i kassen til rent faktisk at skabe et fornuftigt budget for år 2000.

Vi har heller ikke, til trods for mange opfordringer, ikke mindst fra undertegete, fået at vide, hvorfor der ikke har været en dialog med forældrene om de 4 pct. s nedskæringer på daginstitutionerne. Oven i købet har vi haft borgmester Winnie Larsen-Jensen heroppe og indrømmet, at det er tanken, at det er forældrebestyrelserne, der skal gennemføre det. Så havde det måske være fornuftigt, at man så havde haft nogle drøftelser med forældrebestyrelserne. Borgmester Winnie Larsen-Jensen indrømmer rent faktisk også, at der ikke har været dialog.

Nu har der sidst været en ny socialdemokrat, Karin Storgaard, heroppe på talarstolen. Ja, men, forsøger man åbenbart at forsvare sig med, der har ikke rigtig været nogen reaktioner på de budgetforslag, der er kommet fra Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget på 6 pct

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Jamen det er jo ikke rigtigt. Altså jeg nægter at tro på, at jeg er den eneste, som ikke er gang er medlem af Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget, der allerede i foråret fik henvendelser fra adskillige daginstitutioner om, at de fandt det utilfredsstillende, at man gennemførte det.

Alle ved jo udmærket godt, at når man når hen til sommerferien, så tillader man sig at holde sommerferie. Det gør politikerne herinde også, og det gør forældrene naturligvis også. Så håber man naturligvis, at de henvendelser, der er afgået, får en eller anden type af respons, og der kommer et eller andet svar.

Først da man opdager, at de sidder disse henvendelser fra forældre og forældreorganisationer overhørig, begynder man naturligvis at komme med de typer af aktioner, som vi har set i de sidste dage.

Så har jeg også bemærket, ikke mindst fra borgmester Peter Martinussen omkring aktionerne, hvor borgmester Peter Martinussen mest skarpt fra Socialdemokratiet siger: Er der ikke grænser for hykleriet? Hvorfor skal der være sådan en forfælse? Andre socialdemokrater har beklaget utrolig meget, at hele debatten omkring nedskæringerne er blevet personificeret.

Jeg vil godt opholde mig en lille smule ved det, Peter Martinussen sagde om aktioner, der er grænser for hykleriet og forfælsen, og så var der vist også en fra Socialdemokratiet, der har talt om, at det var udansk.

Den 21. november 1997 var der forhandlinger her på Københavns Rådhus om konstituering, hvor jeg deltog, og hvor jeg indgik en konstitueringsaftale. Hvad skete der da? Ja, man kunne se det i fjernsynet, man kunne se det bagefter beskrevet i adskillige avisartikler. Jeg blev mødt af en gruppe mennesker, bl.a. med en socialdemokratisk borgerrepræsentant og med borgmester Winnie Larsen-Jensen bagved heppende på, at jeg skulle slås på, at jeg skulle sparres på, at jeg skulle spyttes på.

Peter Martinussen, borgmester fra Socialdemokratiet, taler om hykleriet. Hvor har Peter Martinussen været omkring den begivenhed, hvor der blev gennemført en parlamentarisk forhandling, og bagefter blev en af borgerrepræsentanterne, der deltog i det, overfaldet, sparket på, spyttet på, også af en socialdemokratisk borgerrepræsentant med en socialdemokratisk borgmester, Winnie Larsen-Jensen, stående bagved og heppende på det.

Man taler om forfælse af debatten, man taler om, at det er udansk, man taler om, at det er hyklerisk. Hvor var overborgmester Jens Kramer Mikkelsen, som tilrådede som formand for

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Borgerrepræsentationen, og som er den væsentligste tillidsrepræsentant for borgerrepræsentanterne og det politisk-parlamentariske liv?

Jeg har på intet tidspunkt, på intet tidspunkt, hørt overborgmester Jens Kramer som formand for Borgerrepræsentationen på det skarpeste tage afstand fra det, der skete imod min person, og som var en dyb krænkelse af de politisk-parlamentariske forhandlinger herinde.

Jeg har heller ikke hørt det fra Winnie Larsen-Jensen, som deltog i baggrunden, og jeg har heller ikke hørt det fra den socialdemokratiske borgerrepræsentant, som spyttede på mig, og som i aften har karakteriseret disse metoder som udanske.

Jeg vil godt spørge Peter Martinussen, borgmester for Socialdemokratiet, hvordan man vil betegne en sådan fremgangsmåde, hvor man ikke tager afstand fra sådan et overfald på en af kollegerne herinde, og så nu efterfølgende stempler de blide, musikalske, kreative ting, der er sket. Men overfaldet på mig vil man forbigå, man vil ikke engang tale om det, man vil ikke engang tage medansvar for det. Ja, jeg kan ikke tro andet, end at det faktisk har været mediscesensat fra Socialdemokratiets side.

Hvis der er nogen grund til at tale om noget, der er fuldstændig grænselest hyklerisk, så vil jeg godt sige til Peter Martinussen, at så er det det.

Nu håber jeg bagefter, at når jeg har trukket det her frem, fordi jeg har ikke villet gøre det, før jeg hører det her i aften. Jeg har tænkt meget over, hvad der er blevet sagt i aviser og i radio fra Socialdemokratiets side, men jeg havde på en eller anden måde håbet på, at det ikke skulle ind i debatten i aften. Men det er det kommet. Så nu forventer jeg, at overborgmester Jens Kramer, selv om det er 2 år siden, i aften meddeler, at den slags metoder tager formanden for Borgerrepræsentationen og Socialdemokratiet naturligvis afstand fra.

Jeg tror, at når man har trukket det her ind, så er det naturligvis for at aflede debatten, så er det fordi man helst ikke vil drøfte, at man ikke har været i dialog med forældrene og ikke vil lytte til dem, og så skal man til, fordi der har været sådan en ivrighed og et engagement. Jeg synes, det var utrolig flot, det, vi så i aften med musik og det hele, der var virkelig glæde over at få lov til at være med det i det politiske liv. Det er jo det, som forældrene gerne vil. Som borgere vil de være deltagere i, hvad der foregår her i de politiske processer.

Jeg tror ikke, det er tilfældigt, at Østerbro Bydelelsråd eller andre bydelelsråd ikke vil være med til at gennemføre de her nedskæringer på daginstitutioner. De er tæt ved borgerne, de læg-

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

ger stor vægt på borgerdeltagelse, og det er derfor de har fjernet de nedskæringer fra deres budgetter. Det viser i øvrigt en fantastisk kæmpeberettigelse for bydelsrådene.

Om lidt skal vi i gang med afstemningen, og sådan som jeg kan tælle i øjeblikket, så er der 8 fra SF, der vil stemme imod nedskæringerne på daginstitutionerne, hvide dem fjernet, der er 7 fra Dansk Folkeparti, det giver 15, der er 7 fra Enhedslisten, der vil stemme imod, det giver 22, der er Preben Møller Hansen fra Fælles Kurs, det giver 23, så er der Lars Hütters fra Solidarisk Alternativ, det er 24, og så har vi hændersonerne fra Socialdemokratiet, Winnie Berndtson, 25, Jette Baurrup, 26, Finn Rudaziky, 27, og så er det spørgsmålet, om den store helt blandt københavnerne i aften, blandt forældrene i aften, skal være Naser Khader eller Lars Kimfalk fra De Radikale. Det håber vi selvfølgelig på til det allersidste.

Det gør i øvrigt, at jeg egentlig godt vil anmode om i denne meget vigtige afstemning, som bør være kendt person for person, hvordan der bliver stemt, at der bør i denne situation være navneopråb på den meget vigtige afstemning.

Til sidst har jeg forstået på Bo Asmus Kjeldgaard fra SF, at man på det skarpeste tager afstand fra den måde, overborgmester Jens Kramer Mikkelsen har forvaltet den tillid, som SF og Enhedslisten har givet overborgmesteren i kraft af at blive valgt til overborgmester på Enhedslistens og SF's stemmer.

Jeg håber, at det bliver en virkelig styrke, der kommer ud af det her, så man over for københavnerne frem i de næste år og ikke mindst de næste 2 år kan vise en klar opposition, så vi til grundlag for det kan skabe en borgerrepræsentation efter næste valg, der med 100 pct.s garanti vil lytte og gavne københavnerne.

Men som sagt, vi forventer, at overborgmester Jens Kramer, nu Socialdemokraterne har bragt det her ind i debatten, på det skarpeste tager afstand fra, at borgerrepræsentanter herinde på Københavns Rådhus bliver overfaldet, når de deltager i deres politiske arbejde.

Morten Kabell (Ø): Jeg skal primært koncentrere mig om at kommentere nogle af de indlæg, der har været om Enhedslisten og Enhedslistens forslag sammen med SF her til budgettet, og så selvfølgelig besvare nogle af de konkrete spørgsmål, der har været.

Jeg kan jo starte med, om man så må sige fra toppen, at sige, at overborgmesteren spurgte jo i sit indlæg om, hvordan man skal håndtere det med, at man får 2 madkasser, og der er 3 børn.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

For det første må jeg jo erkende, at vi i Enhedslistens Gruppe regnede med, at overborgmesterens ældste barn allerede havde en madkasse og fik mad med i skole. Vi synes da egentlig det er lidt bekymrende, hvis det ikke er tilfældet, men det skal vi helt overlade til den Kramer Mikkelssenske familie at afgøre. Men vi skal dog erkende, at det faktisk var vores bagtanke med, at det var 2 madkasser, hvis ikke det var overborgmesteren selv, der skulle bruge den om et par år.

Den anden kommentar, man så kunne høre til det, er jo, at ja, 2 madkasser, 3 børn, det giver jo søreme, at kun ca. 2/3 af behovet kan opfyldes. Sådan er det egentlig også på daginstitutionerne, at man ikke får de ressourcer, man har brug for, og at man har store problemer med at leve op til de behov, der er. Så det er vel i virkeligheden et meget godt lille eksempel.

Vi havde egentlig ikke tænkt det sådan, men det er da egentlig meget godt, at overborgmesteren på den måde selv kan sørge for i sin egen hverdag at illustrere, hvordan der er mange, der faktisk får problemer med at få ressourcerne til at slå til.

Så nåede jeg over til sundhedsborgmesteren, som jeg ser er kommet på officielt besøg i borgerrepræsentationssalen. Det er jeg da glad for, for han havde jo en masse kommentarer til Enhedslisten, som jeg så vil gøre mit bedste for at besvare.

For det første skal jeg da sige tak for den ros, sundhedsborgmesteren kom med, om mine retoriske evner. Jeg synes da, det er pænt af ham at kommentere det. Sundhedsborgmesteren mener jeg nu mere var demagogisk, end han decideret var retorisk. Det syntes jeg var lidt ærgerligt, men en god demagog må man jo sige, han er.

Peter Martimussen og senere Winnie Larsen-Jensen kommenterede, ja for den sags skyld faktisk også Karin Storgaard og andre, nu når jeg sidder og kigger på det, at SF og Enhedslisten ikke havde afsat penge til 2 nye skoler. En løgn bliver altså ikke mere sand af at blive gentaget. Jeg beklager meget, fordi sådan er det altså ikke.

I Enhedslistens og SF's oplæg var der lagt op til, at man følger den kadence, der er blevet aftalt i udvalget. Der var ingen, ingen, i Uddannelses- og Ungdomsudvalget, som tog forbehold for budgettet for 2000 med den grundlæggelse, at der skulle afsættes penge til byggeri af nye skoler, ingen.

Tværtimod har der været bred enighed om, at den kadence, der er blevet sat i værk fra forvaltningen, som man har foreslået i udvalget, at man skulle gå i gang i 2000 med at få det ordnet, det er der penge til i øvrigt i basisbudgettet, og så skulle man indlede investeringerne i

Mødet 14. oktober 1999

2001, den kadence var fuldt i orden, den kadence bakker vi helt op om. Derfor var der ikke afsat yderligere penge, for der har ikke været behovet.

Det er i virkeligheden meget enkelt, og hvis man sætter sig lidt ind i tingene, så vil man også så vide det. Men som sundhedsborgmesteren jo også kommenterede det, han er jo ikke medlem af U- og U-udvalget, så det er fair nok. Man kan ikke forpligte nogen for mere end deres evner.

Jeg skal også huske at kvittere over for sundhedsborgmesteren for en anden ting. Jeg tror faktisk, det er den grundigste gennemgang, vi har fået af SF's og Enhedslistens budgetudspil endnu overhovedet fra en socialdemokrat. Det er jeg faktisk egentlig meget glad for. Det er bare lidt synd, at det faktisk kommer en måned for sent. Jeg havde egentlig hellere set, det var kommet i forhandlingerne, men der gad man jo ikke rigtig tage stilling til det.

Så det synes jeg er lidt ærgerligt. Men altså o.k., bedre sent end aldrig, og så må man da håbe, at ideerne kommet til noget inspiration til budgetet 2001.

Jeg kan også konstatere, at jeg da er lidt misundelig på Louise Frevert. Det lader til, at hun har fået tilstået 3 3/4 time af Socialdemokratiets tid. Det var ikke tilfældet for Enhedslisten og SF. Vi fik, og det var dog alligevel 2 partier, faktisk 1 time. Der kan man sige, at der har Dansk Folkeparti i forhold til os været væsentligt forfördelt.

Så jeg kan se, at vi har ikke engang været inde på en andonplads, om man så må sige, fordel, til at få opmærksomhed i forhold til, at man tager os seriøst. Vi har åbenbart været helt nede på en tredjeplads. Det er så også o.k., det må vi bare notere os ... (*Lars Hutter's*: Jeg blev ikke engang indbudt). Sådan er der åbenbart forskel på folk, Lars Hutter's, det er jo lidt kedeligt.

Så vil jeg så sige til Peter Martinussen, at jeg er lidt ked af, at når nu Peter Martinussen forsøger at lege Svend Auken – det går ikke særlig godt – at man så ikke er så vederhæftig, at man faktisk holder ved sit ord. Da Peter Martinussen gik fra talerstolen, overrakte jeg ham et stykke papir med et navn og et telefonnummer på en børnefamilie, der flyttede fra København, da man konstaterede graviditeten, flyttede til en anden kommune, fordi man kunne få nogle bedre daginstitutionstilbud.

Jeg skal også bekræfte den lap papir, jeg har givet sundhedsborgmesteren, den er nemlig givet. Jeg har altså gjort krav på de 100 kr., ikke til mig selv, jeg vil give dem videre til Københavns Forældre Organisation. Men dog alligevel vil jeg gerne have dem, fordi jeg synes, det kunne være et interessant socialdemokratiskt tilskud til forældrene her i København.

Mødet 14. oktober 1999

Faktisk vil jeg gerne opfordre sundhedsborgmesteren til i morgen at tage kontakt til den person – det er i øvrigt min søster – jeg har spurgt hende, hun står pænt til rådighed og vil godt bekræfte, at hun flyttede til Gladsaxe, fordi man derude er i stand til at få en væsentlig bedre børnepleje end det, man har i København. Nå ja, det var åbenbart bare et smart talerstolsstunt, sundhedsborgmesteren kom med. Noget grundlag var der desværre ikke i det.

Så er der penge til handicappede. Vi kan jo konstatere, at grunden til at der ikke står ekstra midler i SF's og Enhedslistens forslag, er jo, at det stod i det basisbudget, Familie- og Arbejdsmarkedsudvalget har afleveret. Vi skulle dog være underlige, hvis vi i et budgetudspil ønskede, bare for at have en linje med om det, at så skrev vi, at vi støtter i øvrigt, at det står der. Det er jo ikke det, der er pointen i sådan et budgetudspil, når vi kommer med konkrete tal på et stykke papir om, hvad det er vi ønsker at forandre. Så ville det dog være underligt, hvis vi skrev: Støtte til de handicappede, og så plus 0,0 eller minus 0,0.

Nej, pengene var indregnet i udvalgets budgetbidrag. Derfor er der selvfølgelig ingen grund til, at det står der. Vi ønskede bare at bruge en stor del af puljen til at gøre godt for daginstitutionerne. Det ønskede man så ikke.

Ældreområdet har Bente Møller været inde på, det skal jeg undlade at komme ind på.

Så vil jeg sige til Karin Storgaard, der var heroppe og sige, at de 4 pct.s besparelse, der er her – nu ved jeg ikke, om Karin Storgaard er her, nej hun beærer os altså heller ikke med sin tilstedeværelse – skulle tages over 3 år. Hvad er dog det for noget øvl, bavl, ja faktisk løgn og vildledning at fyre af. De 4 pct. skal jo tages i år 2000, og så udsteder man en eller anden form for garanti for, at så bliver de ikke ramt i 2 år.

For det første tror jeg det ikke over en dørtærskel, så meget tiltro har jeg efterhånden ikke til socialdemokratiske budgetløfter, men lad det nu være det, det ville da være fint, hvis det er tilfældet. Men der er altså stadig tale om, at de 4 pct. skal tages i år 2000, så derfor er der ikke noget som helst ændret.

Jeg håber ikke, det er udtryk for Karin Storgaards budgetforståelse, at hun kan stille sig herop og hævde det, fordi så er der altså noget galt, ærlig talt, og så er det måske der, man i virkeligheden skulle sætte ind, nemlig folks forståelse af, hvordan det hele hænger sammen.

Så vil jeg da også sige til Karin Storgaard, at jeg har ikke noget imod at tage æren for ting, jeg har gjort. Jeg vil derimod ikke tage æren for ting, jeg ikke har gjort, den ære skal kun tilfalde

de mennesker, der udfører handlingerne. De demonstrationer, de aktioner, der har fundet sted over de sidste uger, altså i modstand mod 4 pct.s besparelsen, skal jeg altså beklage, men det er hverken SF's eller Enhedslistens Gruppe i Borgerrepræsentationen, der står bag, eller SF og Enhedslisten som partier. Jeg beklager meget.

En af måderne, hvorpå det står meget klart for mig i hvert fald, at det heller ikke har været tilfældet, er de mange mails, som jeg tror også Enhedslistens medlemmer, formodentlig også SF's medlemmer af Københavns Borgerrepræsentation, og Lars Hutter's kan jeg se markerer, har modtaget, hvori man protesterer mod 4 pct.s besparelsen.

Der har sågar været e-mails, der fortalte: »Morten Kabell, hvorfor går du ind for 4 pct.s besparelsen? Det er for dårligt.« Det har jeg så pænt kunnet svare, at det gjorde jeg ikke, og det har vi aldrig gjort. Så nå ja, det er åbenbart gået lidt hurtigt for de forældre. De havde også andet at tænke på, kan man så sige.

Men altså, at vi skal tage æren for de demonstrationer og aktioner, beklager jeg meget, det vil jeg altså desværre ikke. Jeg vil indremme, jeg bakker dem hundrede procent op, og jeg synes, det er noget klynkeri, som jeg også sagde i første indlæg, at Socialdemokraterne brokker sig over, at man kører personfikseret på dem.

Det er Socialdemokratiet selv, der ikke hænger andet end personplakater op til et kommunalvalg. Hvis Socialdemokratiet var sådan, at man sagde, nej, vi nedtoner det personlige, det, vi lægger fast, det, vi lægger vægt på, er de socialdemokratiske holdninger – i det omfang man ikke er ligeglade med dem, når det kommer til stykket, var det noget andet.

Men hvis det var, man havde gjort det, så kunne jeg måske godt forstå dem. Men nej, det er jo ikke tilfældet. Socialdemokratiske valgplakater til kommunalvalget handlede jo alene om billeder, det handlede om at se enkeltpersoner. Det handlede om den personkamp, som det handler om, når man har et sideordnet valgsystem, om hvem kan skaffe sig mest opmærksomhed ude omkring, så man kan få de fleste personlige stemmer. Det var jo alene det, det handlede om.

Reelt set var der faktisk kun ét parti, der er repræsenteret i den nuværende Borgerrepræsentation, som ikke havde en eneste billedplakat. Det er faktisk Enhedslisten, fordi for os ... (*Afbrydelse*). Jeg ved ikke om den bemærkning om, at det forstår Peter Martinussen godt, men i så fald vil jeg bare slutte af med at sige det, jeg ikke havde tænkt mig at sige, nemlig at det leder til, at ordet »øf« kommer mere naturligt fra ham end fra mig.

Marie Jeppesen (Ø): Jeg har sagt »øf« til Morten på vejen herop.

Enhedslisten vil selvfølgelig gerne have, at der er pladsgaranti for alle børn i København. Men der skal altså være en reel mulighed for fysisk at etablere de her pladser. Der er vel ikke nogen grund til at sende penge tilbage, fordi byggegrundene ikke var der. Det kalder jeg at love for meget.

Enhedslisten ønsker også en grøn by, så vi mener ikke, at vores rekreative områder skal bebygges med daginstitutioner. På Amager er der p.t. ca. 1.50 ledige pladser, så er der 250 tomgangspladser, det er pladser, hvor et barn er holdt op, og et nyt barn skal anvises. I Tingbjerg ved jeg, at der også i hvert fald i perioder er tomme pladser, og så mener jeg, at her er der måske nogle områder, hvor der godt kunne effektiviseres, så der også blev en forbedret service over for borgerne.

Jeg vil sige, at jeg har et spørgsmål på vej til forvaltningen, hvor jeg godt kunne tænke mig at få høyst, hvor mange pladser det egentlig drejer sig om, der står tomme rundt omkring i København.

Det kan så godt være, vi skal tænke lidt alternativt, når vi skal bruge de her pladser ved at udbyde dem som f.eks. udflytterinstitutioner fra en bydel og ud til Amager, hvor der er overflod af tomme pladser. På Amager er det faktisk sådan, at børn kan anvises daginstitutionsplass helt ned til 7-måneders-alderen, og vi har stadig væk tomme pladser derude.

Hvis man etablerer pladserne som udflytterinstitutioner, så synes jeg også, jeg kan se en fordel for nogle forældre, fordi der er dog ikke længere til Amager, end at man godt kan tage sin cykel og køre ud og hente sit barn, hvis man har tidligt fri en dag, der kører også offentlig transport derud.

Så har jeg det sådan, at selvfølgelig skal de handicappede børn da også have en plads, og de skal også have ordentlige forhold, og selv om vi ikke har det med i vores udspil, så kunne det godt være, det var noget af det, vi kunne have forhandlet os til, hvis vi overhovedet var kommet med til en forhandling.

Jeg kan se, at Socialdemokratiet har da også flyttet rundt med en pulje til jordforurening, så det har været lidt svært at gennemskue, hvad det egentlig var, de ville her. Jeg tror da, at jordforureningspuljen også kan komme daginstitutionerne til gode.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Så vil jeg lige sige til Karin Storgaard – som vist ikke er her – at det første brev, jeg har fået angående denne 6 pct.s besparelse, var allerede i maj måned, og der var meget voldsomme protester over 6 pct.s besparelsen, men også over selvforvaltningen. Karin Storgaard har givet vis også modtaget de her breve, og så ved jeg ikke, om hun har en lille erindringsforskydelse for, hvornår de er begyndt med at komme, og de vælter ind.

Forældrene har, vil jeg sige, altså selv organiseret de her protester uden hjælp fra hverken Enhedslisten eller organisationerne. Den samlede Enhedsliste-gruppe sad faktisk herinde på vores pladser, de folkene bare myldrede ind, så her er vi altså også uskyldige.

A. Benhaddou (D): Når vi nu taler om, at man ikke har været indblandet eller noget, så synes jeg bare, at man burde få ind i billedet, man glemmer bare en ting, når man sender mails en gang imellem. Det er, at man ikke er så dum, så politikerne nogle gange kan læse, at der efter @ står »bupl.dk«, og der har jeg faktisk fået nogle mails fra. Det er lidt underligt.

Det er også underligt, at nogle mails kommer fra institutioner, og det er også underligt, at mange af protesterne er ensartede fotokopier, der er underskrevet af folk, som vi ikke engang kan kontrollere passer eller ikke passer.

Jeg har også fået henvendelser fra borgere, som har følt sig shanghøj, og som ikke engang har kunnet brokke sig, fordi de er bange for følgerne for deres børn ... (*Afbrydelse*). Ja, det kan jeg fra min kollega bl.a. Så den diskussion er helt usaglig. Jeg har også fået nogle med »@dr.dk«. Det fortæller også lidt om Danmarks Radios alsidighed omkring denne konflikt.

Så har jeg også fået mange kort, der siger, at folk ikke vil stemme på mig. De bot bare i et område, hvor jeg aldrig har fået nogen stemmer. Så jeg vil anklage Københavns Kommune for valgsvindel. Jeg synes simpelt hen det er for latterligt nogle gange.

Rikke Fog-Møller (Ø): Det kan godt være, Benhaddou synes, det er latterligt. Du må forstå, at når der ikke er nogen, der hører på nogen som helst forældre herinde af de forligspartier og det Socialdemokrati, vi har siddende her, så har folk ikke anden mulighed end at begynde at true med stemmen. Fordi vi har desværre ikke sådan jævnligt valg til Borgerrepræsentationen undervæjs, for så tror jeg heller ikke, at det her budgetforlig så sådan ud.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Benhaddou appellerer til forældre og pædagoger om at være med til at starte på en frisk. Jeg synes, det er grotesk. Nu sparer vi 4 pct. på dem, og så vil vi have, at de skal være søde og flinke og rare ved os og diskutere pænt med os i overmorgen. Det gør de ikke, det er jeg helt sikker på.

Hvorfor kunne hr. Benhaddou og forligspartierne ikke tage den dialog, før budgettet blev lagt? Budgetforligspartierne opfører sig som haren, der udfordrer skildpadden til løb. Forligspartierne ved, at de er foran, de kan stemme nedskæringen igennem uden overhovedet at høre på forældrene.

Jeg har været til møde om budgettet i Indre Nørrebro Bydel, fordi det er her jeg bor og har børn i institution. Der har man mod til at møde forældrene, diskutere budgettet. På det møde – og det er en lille reminder til Venstre – mødte mange forskellige forældre frem, også de velhavende, som har slået sig ned på Indre Nørrebro, fordi de godt kan lide kvarteret. Disse forældre, som sikkert normalt ikke slutter sig til blokader og lignende, var helt tydelige i deres udmelding: De vil ikke finde sig i en ringere kvalitet af deres børns daginstitution. Så flytter de, de stemmer med fødderne.

Og så skal det siges, at bydelen her, Indre Nørrebro, har gjort alt, hvad de kunne for at holde igen på nedskæringerne på daginstitutionerne, og det er noget helt andet end det, BR-København har været udsat for.

Der er ingen tvivl om, at tilliden til politikerne i København er væk. Forældrebestyrelserne kommer til at forsvinde. Fra i morgen begynder de at nedlægge deres mandat, og jeg kan godt forstå det. Der er ingen lydhørhed herinde fra Socialdemokratiet. De tør simpelt hen ikke lade forældrene styre institutionerne, og derfor piner de dem ud, så de ikke har noget at styre med overhovedet.

Jeg har hørt flere socialdemokrater i næsten samme sætning sige: Vi skærer 4 pct. på daginstitutionerne og leverer et dagtilbud med kvalitet. Det er jo fuldstændig grotesk.

Så er der mange, der smækker om, hvor vi er i virkeligheden og smækker om svage børn og svage familier. Jo, det er rigtigt, at selvfølgelig er der nogle handicappede børn og nogle handicappede børn, der skal tages hensyn til, og det synes jeg også, vi prøvede på at gøre. Jeg synes, det er udmærket, at man gerne vil prioritere området.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Men jeg synes, at borgmester Winnie Larsen-Jensen glemmer noget. Hun ved udmærket godt, at når man skærer i en institution, så går det ganske vist ud over alle børnene i daginstitutionen, men det er de svageste børn, det går hårdest ud over. Hvem er det, der ikke får mad med eller får en for ensidig kost, når institutionerne ikke længere tilbyder kost? Hvem er det, der går ud over, når kolonien droppes? Kan det tænkes at være de børn, hvis forældre i forvejen har dårligt råd til at komme væk?

Hvem er det, det går ud over, når pædagogerne finder sig et bedre job uden for Københavns Kommune, fordi de ikke kan holde ud at arbejde under så ringe forhold? Det går ud over de børn, der af mange årsager har en mindre tryk hverdag.

Det kan godt være, at vi skal prioritere mellem nogle forskellige svage grupper en gang imellem, men det her skaber svagere børn.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Så er det Martin Günter, til hvem jeg vil sige, at jeg naturligvis respekterer og mener, det er vigtigt at respektere de ansattes yringsret. Jeg mener dog ikke, at den sætning bør indføres i værdigrundlaget.

Martin Günter (F): Jamen jeg takker da for, at overborgmesteren kom mig i forkøbet, for jeg har sådan siddet og luret lidt på, hvad der trådte op af navne på skærmen, og jeg savnede overborgmesterens navn. Jeg kan også godt forstå, hvis han sidder og blunder og måske ikke havde hørt mit spørgsmål.

Jeg kan forstå, at overborgmesteren i aften vil stemme imod, at det kommer til at stå i kommunens værdigrundlag, at man skal respektere medarbejderens yringsret.

Så siger overborgmesteren nu, at det gør han selvfølgelig, men han synes bare ikke, at den sætning skal stå i værdigrundlaget. Jeg tror da, at de ansatte vil være meget interesseret i at få dette uddybet lidt, få uddybet fra den øverste ansvarlige her i kommunen, den øverste ansvarlige for personalet, hvorfor overborgmesteren mener, at der ikke skal stå i værdigrundlaget, at medarbejdernes yringsret skal respekteres.

Jeg synes, det er ganske alvorligt at stemme imod en sådan formulering. Hvis overborgmesteren ikke kan give en sådan forklaring i aften, så synes jeg, at han har et troværdighedsproblem.

Københavns Borgerrepræsentations forhandlinger

Mødet 14. oktober 1999

Hvis han synes, at det er noget, som man bør respektere, men han bryder sig ikke om den formulering, så vil jeg da spørge overborgmesteren, hvilken anden formulering, som i fuldt tilstrækkeligt omfang og i fuldt samme omfang opfylder medarbejdernes berettigede krav om at få deres yringsret respekteret, han kunne forestille sig kunne indføres.

Hvorfor har han ikke stillet et sådant underændringsforslag til SF's og Enhedslistens forslag om, at man respekterer de ansattes yringsret, hvis det er den formulering, der ikke bør indføres?

Jeg synes, at overborgmesteren skal uddybe, hvorfor han ikke mener, at der må stå i Københavns Kommunes værdigrundlag, at medarbejdernes yringsret skal respekteres, idet vi med de nedskæringer, der også i de kommende år er lagt op til, bliver rigelig brug for, at vi alle sammen også kan høre medarbejdernes røst offentligt, uden at de skal frygte, at det får konsekvenser for dem, hvis de udtaler sig om de kommende 2 års 2 pct. plus 2 pct. besparelser, altså år 2001, 2002 og 2003.

Så jeg synes, overborgmesteren må uddybe sin bemærkning om, at han ikke vil stemme for Enhedslistens og SF's forslag.

Overborgmesteren (Jens Kramer Mikkelsen): Der er ikke flere, der har begæret ordet, så forhandlingerne er afsluttet.

Inden jeg dekreterer en kort pause på ca. 15 minutter nu, hvor forhandlingerne om budget 2000 og overslagsårene 2001-2003 er afsluttet, vil jeg sige, at de afstemninger, som vi skal i gang med efter en pause på 15 minutter, når jeg er færdig med at sige det, jeg siger nu, vil foregå i overensstemmelse med den afstemningsrækkefølge af ændringsforslag og underændringsforslag, som fremgår af selve afstemningsprogrammet.

Jeg skal også huske at nævne, at det afstemningsprogram, som er omdelt på pladserne ved mødets start, er identisk med det afstemningsprogram, der blev bragt ud til medlemmerne i går.

Jeg skal også, inden vi går i gang med afstemningen, gøre opmærksom på, at der under forhandlingerne er omdelt et brev, der indeholder nogle ændringer til selve afstemningsprogrammet. Vi har forsøgt at indarbejde det underændringsforslag, der er modtaget fra SF og Ø. Det underændringsforslag er konkret udmøntet i 2 underændringsforslag, det, der hedder UÆ-NY1 og 2.

Forslaget er – nu beder jeg nok så meget gruppeformændene om lige at være opmærksomme, eller hvem der nu i grupperne styrer eller koordinerer – forslaget er, at disse sættes til afstemning umiddelbart før det eksisterende underændringsforslag UÆ 5 på side 20. Jeg skal høre, om der er bemærkninger til det? (*Ophold*). Det er der ikke.

Dernæst har forslagsstillerne vedrørende det forslag, der hedder UÆ 1 på side 5, meddelt, at de ønsker at trække forslaget. Medmindre nogen ønsker at opretholde det, så betragter vi det hermed som trukket. Jeg skal høre, om nogen vil opretholde det? (*Ophold*). Det er ikke tilfældet.

Så har jeg fået meddelelse om, at der ønskes delt afstemning vedrørende hensigtsklæring H 8 på side 35, og det gør vi så.

Så vil jeg foreslå, at vi stemmer om H 16 på side 38, før vi stemmer om H 14 på side 37. Det skal jeg høre, om der er bemærkninger til? (*Ophold*). Det er der ikke. Når jeg er nødt til at nævne det her, så er det mere, fordi vi skal bruge pausen til at kode det ind, for ellers går der noget kuk i det.

Så har SF bebudet, at man ønsker delt afstemning for så vidt angår ændringsforslag 74. Det vil blive gjort sådan, at der først stemmes om det første, der vedrører konto 5.14.1, og dernæst om udvidet servicetilbud til børn under 1 år, konto 5.10.1. Der vil i tilfælde af vedtagelse naturligvis være tale om, at bydelene får færre penge, og det vil være den naturlige konsekvens af det.

Så skal jeg til sidst oplyse, at der er begæret navneopråb, ikke vedrørende alle afstemningerne, men vedrørende Æ 61 fra Dansk Folkeparti, Æ 75 fra Enhedslisten og Æ 86 fra Dansk Folkeparti.

Jeg skal høre, om der er andre bemærkninger til afstemningsprogrammet. (*Ophold*). Kaja Jacobsen. Hvis det er en nyopdaget ting, så er det o.k., men ellers har vi jo haft et par timer sammen her.

Kaja Jacobsen (F): Jeg tror, det er en forglemmelse, jeg ved ikke, om vi har fået det sagt, men det er, fordi der efter H 14 om den her trafik og miljø er 2 forslag, som der står i oplægget bortfaldt, hvis H 14 bliver vedtaget, og det mener vi ikke at de gør.

Overborgmesteren (**Jens Kramer Mikkelsen**): Vi har sagt, at H 16 rykker op foran.

Der er navneopråb om 3 forslag, ÆF 61, 75 og 86, og H 16 er rykket op før 14 som nævnt før. Så vil afstemningsprogrammet nu blive tastet ind som nævnt, og vi holder 15 minutters pause.

(*Afstemninger kan findes på nettet*)

415/99 om Sif Holsts orlov

Mødet sluttede kl. 01.22

